

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

III. év.

Budapest, 1899, vasárnap, január 22-én.

22. szám.

Az akták.

Volt idő, mikor a nemzeti párt igen zokon vette, hogy a kormány sorra kisajátítja az ő programjának épen legteljesebb pontjait. Csak tessék rá emlékezni, mennyi könyv hullott csak akkor is, amikor Bánffy Dezső legutóbb a magyar katonai akadémiát merte a nemzeti párt orra elől megvalósítani. Ez nem politikai morál, hangzott akkor a sajtóban, beszámoló beszédekben és sok sűrű felszólalásban. És keserű gúnynyal említette gróf Apponyi Albert is, hogy kormányok rendszerint a saját pártjuk politikáját szokták megvalósítani, de hát a nemzeti párt lesz a legutolsó, aki szégyenkezni miatta, hogy a kormánynak nincsen saját programja és szegénységéből az ellenzék politikáját valósítja meg.

Csak egy-két esztendő pergett le azóta s a felfogás arrafelé az ellenzéken csudálatosan megváltozott. Ma már nem azon keseregnek, hogy a kormány egyetmást akkor is üdvösnek mond és meg is csinál, ha máskülönben az ellenzék vette először programjába. Inkább azon csudálkoznak, hogy a kormány egyáltalán a magáéból is meg akar valamit valósítani s nem hajlandó az ellenzék egész programját kisajátítani. Vagy lehet-e másképen felfogni az egyesült ellenzék méltatlankodását, amikor a béke ellen intézett merényletnek szeretné bélyegezni azt a legtermészetesebb dolgot, hogy a kormány nem hagyja tárczájába csempészteni az ob-

strukció egész programját? Az egyesült ellenzék úgy tesz, mintha ekkora cinizmuson nem is lehetne eléggé felháborodnia. Hogy is ne? Mikor a kormánynak jóformán tálczán prezentálnak egy esztendőkre szóló kormányzati programot s egyszerűen eldobhatná magától a saját terhes ideáit, akkor Bánffy Dezső s vele a szabadelvű párt köti magát, hogy a saját programjához is ragaszkodni akar s a följajlott ideákból csak válogatva vesz magának egyetmást. Amennyit az ország érdeke megkíván s a politikai morál megenged. Nem hétköznapi cinizmus ez s az egyesült ellenzék az ő közös konferenciáin csudálkozva és méltatlankodva rázza a fejét.

De már ez legalább is furcsa volna politikai morálnak. A végén akármilyen vékonyka program elegendő Magyarországon, hogy annak alapján politikai pártok alakuljanak, de az a kis program mégis csak az övék s mentül vékonyabb, annál makacsabban ragaszkodnak hozzá, mert hiszen az egzisztenciájuk van hozzá kötve. A légkisebb belemagyarázás vagy elvonás ellen rőfnyí czáfolatokkal tiltakoznának. Ami nagyon természetes. És akkor kiállnak az ellenzéki pártok, egyesülten is csak kisebbség, és egyszerűen rá szeretnék parancsolni a szabadelvű többségre, hogy ez tegye sutra minden politikai célját és vegye át behunytt szemmel a kisebbség saját külön programját. Még ha az ilyen kisajátítást lehetne is alkunak nevezni, az ember

nem fojthatná el a kérdést, hogy ugyan micsoda jupon élne tovább a szabadelvű párt, mely elfogadta az ellenzéki pártok programját s micsoda jupon opponálna tovább az ellenzék, holott a szabadelvű párt most már az ő programját viszi keresztül? Ilyen alapon nincsen komoly parlament s hogy politikai pártok egyszerűen kicseréljék a fejüket, az még opelette-ben is több volna a mulatságosnál.

Az alkut mégis másnak akartuk hinni, amikor a béke érdekében a tanácskozások megindultak. Föl kellett tenni, hogy egy kis tulzástól a követelésekben egyik fél sem fog tartózkodni, de aztán a kölcsönös engedékenységnek is megjön az ideje. S valahol a közep-uton meglesz a találkozás, ha lesz. De olvassa el bárki azokat az aktákat, amelyek ma a hitelesség látszatával végre kibontakoztak a disszkrétció ködéből s rá fog jönni, hogy a békére nem ilyen uton törekedtek. Mert a kormány válasza, míg egyrészt semmi mást nem követel, mint aminek megszavazása nélkül az ország egyáltalán alkotmányosan nem kormányozható, másrésztől nem közönséges engedményeket is tartalmaz. A tiszta választások érdekében a kuriai biráskodást, a tanácskozások rendje érdekében a házszabályok olyan revízióját, melyből az ellenkező tapasztalatok dacára hiányoznék a klotür s azonfelül a hangulat kielégítése érdekében a Bánffy lemondását. Sokkal többet fehé, mint amennyivel az ellenzék még csak nem régen is szívesen beerte volna. Ellenben az egyesült ellenzék jó-

Farsangon.

Az új egyházi törvények olyan mulatságot hoztak a népnek, amilyen eddig nem volt: a házasságok hirdető tábláját. Azelőtt sohasem lehetett tudni, ki házasodik, ki megy férjhez, ha csak vasárnap délelőtt meg nem hallgatta az ember, hogy kiket hirdet ki a pap a szószékről. De az is csak a maga kerületébe valókat hirdette s így nem sokat lehetett belőle megtudni. Csupán a hír járt-kelt, leginkább öregasszonyok szóhordása nyomán, hogy Kutasi János elkendőzte Simonyi Apollót, még így tovább, de ez sem volt mindig igaz, mert hibás az öregasszonyok füle s nem mindig az igazi nevet hallották meg a nagy fejkendők alatt. Így aztán a valóságokról csak ép a lakodalom napján lehetett értesülni. Most pedig, mióta az új törvény van, minden leolvasható a hirdető-tábláról s most már a többi ingyen-mulatságokhoz tartozik ez is: odajárni az esküvők táblájához. (Így nevezik.) Így farsangon egészen tele van hirdető-levelekkel a tábla s az írásokat védő dróthálón keresztül olvasgatják a neveket a lányok, legények. De sokan vannak, azt lehet mondani, nincsen a napnak olyan percze, mikor közönség nélkül maradna a tábla. Öreg asszonyanyámék szemük, előtt a

nagy igazlítóval, kutatják a táblán, hogy csak ugyan igaz-e, hogy hütlenné vált az ő kis unokájukhoz az a család legény. De még pajkos menyecskék is jönnek oda, kattogván a fehér selyem papucsokban, azoknak is van nézni-valójuk. Valami legény nevet keresik bizonyosan, a legényét, akire ők is vártak, de aki nem ment értük — a szél hordja el a haját a bolondjának, ami nagy kívánság, mivel az akasztófa alá kötött ember haját szokta volt régenten, ama régi jóvilágban elhordani a szellő.

Jönnek ám azonfölül maguk a lányok, is és nincs mit tagadni rajta, pirulva settenkednek a hosszú, sokméteres sárga tábla valamely része elé. Jáj, ezek olvassák ám csak sebesen az írásokat. Mind csupa derek s finom úr ez az anyakönyvelő, a vezetékeveket nagy és gömbölyű betűkkel írják a papirosokra, hogy szinte gyönyörűség azt olvasni (már annak, akinek). Nézd el, nézd, hát itt van Lehotay Vincze is, továbbá Négyökrü Jani, a szél tehát ezeknek a haját is hordja el. És még sok másét . . . bár azért teljesen nem kell kétségbeesni, mivel vannak a sárga tábla előtt legények is szépen. Így télen különösen ráérnek, még az is, aki nem a földből él, hanem iszará van — ők megint a lányok nevet

keresik a papirokon. Szomorúság az, ha például a sok Tecza között megtalálják a tulajdonképeni Teczát, kit más ember vesz el házastársul. Összesugnak ilyenkor a legények, összesugnak a lányok is és a kettő, kiknek egyike legényben, másika lányban csalódott, itt egymásra talál a sárga tábla előtt.

Nem lehet zokon venni, ha a fiatalok farsangkor, házasságok évadján, ilyesmivel foglalkoznak, mert a dolgok rendje erre felé még mindig csak az, hogy feleségül vegye a leányt a legény. Hogy aztán azután mi lesz velük, azon kár volna töprengeni, azt majd az a boldog Isten intézi el, aki a szegény emberek sorsát bírja. Egyiknek házassága ilyen lesz, másiké amolyan, a jövődöbe senki sem láthat s mert hogy ez így van, a lányoknak az a vágyakodásuk, hogy urat kaphassanak. Azért leányok.

Itt nálunk az alsóvárosi templomba szokás lejárni páduai szent Antalhoz ez irányban: Pénteken délelőtt kell menni tíz órakor: aki ilyenkor megy, annak yölegényt szerez bizonyosan még ezen a farsangon Antal. Valami áldott jó ember lehet. Járnak elébe sokan, mindenféle rendű lányok, nemcsak ép a paraszti-népből, hanem úri vér is. Alighanem épen ezen oknál fogva tartanak Antal oltárán

formán tulliczálja önmagát, mikor a kormány javaslatára válaszol. Egy jöttányit nem enged első feltételeiből, sőt most már megtoldja azzal, hogy mindenekelőtt pedig távozzék Bánffy.

Igaz, az ellenzék időközben megakadt azon a klauzulán, melylyel a kormány a Széll Kálmán sokat emlegetett javaslatát megtoldotta. Megakadt rajta más is. És körülbelül bizonyos, hogy ez a klauzula nem marad szó nélkül a szabadelvű párt konferenciáján sem. De épen azért nézhetne volna az ellenzék nyugodtabban a kormány előterjesztéseit. Ami szélesebb körökben kelt aggodalmat, az már ezért sem lehet nagyon veszedelmes. A sokak aggodalma igen jó villámhárító, kivált amikor föl sem szabad tenni, hogy a klauzulának valami rossz szándék adott volna életet. S az egyesült ellenzék, ha komolyan kívánja a békességet, nyilván akkor tett volna okosabban, ha előzékenységével igazolja, hogy ezentul talán már nem is állja egyéb a békének útját, csak épen az a klauzula. Akkor kölcsönös jószándékkal valahogyan mehetett volna az utolsó akadály elhárítása is. De amikor az ellenzék úgy iparkodik a béke felé, hogy utközben mindig tulliczálja magát, ez nem vihet jóra. Ez már nem úgy fest, mintha az egyesült ellenzék csak Bánffyt akarná kiharítani a szabadelvű pártból. Ez több. A saját programját akarja a szabadelvű párt tarsolyába csempészni s az már nagyon furcsa párt volna, amelyik ebbe is bele tudna nyugodni.

Egy kormányelnököt mindig tud még pótolni a szabadelvű párt. De azzal a rádiktált programmal maga kerülne az ellenzéki pártok gondnoksága alá. Még szabad volna tán mozognia, de csak úgy, ha a gondnok urak kegyesen megengednek. S az ellenzék mégis azt hiszi, hogy a szabadelvű párt ebbe is beletörődnek? Ezt csak olyan komolyan hiheti, amilyen komolyan a — békét akarja...

A politikai helyzet.

Ma a békétárgyalások aktáiból néhány hiteles részlet került köztudomásra. Ezekből az világlik ki, hogy a kormány és az ellenzék javaslatai között igen nagyok a divergenziák, melyeknek áthidalására még nagyon sok kölcsönös konzesszió kell.

Az események árában két nevezetes momentum érdemel különösebb figyelmet. Az egyik az, hogy az ellenzéknek tegnap megállapított és ma felülvizsgált válaszirátát a délután folyamán közölték a kormánynyal. A másik meg az, hogy Széll Kálmán, kinék a béke megteremtésében szintén tulajdonitanak bizonyos szerepet, ma este Bécsbe érkezett, hol — elterjedt hírek szerint — holnap 6 telése külön kihallgatáson fogadja.

A nap híreit a következőkben foglaljuk össze.

(Az ellenzék válaszána közlése.)

A képviselőház mai ülése alatt az ellenzéki kiküldöttek összegyűltek az egyik elsőemeleti teremben és bár formális értekezlet nem tartottak, — véglegesen megállapították az ellenzéki pártok válaszáat a kormány proprozióira. Az egyik példányt nyomban átnyújtották Szilágyi Dezsőnek, ki azt társaival közölte.

Ma délután ötödfél órakor pedig Szilágyi Dezső, gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula megjelentek a honvédelmi miniszteriumban, ahol a kormány ott jelenlevő tagjaival, névszerint báró Bánffy Dezső miniszterelnökkel, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterrel és Lukács László pénzügyminiszterrel közölték az ellenzéki pártok megbízottainak megjegyzéseit azokra az elvi megállapodásokra nézve, amelyek alapján a kormány a parlamentáris helyzet orvoslását célzó tárgyalásokat folytatni hajlandó volna. A miniszterek ezeket a megjegyzéseket ad referendum vették. Az összejövetel a honvédelmi miniszteriumban történt, mert báró Fejérváry honvédelmi miniszter rosszullete miatt még mindig szobájában kénytelen maradni; állapota azonban már annyira javult, hogy holnaptól kezdve már kijárhat.

A béke aktáiból.

A „Magyarország” ma esti számában rektifikációként közli a kormány és az ellenzéki pártok között eddig folytatott üzenet-váltások okmányyszerű szövegét. Az idézett lap nyomán a következőkben ismertetjük az egyes proproziókat.

(Az ellenzék javaslatát.)

I. Első kívánalom a Bánffy-kormány lemondása, minthogy enélkül a parlamenti tárgyalások rendes menete el sem képzelhető.

II. Ebből önként következik, hogy csakis egy ujonan kinevezendő miniszterelnökkel — aki nem képviseli a mostani alkotmányellenes rendszer folytatását — lehet tárgyalásokat folytatni.

III. Az ellenzéki pártok erre készségüket följánlják és a következőkben jelölték meg a tárgyalások főbb irányelveit:

1. Nem akadályozzák meg a hat havi provizóriumot, bár a függetlenségi és negyvennyolcas párt — elvi álláspontjához hiven — ellene szavazna. Az erre vonatkozó feltételek a következők:

a) Az új provizórium az 1867: XII. törvénycikk 68. szakasza alapján létesítetik és ez a törvényjavaslatba bevétetik, mert 1897. december harminczegyedikén a vámszövetség az idézett 68. szakasz értelmében megszűnt, az 1898: I. törvénycikk sem tekinthető vámszövetségi alapon állónak.

b) Az új provizórium utolsó és végleges lesz.

c) Ezen utolsó provizórium tartama alatt megköthető Ausztriával a vám- és kereskedelmi szövetség, de csak 1903-ig, vagyis a külállamokkal kötött szerződések lejártáig, de csakis az 1867: XII. törvénycikk 25. szakaszának megfelelőleg, tehát az osztrák birodalmi tanácssal és a magyar törvénybe ütköző 14. szakasz kizárásával.

d) Ha mindez megkeresztül nem vihető, ugy a törvényben kimondandó, hogy az önálló vámterület fölállittatik és ez alapon Magyarország följánlja Ausztriának a képviselőház asztalán fekvő vámszövetségi javaslat szövegét a vámszövetséggel összefüggő pontozatok kihagyásával, mint szerződést, melyet Ausztria Magyarországgal mint önálló vámterülettel köt meg 1903-ig.

e) Ez esetben Magyarország mint önálló vámterület a külállamokkal külön szerződnek.

2. A választási törvény revíziója, különös tekintettel a választások szabadságának és tisztaságának oltalmára, valamint a cenzus

háromféle perselyt a barátok: azok közül ki-ki rangjához illőt választhat.

Beszélik, hogy több lány tisztán csak ezen módon szerzett magának völegényt s az ember nem is győzi eléggé ajánlani a férjhezmenendőknek az Antalhoz való folyamodást. Mert csak úgy lesz rendes a farsang, ha minél több lakodalom történik.

Kintvaló lányok nem igen járhatnak Antalhoz imádkozni, de azért mégis elveszik őket. A legény kinézi, hogy melyik tanyából házasodjon (már szót is értett bizonyosan előbb az eladóval) és odaküldi a gügyüt. Tisztes férfiszemély ez a gügyü, ki is a lányos-házhoz menvén, a küldő szándékait előadja. Ott illendően fogadják, pálinkát adnak elébe s beszélnek vele az időjárásról, továbbá hogy már taraggyökeret huztak a beteg malacz fülebe, de az sem igen akar használni s más hasonló hiábavalóságokat mondanak. Csak ép magáról a dolgról nem szólnak semmit.

Az nem is tartozik a gügyüre. Ő elvégezte a dolgát, midőn ama legény szándékát tudtul adta. Most már a leány gondolkozhat a dolog fölött pár napig töle függ, hogy ad-e választ. Ha nem ad választ, az vissza-

utasítás, ha pedig alkalmasnak találja a legényt arra, hogy az ő oldalán élje keresztül az életet, akkor kendőt küld neki. Se szó, se üzenet nem megy vele, csak annyit mond a kendővivő:

— Ezt az Apolló küldi!

No, ennek megörül a legény, mert ez az a jegykendő, amelyről annyiszor van szó a népszínművekben, természetesen a maga valóságából alaposan kifogartva. Pár nap mulva válaszul pénzt küld a legény Apollónak. Mert ahogy megmaradt az ósvallásból a nyelvben, hogy a leány „eladó,” akként megmaradt még a vétel szokása is. Pénzt küld a legény, néhány tallért a szegényebbje, ötven forintot, száz forintot a tehetős. Ez a leánykerés régi magyaros formája, amely, úgy lehet, ezer esztendősz szokás, de kint a tanyák közt ma is divatos.

A lakodalomnak is megmaradt odakint a régi formája s ha eddig meg nem változtatta, talán már ezentul sem fogja változtatni az idő. Azelőtt a városba jártak esküdni, most a pusztakapitányhoz, aki egyuttal anyakönyvelő is. Vele egy udvarban lakik a pusztá papja, ez köti meg a frigyét valóságosan. Ahogy ennek vége, s eljönnek onnan, a hosszú kocsisor az úton kétfelé válik. Mert az új férfi nem

viszi magával a fiatal asszonyt, az hazamegy az apai házhoz s csak este mennek érte sok kocsival, nagy vigasság között.

Igy a lakodalom kétfelé is áll estig. Leginkább borjut szokás vágni ilyen alkalmakra, abból levest főznek, továbbá paprikást és bor mellett mulatoznak. Sok bor el szokott ilyenkor fogyni, de biz az nem is valami híres. Ősszel a már kisajtott törkölyre vizet öntenek s forni hagyják: ebből készül a lakodalmi bor. Ennek az ivása s az ételek evése járja egész estig. Eszik a „tejes tormást.” Ez minden tanyai étkezés fénypontja, ezt tartják az ételek királyának. Lisztet pörkölnék, ahhoz tejet és reszelt tormát kevernek és ezzel a szószszal eszik a főtt húst. Továbbá, ahol birkát vágta, a birka beleiből kenyérkolbászt csinálnak. Tejbe áztatott kenyérbéllel töltik meg a birkabélt s aztán kisütik zsirban. Rendkívül izetlen étel mind a kettő, történt már rajtam, hogy nagyon éhes koromban tessékelték hasonló ebédhez, még sem birtam belőlük enni.

— Hejnye, hejnye, ugyan mivel él, hogy még ezt sem szereti? — kérdezte a gazda, aggodalmasan csóválva a fejét. — Hát talán akkor majd inkább bort iszik.

Attól meg az épen isten mentsen meg

egyenlősítése, a választói jog kiterjesztése és a választói jog gyakorlását akadályozó adóhátralék tekintetbe nem vétele.

3. A kuriai bíraskodás behozatala és a választási ügyek törvény általi szabályozása.

4. A tisztviselői választásoknál a kijelölési joggal való önkénykedésnek, továbbá a törvényhatósági és községi választásoknál a hatósági jogtalan beavatkozásnak megfékezése.

5. A közhivatalnokok szolgálati viszonyainak törvény általi szabályozása.

6. A vicinális vasutakra vonatkozó törvény sürgős revíziója, különös tekintettel az inkompatibilitásra.

7. Az összeférhetetlenségi törvény szigorítása; addig a jelenlegi törvény szigorú végrehajtása.

8. A nyugdíjtörvény és szabályok módosítása, addig is a mostani nyugdíjazási ügyek szigorú kezelése.

9. A megállapodások tárgyát képező törvényeknek még ezen az országgyűlésen leendő megalkotása; végül:

Hódolatleltjes hálanylváltás ö felségének a tárgyalásokra való felhatalmazásért és egyszersmind azon óhaj kifejezése, vajha ö felsége kegyeskednek a politikai helyzetre vonatkozólag magának több oldalról is értesülést szerezni.

IV. Ha a kinevezendő miniszterelnökkel mindezek alapján a megállapodás létrejön, az ellenzék hozzájárul a parlament rendes működésének helyreállításához.

(A kormány proppozíciójól)

A ellenzék javaslatára a kormány irásosan felelt. Kijelentette, hogy a kormány óhajja a békét, ennek az első negatív feltétele azonban az, hogy a választási törvény revíziójára, a tisztviselői állások betöltésére, a törvényhatósági és községi bizottsági tagok választására, a kishivatalnokok szolgálati pragmatikájára, a vicinális vasutakra s az összeférhetetlenségi törvényre vonatkozó pontok hagyassanak ki a tárgyalásból.

Ellenben az Ausztriával való kiegyezés belevonandó, mert erre nézve a monarchia két kormánya közt megállapodások jöttek létre, melyeket a korona jóváhagyott és melyeknek elfogadását minden következő kormánytól fogja kívánni.

Miután a felesleges elimináltatott a tárgyalásokból, a kormány pozitív kívánságai ezek:

1. Az ellenzék nem gátolja, hogy a többség megválassza a képviselőház elnökét és alelnökét. (Perczel—Dániel—Tallian);

2. lehetővé teszi a négy-hónapos indem-

mindenkit. Az öreg asszonyok, kik ilyenkor kint a konyhában sütkéreznek a főzés körül, tudják is, hogy az a bor nem meginni való. Ezek azonban pálinkával énekelnek, amelynek az üvege bent áll a kalács-sütő kemencében. Be is kótyagosodnak a meleg konty alá valótól, de ez nem baj, mert velejár a lakodalommal. S kell is, hogy jókedvük legyen, mert az ö dolguk a hivatalnok ellátása.

A nép lakodalmi ünnepében körülbelül ez a legszebb aktus és lelke naiv tisztaságáról bájosan tanuskodik. Az ünneplő ház ugyanis nem hívhatja meg minden ismerősét, mert valamennyit be sem fogadná a szoba. Azonban ezért nem orrol meg az, akit meg nem hívtak, hanem még inkább ö is elmegy ünnepet ülni, de nem lép be a házba, kint marad az udvaron s ott csoportokban állva vigad. A vénasszonyok hordják ki nekik a meleg kalácsot s kulacsban az italt, attól kedvre derül és tánczot folytat. Néha külön táncz van az udvaron, mint bent a házban a hívottak között. Az örömapa ki-kijár, hogy társalogjon velük.

Estefelé egyre sűrűbben jön a hívottak serege. Ajándékkal jön valamennyi, az ajándék vagy torta vagy egy pár tyúk. A vőfély elkapja a kezükből s előttük járva, a szobába

nity elfogadását az utólagos fölmentéssel együtt;

3. megcsinálja Horvát-Szlavon-Dalmát-oroszággal a pénzügyi provizóriumot;

4. a gazdasági status quot Ausztriával egy évre föntartja, tekintet nélkül arra, hogy ez Ausztriában a 14. szakasz alapján lenne életbeléptetendő.

Ha mindez megtörtént, akkor Bánffy lemond s átadja helyét egy új kormánynak.

Az új kormány alatt nem gátolja az ellenzék:

Az Ausztriával való gazdasági viszony rendezését tíz évre 1907-ig az 1867. XII. törvényekben meghatározott formák között (61. szakasz) létrejött vámszövetség alakjában.

Miután az előadott szövetség létrejötté igen valószínűtlen, a kormány kész, ha az ellenzék kívánja, már két hét múltán is beadni a másik törvényjavaslatot,

mely az 1867. XII. t.-cz. 68. §-a alapján önálló rendelkezés formájában 1903. végéig rendezzi a vám- és kereskedelmi viszonyokat Ausztria és Magyarország között. Ennek tartalma a Ház előtt fekvő kiegyezési javaslatokból vétetnék át. A szabadforgalmat és az egyenlő elbánást biztosítaná a monarchia két állama közt a teljes viszonyosság és kölcsönösség alapján, mely Ausztria részéről a 14. §. alapján biztosítottatnék.

A szerződési forma ki van zárva, csak ez önálló rendelkezés formáját fogadja el a kormány.

Ebbe fölvetetnének mindazon biztosítékok, melyek az 1898. I. törvényekben arra az esetre befoglaltatnak, ha Ausztria a kölcsönösséget vagy viszonyosságot megszegi.

A rendezés 1903-ig tartana. De ki lenne mondva, hogy 1901-ben a vám- és kereskedelmi szövetség létrejötté és egyszersmind a lejáró külföldi szerződések megújítása iránt a tárgyalások Ausztriával megkezdődnének és ha 1903. végéig a vám- és kereskedelmi szövetség nem jönne létre: akkor ezen törvényvel megalkotott állapotok — tehát ezen törvény is — ideiglenesen mindaddig hatályban maradnak, míg a törvényhozás másként nem intézkedik. Ezáltal új provizórium létrejötté és az ex-lex-állapotok ismétlődése — ki van zárva.

(A kiegyezés rendezése.)

Az ellenzék bizalmi férfiai a gazdasági kiegyezés tekintetében kész törvényjavaslat-tervezetet is terjesztettek elő, melyet — a mi értesülésünk szerint — Lukács László pénzügyminiszter szerkesztett. Ez megismétli az 1898. I. törvényzikk szövegét, azzal a különbséggel, hogy az 1867. XII. törvényzikk

68. szakaszára való hivatkozást hatályosabban emeli ki, így okolván meg a magyar törvényhozás hozzájárulását a kompromisszumhoz:

Miután a vám- és kereskedelmi szövetségre nézve a monarchia két állama között az 1867. XII. törvényzikk 61. szakaszában előírt módon egyezség kellő időben nem jött létre, az idézett törvény 68. szakasza alapján ezennel rendeltetik...

Továbbá proponál még egy rendelkezést, mely a törvényjavaslat első szakasza után felvetetnék. Ez az a sokat emlegetett Széll-féle formula, mely szóról-szóra így szól:

(Széll Kálmán formulája.)

Mindamellet, hogy ezen törvény által a magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között fenforgó vám- és kereskedelmi viszonyok 1903-ig terjedő időtartamra az 1867. XII. törvényzikk 68. szakaszában az országnak fen tartott önálló rendelkezési joga alapján szabályoztatnak: az ezen idő alatt esetleg kötetendő külföldi kereskedelmi szerződésekre nézve kimondatik, hogy azoknak a két állam nevében leendő megkötése az 1867. évi 16-ik törvényzikk III. cikkelyében előírt módozat mellett eszközölendő.

(A házszabályok revíziója.)

A kormány pozitív követelményei közé tartozik a házszabályok revíziója.

A tervezett módosítások lényegükben a következők:

A jegyzőkönyv hitelesítéséhez és a kérdések feltevéséhez legfeljebb hat szónok beszélhet, mind-egyik azonban csak öt percig. E kérdésekben a Ház egyszerű szavazással dönt. Egyszerű szavazás alatt mindig a felállítás és ülvemaradás utján való szavazást kell érteni.

Az indítványok indokolásának napirendre tűzése felett a Ház minden vita nélkül, megint egyszerű szavazással dönt.

A napirend előtti felszólalás megengedése iránt, bármennyien is jelentkezzenek, a Ház egy szavazással dönt. A Ház tehát nem juthat abba a helyzetbe, hogy egyik képviselőnek megengedi a napirend előtti felszólalást, a másiknak nem.

Az ülést nem lehet addig eloszlatni, míg a Ház napirendje megállapítva nincs.

A napirend tárgyalására szánt idő megváltoztatását célzó indítványt a Ház elnökénél írásban kell beadni, aki azt a Háznak azonnal bejelenteni köteles. Ilyen indítvány fölött még ugyanazon ülés végén egyszerű szavazással dönt a Ház.

viszi, hangosan kiáltván: Im, ezen tisztas személy ezt a pár jó tyukot hozta ajándékkal a fiatal házásoknak. Rang és ajándék szerint foglalnak helyet a vendégek. A módosabb a násznagyköré jut, míg az egyszerűbbek az asztal vége felé batorzkodnak. Jó az asztal végén lenni, mert ott van egy tál paprikáshus, belefagyva a maga zsirjába. Az mint borkorcsolya van jelen s bicskahegygyel szokás belőle a falatokat kiszedegetni. Villa nincs is, ami egykettő a háznál akad, az az előbbkelőknek jut, a többi bicskával eszik. (Jó az nagyon, csak legyen mit.)

Estefelé pedig elhózzák a menyasszonyt kocsin a másik tanyáról. Annak hozatala, viatele különféle rigmusokkal van egybekötve és jó hosszú ideig tart. Mikor aztán már a háznál vannak, jön az esti vacsora, amiben az új asszonynak nem sok gyönyörűsége telik, mert mikor a vőlegény napa vagy ipa a házban van, föl kell állnia s csak akkor ülhet le ismét, mikor azok a szobából kimennek. Ez az öregek iránt való tisztelet jelképezi. A napa ezért leginkább a konyhában tartózkodik, hogy az új asszony leülhessen az asztal mellé, az ipa pedig az udvaron jár-kelet a hivatalnok között, kinalván őket citromos borral és kalácsal. Odabent

is kezdődik az evés, melynek eleje borjúhús-ból való leves, azután jön a tejes-tormás, kalács, paprikás hus s ha valamely vendég ajándékba tortát hozott, azt is megeszik. Erre azonban nem lehet jóízűt inni, édességre nem csuszik a bor, azért van ott az asztalvégén a hideg paprikáshus: ez a konfekt.

Azután pedig jön a mosdatás. Vizes tálat vesz a kezébe az új asszony s minden vendégnek megmossa vizzel az arcát. A vendégek pedig ezért pénzt dobálnak ugyanabba a vizes táliba. A trachoma terjesztésének ugyancsak nagy eszköze ez, mert ugyanazon vizzel megy a mosdatás. Van is már miniszteri tilalom róla, száz forint bírság jár érte, azonban az ilyenmit ellenőrizni odakint a pusztákon épen nem lehet.

Ahogy ennek vége, most már a táncz következik. A násznagyköré bizonyos Vadkerti Thurzó Mihály, helyéről fölkel s a mellénye belső zsebébe nyulván, az aprópénzes zacskót veszi elő. Abból a másik tenyerébe szedeget négy krajczárt s azt a cimbalomra dobván, méltóságosan szól:

— Zöngjenek az hangászok! ..

S lassan, módisan megindul a menyasszony táncza.

Tömörköny István.

Igy lehetne egy szavazással rögtön permanenssé tenni az üléseket.

Korlátoztatik a zárszó joga is. A tíz vagy több képviselő aláírásával benyújtott határozati javaslatok benyújtói közül csak az első javaslat beadóját illeti meg a zárszó.

A személyes kérdésben, szavainak megmagyarázása végett, vagy a házszabályokhoz szólóktól a szót az elnök bármikor elvonhatja, ha azon célzattal látja, hogy az illető a Ház munkájának megakadályozása végett beszél.

Az indítványok kinyomatása feletti vita ki van zárva.

A szavazás másnapra halasztását tíz tag helyett husznak kell kérnie. Vita végén, habár több kérdés döntendő el, csak egy névszerinti szavazásnak van helye.

Rendzavarás, vagy az elnök elleni engedetlenség esetén az elnök az ülést felfüggeszti és gondoskodik a rend helyreállításáról. Az ilyen eset mindig a mentelmi bizottsághoz utasítandó, mely mindjárt első ízben tehet a kizárás iránt javaslatot. (Ezzel a rendelkezéssel a kormánypart a legkisebb közbeszólás révén kiűzheti az egész ellenzéket.)

A rend helyreállítására és a kizárás fogantatására tartozik az elnök a karhatalmat is igénybe venni, sőt szükség esetén, saját felelősségére, a fegyveres erőt is igénybe veheti. Eljárását a mentelmi bizottság vizsgálja fölül; mert az ilyen eljárást az elnök a Háznak bejelenti, és ez a bejelentés vita nélkül a mentelmi bizottságnak adatik ki. A bizottság 24 óra alatt teszi meg jelentését, és annak alapján határoz a Ház az elnöki intézkedés jóváhagyása vagy hatályon kívül helyezése iránt. És e fölött még vitának sincs helye, csak a bizottsági előadó és a kisebbségi vélemény előadójának van szava.

(A mai Hés.)

A napirend előtt felszólalást kísérelt meg Reitter János, Wittmann János, Thaly Ferencz, Tibád Antal és Biró Lajos. Majd a hónap végén fogják névszerinti szavazásokkal eldönteni, hogy szabad-e ezeknek az uraknak a mai napirend előtt beszélni. Ez előzmény után megejtettek három névszerinti szavazást, melyek hasonló kérdések felett még jó múltkorról visszamaradtak. Sem Hentaller Lajosnak, sem Makfalvy Gézának, sem Kubik Bélának nem engedték meg. Egy óra után Wittmann János az újszentannai zendülés tárgyában interpellálta meg a földművelésügyi és a belügyminisztert. Ebben elmondta, hogy ő Blaskovics Ferenczcel együtt az ügy megvizsgálására leutazott Uj-Szent-Annára, ahol a főszolgabíró biztositotta őt, hogy az egész ügy a legelőfolyozás kérdéséből keletkezett és nem a Bauern-Verein működéséből; a főszolgabíró ezt a nyilatkozatát hírlapilag is közzé akarta tenni; mégis az aradi kormányparti lap napról-napra a szónokot és Blaskovics képviselőket, mint a Bauern-Verein vezetőit teszi felelőssé e vérengzésért s e közléseket a főbíró ur nem cáfolyja meg. A vérengzés oka valójában egy törvényszéki bíró, néhány ügyvéd és a főbíró. Méltatlanság e támadás a szónok ellen, aki tízenkét év óta munkát és pénzt áldozott a Bauern-Verein-ra és szemmel láthatóan sikerrel működött azon, hogy a svábokat a magyar fajba beolvassza. (Zajos tetszés az ellenzéken.) Azután fölolvasta Wittmann a belügyi és földművelési miniszterhez intézett interpellációját, mely tartalmában hasonló Blaskovics Ferencz tegnapi interpellációjához.

(Széll Kálmán Bécsben.)

Széll Kálmán ma este váratlanul Bécsbe érkezett. Míg a képviselőház ülése alatt az a hír szolt róla elterjedve, hogy vasmegyei birtokára utazik, addig este Bécsből azt az értesítést kaptuk, hogy az ottani „Sacher“-fogadóban megszállt.

Széll Kálmán ma délelőtt a miniszterelnökkel konferált hosszasan, azután Szilágyi Dezsőt és gróf Andrássy Gyulát kerestette, kikkel szintén hosszasan konferált. Az itteni politikai köröket Széll Kálmán bécsi

utazása meglepte, de nem tartják lehetetlennek, hogy ő felsége őt is megkérdezi a parlamenti helyzet felől. Erről a holnapi nap fog bizonyosságot szolgáltatni. Széll mint valóságos belső titkos tanácsos jelentkezik ő felségénél audienciára.

(Hangulat.)

Az összes ellenzéki körök lázas érdeklődéssel várják a hétfői konferenciák lefolyását, mert a békétárgyalások kimenetelére döntő határozatok fognak azokban hozatni. Ma mindenütt békésebb volt a hangulat, mert híre ment, hogy a disszidensek vezérei is oly kijelentéseket tettek, melyek szerint a békének esélyei kedvezőbbek lettek. A házszabályokra vonatkozó kormányproponciókról azt tartják, hogy azok a kompromisszum-tárgyalások során lényeges módosítást fognak nyerni.

Prognózis.

Minden változatlan. Számokban:

Békekilátások:

Tegnap (január 20.)	Ma (január 21.)
10%	10%

KÜLFÖLD.

Az osztrák válság. A krakói „Czas“-nak jelentik Bécsből: Az itteni irányadó körök nagyon melegen ajánlják a Reichsrath elnapolását s ezzel kapcsolatosan a németek és csehek kibékítésének megkísérlését. Ezek a körök azt mondják, hogy az olyan parlament, amelyben az obstrukció dominál, nem akadályozhatja a parlament és az állam szanálását, sőt ellenkezőleg, csak a Reichsrath fölösztatásával lehet ezt a célt elérni. A Reichsrathnak lélekölő és megalázó ülései egy csöppet sem alkalmasak arra, hogy programokat állapítsanak meg s tárgyalást folytassanak. Az a kérdés, vajjon a bizalmi emberek huznak-e diótákat vagy sem, teljesen közömbös.

A „N. Fr. Pr.“ holnapi száma a következőket közli:

Az osztrák kormány béke-akciójáról beszélnek az osztrák politikai körökben napok óta. A jobboldali képviselők tudni vélik, hogy ez az akció nem áll közvetlen küszöbön, hanem megkezdése két feltételtől függ. Először is időt akar engedni a kormány, a német ellenzéknek nemzetiségi kívánságai formulázására, amely esetben rendszeres tárgyalásokba bocsátkozik az ellenzékkel. Másodszor pedig okvetlenül vár addig, míg a magyar parlamenti helyzet annyira tisztázódik, hogy a kiegyezést a 14. szakasz alapján promulgálni lehessen. Gróf Thun azt a nézetet vallja, hogy a megoldatlan kiegyezési kérdés a parlamenti helyzet szanálását hátráltatja és aminél a magyar parlament akcióképes lesz, ez akadályt a 14. szakasszal megszünteti. A kormány és a többség azt hiszi, hogy Magyarországnak a béke létrejön, még pedig oly módon, hogy egyuttal a 14. szakasz alapján megengedi az osztrák kiegyezést. A lengyel képviselők körében azt beszélnek, hogy az a rendelkezés, amellyel Bánffy a vámközösséget 1903-on tul is biztosítani akarja, nem most a kompromisszumtárgyalások, hanem már az ischli stipulációk alkalmával el volt határozva és a süpülációkból vétetett most ki. Itt az a nézet, hogy ha a határozott végterminus nélküli kiegyezést Magyarországnak el nem fogadják, Bánffy 1907- vagy esetleg 1905-ig tartó kiegyezést kér.

Mindenesetre azonban már most meg akarják határozni, hogy a kiegyezésnek 1903-ban, hanem pár évvel később járjon le. Ha a béke Magyarországnak helyreáll, a magyar parlament a kiegyezést rövid idő alatt elfogadja és Ausztriában ideiglenes törvényerővel, a tizenegyedik szakasz alapján léptetik életbe a kiegyezést. Ezután kezdődnek meg Thun a baloldal megbékítésének akciója. Ez az akció kezdődnek a Reichsrath elnapolásával, aminél időpontja még nincs fixizálva. A kormány együtt tartja a Reichsrathot, amíg csendesen obstruál, ellenesetben azonban rövid idő alatt elnapolja.

A Dreyfus-pör revíziója.

Róma, január 21.

Mercier tábornok néhány nappal ezelőtt a „Soir“ egyik munkatársának azt mondta, hogy a Dreyfus-féle titkos iratesomó közvetélevel nagyon meghidegülne Olaszországnak Franciaországhoz való viszonya. Erre az itteni jól értesült körök kijelentik, hogy ez az aggodalom egészen alaptalan, mert Olaszországra vonatkozólag a titkos iratesomóban csak h a m i s i t o t t iratok lehetnek.

Páris, január 21.

Reinach József a Henry özvegye által ellene indított pörben kétszázkilencz tanut nevezett meg. Henryné tanuinak száma százhuszonhat, ugy, hogy a végtárgyalásra összesen háromszázharminczöt tanut kell meghívni. A tanuk jó része vidéken és Algériában tartózkodik.

Páris, január 21.

A „Journal“ szerint bizonyosra vehető, hogy a Dreyfus-pör revíziója ügyében február tizenötödikén befejezik a vizsgálatot. Hanotaux-t, Mercier-t, Billot-t, Boisdeffret, Gonset és Roge-t, akiket a semmitőszék megidézt, nem hallgatták ki. Mercier megidézése állítólag egy volt miniszternek a Soir-ban legutóbb tett nyilatkozataival függ össze. A „Voltaire“ azt állítja, hogy a semmitőszék tegnap főként azzal a távirattal foglalkozott, amelyet Panizzardi volt olasz katonai attaché állítólag nyomban Dreyfus letartóztatása után Rómába küldött.

Páris, január 21.

Esterházy egy kis szállóba lakik, hogy — amint mondja, — nyugalomban és zavartalanul várhassa meg a semmitőszék által való beidézését. A semmitőszék a jövő héten fogja Esterházyt kihallgatni. Egész Páris feszülten várja, hogy minő lesz Esterházy kihallgatásának hatása Franciaországra. Jelenleg főleg Esterházy védőjének és az igazságügy-miniszternek a lapokban megjelent nyilatkozatai tartják izgatottságban Párist. Cabanne, Esterházy védője azt állítja, hogy Esterházyt feloldották ugyan a hivatalos titoktartás kötelessége alól, de bizonyos megszorításokkal. Az igazságügyminiszter pedig ezzel szemben azt állítja, hogy Esterházy semmiféle irányban sincs megkötve. Már most kérdés, hogy melyiköknek lesz igaza, mert nagyrészt ettől függ a Dreyfus-ügy sorsa.

Páris, január 21.

Zola lakásán ma délután tartották meg a második árverést, az irásszakértők kártalanítására néhány hónappal ezelőtt tartott árverés költségeinek, kétezeröttszáz franknak behajtása végett. Zola barátai fölajánlottak ezt az összeget, de a bíró nem akarta elfogadni. Az első tárgynál, egy tükörnél, Zola kiadója letette az összeget. Az árverésre tömérdek kíváncsi csődült össze. Rendzavarás nem történt.

TÁVIRATOK.

A horvát országgyűlésből.

Zágráb, január 21. A horvát tartománygyűlés mai ülésén folytatták a költségvetési vitát. Elsőnek Z o r i c s (koalíciópárti) szólal fel. Beszéde elején Pliverics ellen fordul és azt mondja, hogy a pártatlan történelém egészen más ítéletet fog mondani a kiegyezés létrejöttéről és magáról a kiegyezésről, mint Pliverics dr. és Bogovics is más-ként ítélt volna élete végén, mint 1871-ben mert olyan ember volt, aki a negyvenes években sokat szenvedett a nemzeti önérzetért. Ha Pliverics a kiegyezést Horvátország magna chartájának nevezte, szóló viszont a kiegyezés előtti időre utal, amikor Magyarország Horvátországgal szemben a paritás álláspontjára helyezkedett. De Magyarországon megszűnt a Horvátország iránt való szeretet, amikor már nem volt szükségük ránk. Egyszerre megváltoztak a viszonyok. A ránk oktrojált „hivatalnok-országgyűlés“ elfogadta a ki-

egyezést, éppoly a magyarok is; akik a kiegyezés több rendelkezését azzal a reservatio mentalis-sal fogadták el, hogy nem fogják megtartani. A horvát országgyűlés ellenzéke kivonult a tereimből, de a kormányparton is fölhangzott a panasz a magyarok illojális eljárása miatt. A kiegyezés ellen való sérelmek egyre szaporodtak, míg nem Tisza 1883-ban felfüggesztette az alkotmányt és azt mondhatta, ne bígyják a horvátok, hogy ott, ahol az autonomia kezdődik, Magyarország szuverenitása megszűnik. Ilyen kiegyezést nem lehet magna chartának nevezni. Mit tegyünk Magyarországgal szemben? Csak nem mondhatunk le minden jogunkról! A horvát delegátusok azonban Budapesten határozottan követelhetnék a kiegyezés szigorú megtartását és a mandátum letévesztésével fenyegetőzhetnének. Ez hősi tett volna, amely imponálna a magyaroknak és paktálásra indíthatná őket. A magyarok erősek és befolyásosak, de nem a számuk miatt, hanem a szabadságért és alkotmányért vívott kitartó és férfias küzdelmük miatt. Ez szép tanulság, amelyből Horvátország is sokat tanulhatna. A ország törvény nélkül való állapota az igazságtalan dualizmusnak a következménye; ez a rendszer módosítást kíván, nemcsak innen, hanem tinnen is.

Ezután több interpelláció következett, köztük Starcevic Dávidé a horvát honvédség számára való katonai nevelőintézet létesítése tárgyában.

A király ezredtulajdonosi jubileuma.

Bécs, január 21. A hódolófelirat, amelyet a Ferencz császár nevét viselő porosz gárda-gránátos ezred tisztái küldöttség nyújtott át 6 felségének ezredtulajdonosi jubileuma alkalmából, megemlékezik a nagy tisztességről, amelyet az ezred lát abban, hogy 6 felsége 50 év óta áll az ezred élén; köszönetet mond 6 felsége kimeríthetetlen kegyelmének bizonyosságaiért és azzal a fogadalommal végződik, hogy az ezred mindenkor meg fogja őrizni változhatatlan odaadását 6 felsége iránt.

A másik felirat, amelyet ugyane küldöttség adott át az ezred volt tisztjei nevében, azt mondja, hogy az ezrednek volt tisztjei különös hűségével emlékeznek vissza azokra a napokra, amidőn a díszszemléken 6 felsége evezette az ezredet a német császár előtt és végül áldást kíván 6 felségére, akit isten még sokáig tartson meg az uralkodóház s hű népei és alattvalói javára és az ezrednek s a volt bajtársaknak örömeire felséges uralkodójuk oldalán mint a béke örök s a német császár barátját és szövetségstársát.

Zavargás Prágában.

Prága, január 21. Ma este nagyjából mesztelvények és suhanecok több izben összesereglettek, de a rendőrség mindannyiszor szétkergette őket. Két diákot megtámadtak; az egyiknek bottal a fejére és ököllel az arcába ütöttek, a másiknak szétszaggatták a felsőkabátját. A diákok kénytelenek voltak egy házba menekülni, ahonnan a rendőrök kísérték haza őket. Este kilenc óraker mindenütt csend volt.

A német császár szavai.

Berlin, január 21. A birodalomgyűlés ma folytatta a birodalmi belügyi hivatal költségvetésének tárgyalását.

Wimmer azt a reményét fejezi ki, hogy a nemzeti szabadelvűek az egész baloldallal egyetemben tiltakozni fognak a sztrájkolók büntetésének szigorítása ellen. Amint a szónok így folytatta beszédét: „Oeynhausben . . .” Ballestrem felbeszakította, majd kijelentette, hogy senkit sem fog megakadályozni abban, hogy a császárnak vagy más szövetséges fejedelemnek beszédéről emítést tegyen, ha ezek a beszédek a birodalomgyűlésen hitelesen elhangzanak, mint például a trónbeszéd, vagy ha a „Reichsanzeiger” a beszéd szövegét közli, de a császár iránt való tisztelet és a birodalomgyűlés méltósága tiltja, hogy olyan beszédekről vegyünk tudomást, amelyek nem hiteles alakban kerültek nyilvánosságra. Wimmer képviselő kijelenté, hogy szívesen enged-

meskédik az elnöknek, de azt hiszi, hogy a szóban forgó nyilatkozat azok közé tartozik, amelyekről Posadowsky államtitkár azt mondta, hogy tudomása szerint a birodalomra nézve semmi sem történt, amiért a birodalmi kancellár teljes meggyőződéssel el nem vállalta a felelősséget.

HIREK.

Pályázatomban püspökségre.

A tegnapi esti lapok szerint Opacsics Germán újvidéki püspök vérbajban elhunyt. Az újdonságot a kávéházban olvastam, ahol előzőleg ép hosszasan töprenkedtem a világi pályák hiábavalóságán és izgatottan forgattam volt Szücs Ábrahám pozsonyi tanárnak „A pályaválasztásról” írott könyvét.

Nézzük most a G betűt, szoltam, midőn az Opacsics Germán haláláról olvastam és gyorsan megkerestem a Görög-keleti püspökről szóló fejezetet.

„Görög-keleti püspök — ugymond Szücs Ábrahám pozsonyi tanár, „A pályaválasztásról” írt könyvében — rendszerint szerzetes-papból lehet, de kivételes esetek is vannak, mert minden a patriarchától függ. A görög-keleti püspökök tizenkétezer forint fizetést és harmincz köbméter tüzfűt kapnak. Keresztény vallású pályázók üresedés esetén a metropolitánál vendéghajjal jelentkezzenek.”

— Albert — szoltam a] fizetőpinczérnek, hol lehet kapni vendéghajjat?

— A Népszínház fodrásánál, a Lipót-utcában.

— Jó, — válaszoltam neki és elhajtattam a fodrászhoz. Egy félóra múlva a legdíszesebb vendéghaj birtokában voltam. Még sohasem volt ily hosszú hajam. Ezután még egy lapos selyem kalapot vásároltam a váci-utcán és így felkészülve, a görög templom elé indultam sétálni. Midőn ott fel-alá jártam, az arramenök azt sutogták: „Ez Georgiosz, az új archimandrita.” Nagyszerű! . . . A hatással meg voltam elégedve.

Tíz óra után kihajtottam a keleti pályaudvarra és felültem a zimonyi személyvonatra. Tegnap reggel érkeztem Karlóczára.

Karlóca igen barátságos hely, mondhatni, hogy Szegednél sokkal jelentékenyebb. Mert Szegeden csak árvizek alkalmával van királyi biztos, Karlóczán ellenben minden esztendőben. A város közel van Péterváradhoz és Indiához. Ez utóbbi hely alatt egy szlavonai falut kell érteni, ahol nem az angolok vannak otthon, hanem a jogpártiak. Karlóczára magára emlékszem még abból az időből, mikor Ivackóvícs Prokop volt a patriárcha. Ismerték önök Prokopot? . . . Hej, az öreg Prokop, az öreg Prokop . . . Volt neki egy kőbe vajt pinczéje, ott töltötte a forró nyári délutánokat, forró nyári délutánokon ott . . . eh, de minek beszéljünk erről télen.

Tizenegy óraker megfésültem a vendéghajjat, hosszú fekete kabátot öltöttem és elindultam a rezidenciába. A patriarcha kapusa tisztelettel fogadott és fölvezetett az emeletre. Itt volt alkalmam a patriarcha oldalkanonokjával találkozni. Az oldalkanonok egyike volt a legtrikább oldalkanonoknak Vörös övet hordott nemzetiszínű rojtjal és folyton fölcserelette a határozóit módol a lintározat-lannal. Ez csakhamar rám is ráragadt s így a következő párbeszéd fejlődött köztünk:

— Milyen ügyben keres ön a patriarchát?

— Az újvidéki püspökség ügyében keresek a patriarchát.

— Hm . . . ez jó. Ön az első. Öszentsége úgy sem tudja aludni, mert amióta elfogytak az unokaöccsei, nincsen kandiátus. Hogy hívják önt?

— Ergem Kovácsy Máténak hívják.

Erre a párbeszédre kivált a mellékajtó és belépett a másik oldalkanonok. (A baloldali.) Az jobban beszölt magyarul, de nem volt rojtja.

— A Kovácsy név — kezdte és melegen megszorította a kezemet — a Kovácsy név rossz név. Az ipszilont el kell hagyni, hogy „cs” legyen a vége. Tud ön glagolitul? . . . Nem, ugyebár?

. . . No, ez nem tesz semmit . . . Szávó! — kiáltott azután ki az inasnak — ennek az urnak a kocsijából ki kell szedni a kerekeket. Egyébiránt térjünk most át a keresztnévre. Milyen keresztnevet ölhajt ön? Hiláriot, Nektárt, Pantaleont vagy Gorgiadeszt? . . .

— Eh — vágott közbe a másik oldalkanonok, (a jobboldali), — eh, ezek részletek, fődolog, hogy van püspök. Mondja csak, tisztelt ur — fordult azután hozzám, — lát ön a balszemén is? . . . Rendben van az oculus canonicus? . . . Rendben? . . . Nos, akkor az előfeltételeken már tul volnánk, rögtön bejelentem a patriarchának.

— Testvér — szolt most a baloldali — testvér várj egy perczig . . . Tisztelt ur, bocsásson meg, de nekem nem kerulte el figyelmemet, hogy az ön hajzata fekete, a szakálla ellenben vörös. Nem sziveskednék ezt megmagyarázni? . . . kérdezte a baloldali, miközben óvatosan közeledett felém, és egészen közelről megtapogatta a vendéghajjat.

Mélyen elpirultam.

— Tisztelt ur — sutogta most, — miért pótolja önnél túllanglans a fejbőrt? . . .

Egyszersmint le is csatolta a fejéről a vendéghajjat. Szörnyűség! Ott álltam szégyenkezve, tükörsima fejtetővel, mert megjegyzem, kopasz vagyok, mint a rheimsi érsek. A két oldalkanonok összenézett, a baloldali izgatottan morzsolta a vendéghajjat, a jobboldali pedig mélyen felsóhajtott: „Ön nincs kvalifikálva püspökségre!” Most a baloldali is megszólalt és tördelte a kezét: „Mégint nincs püspök! . . . Mit csináljunk, mit csináljunk?” Fogcsikorgatva távoztam. Ha a szakállamat feketére festem, ma már rendben van minden.

Lapunk mai száma 22 oldal.

— A pápa egészsége. Rómából táviratozzák nekünk: A szentatya ismét egészséges és ma a lateráni szerzetesek küldöttségét fogadta, amely neki Szent Ágnes napja alkalmából elhozta a hagyományos két bárányt, amelynek gyapjából palliumokat készítenek.

Szilágyi Sándor családjának köszönete.

Szilágyi Sándor miniszteri tanácsos, egyetemi könyvtári igazgató halála miatt sokan fejezték ki részvétüket a gyászoló család előtt. A család ezen az uton mond köszönetet a kondoleálóknak.

— Személyi hír. Dr. gyöngyössi Petheő Richárd magyar királyi jogügyi igazgatósági tanácsos és neje Pongrácz Ilona báróné ma érkeztek haza afrikai utjokról.

Egy hercegi turista balesete.

Mint Bozenből táviratozzák, Borghese Scipio herceget az Adámello-hegy megmászása közben hóvihar lepte meg. Vezetői, Collini és Cherigini nagynehezen megmentették ugyan a haláltól, de a herceg lábai megfagytak, úgy, hogy amputálni kellett őket. Collininak mindkét, Cherigininek pedig a jobb lába fagyott meg.

— Az iparművészeti iskola kiállítása. Az iparművészeti iskolának az országos iparművészeti muzeumban rendezett kiállításán Basa Jenő, Novák Sándor és Szamolcsky Ödön nyert díjat, tizenöt növendék pedig dícséretet.

— Közfogók. Erber Gyula, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó bank tisztviselője, eljegyezte Erber Jennykét Pusztá-Halomról. — Reinfeld Gábor a pesti magyar kereskedelmi bank tisztviselője eljegyezte Weiss Gizella kisasszonyt, Weiss Adolf magánzó leányát Budapesten.

— Asszonyok összeesküvése. Miskolcra ez év elején miniszteri jóváhagyással új adót hoztak be: egy krajczárt egy üveg szódavízre. Ez az új adóteher senogysem tetszik a nép asszonyainak. Hátvánót aláírással ellátott levelet küldtek tehát a polgármesterhez, amelyben öt teszik felelőssé az új teher behozataláért és sok más bajért. Elhalmozzák szemrehányásokkal és végül azzal fenyegetőznek, hogy abban az esetben, ha az év végéig „új rendet” nem fognak teremteni, akkor több ezerre megerősödvé összeesküvést fognak és nemcsak a polgármestert, hanem a többi „városi urakat” is ki fogják pusztítani.

— **Halálozás.** Keményfy Gábor Ádám, a budapesti áru- és értéktözsde sok éven át volt titkárja, ma hajnalban elhunyt. Az általános szeretett és tisztelt buzgó hivatalnokban Keményfy Gyula budapesti orvos édesapját, Vészi József, a „Budapesti Napló” főszerkesztője és Róna József ismert szobrász apóskát gyászolják. Holnap, vasárnap délután három órakor temetik a váci-kört hetvennegyedik számú házból.

— **A szent-annai zendülés.** Aradi tudósítónk jelenti: Szent-Annán eddig husznál több egyént tartóztattak le. Ma három főközlompóst elfogtak, névszerint: Kemerlét, Raabot és Wildét. A község házában a letartóztatottak nem férnek el, evégből a vendéglőt átalakították részökre. A vizsgálat gyorsan halad. Tanuk sokan jelentkeznek. A kiballgatottak tegnapi hamis vallomásaikat önként visszavonták.

— **A mindennapos szerencsétlenség.** Esztergomi tudósítónk táviratozza: Az annarölygi közbányában ma is szerencsétlenség történt, mint majdnem minden nap. A mai eset is halálos végű szerencsétlenség volt. Egy bányamunkás a tárnába zuhant és szörnyet halt.

— **Kérvény a jó Istenhez.** Egy barkai becsületes polgárember, kinek tavalay a jégeső tönkretette a vagyonkáját, azóta nagy szegénységben él családjával, melynek sokszor sehogysem tudja a mindennapi kenyeret megkeresni. A jámbor, istenfélő ember most arra a gondolatra jött, hogy egyenesen a jó Istenhez fordul kérvényileg segélyért és a dernői postán az Istennek czimzet levelet adott fel. A hivatalnok épen a szokásos „nem található fel” megjegyzést írta rá a levélre, amikor egy jótékonyágáról ismert előkelő ur jött a postára és tudomást szerzett a különös levélről. Ez az ur egy ötven forintos bankjegyet tett egy borítékba azzal a kérelemmel, hogy puhatólják ki a levél iróját és kézbesítsék neki az ötven forintot. Ez meg is történt. A derék ember most szentül meg van győződve arról, hogy maga a jó Isten küldte postán a tekintélyes összeget.

— **Nemzetek karaktere.** Montegazza egy újabb kérdést vetett föl, amelynek teljes megfejtése bizonyára még hosszú időt igényel. Az olasz tudós a „Nuova Antologia” legújabb füzetében felhívást intéz az egész művelt világ tudósaihoz, hogy vele együtt kutassanak ama források után, amelyekből az egyes nemzetek jellemét meg lehet állapítani. Montegazza maga is belátja a probléma nehézségét és pontról-pontra meg is mondja, hogy megfejtése miért oly bajos. Első sorban az objektivitás hiánya áll a helyes megfejtés útjában, mert hiszen a dolog nem is képzelhető másképp, mint hogy minden nemzet jellemvonásait az illető nemzetnek egy tudós állítsa össze. Már pedig az ritkán lesz elfogulatlan nemzete iránt. Hát még ha egy idegen nemzetbeli állítaná azokat össze!

— **Vajjon van-e oly szörnyűség** — írja Montegazza — amit 1870. után a németek még tudományos folyóirataikban is, rá nem fogtak a francziákra. Még maga a nagy, nyugodt természetű Virchow is, hogy a francziák tudományos gögijét lehitte, azt mondta egyszer, hogy mi olaszok sokkal előbbre vagyunk a tudományok terén, mint nyugoti szomszédaink. Ez nem volt csak egyszerű hüvelyk, ez egyszerűen nem igaz.

E fejtegetései illusztrálására Montegazza vagy ötven nagynevű író nyilatkozatait közli, melyek az olaszokra, francziákra, németekre, angolokra, szlávokra és amerikaiakra vonatkoznak s amelyekből kitűnik, hogy még a legnagyobb írók is tévedhetnek, mikor idegen nemzetekről mondanak véleményt. Kimutatja, hogy habár egy nemzet külső jellemvonásait könnyű fölismerni, mégis képtelenségekre vezetne, ha néhány mindennapi mellék-névből akarnók összeállítani a különböző nemzetek jellem-táblázatát, mint aminő például a következő:

Az olasz: szépért lelkesülő és exotikus.

A franczia: könnyen hevülő, ingerlékeny, exotikus és állhatatlan.

A német: ziv és lelkesülő.

Az angol: önző, vallásos, nyers természetű, talán hüvelyk is, de mindenesetre büszke.

A magyar: lobbánékony és heves, egyeslelkű, de haragtartó.

A spanyol: őszinte, forróvérű és büszke. És így tovább. E jellemzések amilyen felületesek, ép oly hiányosak. De Montegazza rámutat azokra a forrásokra, amelyekből biztosan ki lehet meríteni az egyes nemzetek karakterére vonatkozó adatokat. Ilyen első sorban a büntettek statisztikája. Ebben azonban nem annyira a büntettek számbeli mennyiségére kell tekintettel lenni, mint inkább azt kell megfigyelni, hogy azok miképpen oszlanak meg a kor, nem, ok és társadalmi keret tekintetében. Aztán a jótékonyág statisztikája, továbbá a közművelődési kiadások statisztikája, összehasonlítva a jótékony célokra kiadott összegek statisztikájával. Meg kell figyelni, hogy a nemzetek mennyire babonásak. Egyszermind kitűnő módszert ajánl, amelylyel ezt meg lehet ítélni. Tudvalevő ugyanis, hogy a vasúti személyforgalom vasárnap a legerősebb és pénteken a leggyöngébb. Már most csak a pénteken utazók számát le kell vonni a vasárnap utazók számából és megközelítőleg számokban lehet kifejezni, hogy egy-egy nemzet mennyire babonás. További források: az öngyilkosságok statisztikája, a színházak, szindarabok, újságitradalom statisztikája, valamint általában az irodalmi termékek statisztikája.

— **Elloptak egy házat.** Az elkezelések terén eddig a magyar székes főváros egyenrangú volt a többi külső hatalmasságok székes és fővárosaival. Leginkább ingóságokban és apróságokban utaztak a budapesti tolvajok, mint az általában véve a föld kerekéségén szokás s csak ritkán volt arra eset, hogy gyermekeket loptak, ilyenkor azonban főképen a tizennyolc és tizennyolc év között levő leánygyermek iránt viseltettek különös előszeretettel. Most azonban Budapest lefőzte az ő és új világ fővárosait s olyan rekordot ért el az elkezelések terén, aminő a Tolvaj-szigeteknek is becsületére válhatnék. Budapest tolvajvilága immár nem csak ezüst kanalat, hanem házat is elkezel, csak alkalmas legyen az épület az eltulajdonítás műveletére. Strausz Vilmos úgnöknek Budán az alsó-hegy-utczai 52. szám alatt kisebb földszintes háza volt, ahol nyáron lakott. — Tavalay nyáron is ott lakott és kora ősszel beköltözött Rottenbiller-utczai lakásába. Strausz telkét a főváros most ki akarja sajátítani. Fölhívta tehát Strauszt, jelentse be, mit kér a telekért. Strausz bejelentette külön a telek és külön a ház árát. A házról azonban a mérnöki hivatalban nem tudtak semmit. Kimentek a helyszínére és Strausz ur nagy meglepetésére a ház nem volt a helyén és nem volt egyáltalán sehol. A szomszédokat kérdezték meg s azok elmondták, hogy szeptemberben kőművesek jöttek s annak rendje és módja szerint lebontották a házat. Amikor végeztek, az anyagot kocsin elhordták. Körülbelül egy hétig tartott a bontás s a szomszédok azt hitték, hogy a háztulajdonos bontatta le. Nem is mertek arra gondolni, hogy szelhámoság legyen a dologban. A kőművesek pontosan jöttek és mentek és nem hitte senki, hogy egész héten idegenek garázdálkodnak. Strausz ur beleegyezett, hogy a főváros csak a telket fizesse meg. A házat a rendőrség utján keresi, nem kevesebb reménységgel, mint aminővel az ezüst kanalat a rendőrség utján keresni szokás.

— **Egy anya rámtette.** A horvátországi Trebinje község határában favágók dolgoztak a napokban. Munkaközben egy kutyára akadtak, mely egy gyermek holttestét czipelte. A kis hulla már borzasztóan össze volt marcangolva. Egyik lába hiányzott. A kutya falta fel a hiányzó testrészt. A munkások elvették a kutyától a kis hullát és bevitték a faluba, ahol kiderült, hogy a gyermek egy Brebrináné nevű asszonye volt. Brebrináné ura már évek óta Amerikában van és a csinos asszony ezalatt épen nem zárdai életet folytatott. Viszonya volt egy falubeli legényvel és viszonyuk következménye egy kis fiu lett. Az asszony elrejtette a gyermeket a falubeliek előtt. Fölt a szé-

gyentől. A napokban azonban Amerikából érkezett levél, melyben az ura tudatta, hogy hazajön. Ekkor határozta magát az asszony arra, hogy megöli gyermekét. Egy kendő segítségével megfojtotta fél éves kis fiát és holttestét elrejtette az erdőben. Ott talált rá egy kóbor kutya és elhurcolta a kis holttestet. A szörnyeteg anyát a csendőrség elfogta.

— **Schwartzkoppén Budapest.** Schwartzkoppén ezredes ma délben a Ferenc császár nevet viselő porosz gárda gránátos-ezred tisztiküldöttségével Bécsből Budapestre érkezett. A tisztiküldöttség tagjai, miután a fővárosban incognitó azándékoznak tartózkodni, a következő nevek alatt szálltak meg a Hungária-szállóban és pedig: Schwartzkoppén ezredes Anders Miksa név alatt, a többi urak pedig Ober Rezső, Stein Filó és Marschall Ferenc név alatt. A küldöttség holnap reggel folytatja útját Kassára.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Hegel Márton földbirtokos — mint békéscsabai tudósítónk táviratozza — felakasztotta magát. Hegel épen valamely pörben volt idézve; az idézőlapra öngyilkossága előtt ezeket írta: „Apám oka öngyilkosságomnak. Fegyverem töltényei neki voltak szánva. Mást gondolok és meghalok.”

— **Szerb rendjelek.** Baumann József, az első magyar sertésbizalmó - részvénytársaság kőbányái vezérigazgatója a szerb Takova-rend III. osztályu keresztjét, Kolba Lajos irodafőnök pedig a IV. osztályu Takova-rendet kapta.

— **Amerikai párbaj.** Povaszay Endre, a Károlyi grófok magócsi uradalmának gazdatisztje — mint tudósítónk táviratozza — fejbeltette magát. Az általános tisztelt gazdatiszt állítólag amerikai párbaj folytán vetett véget életének. A vizsgálatot azonnal megindították.

— **Az Andrássy-uti betörés.** Az Ellinger Albert Andrássy-uti ékszerész kárára elkövetett betörés ügyében Bérczi Béla rendőrkapitány reggelig folytatta a kihallgatásokat. A kihallgatás során minden kétséget kizáróan bebizonyult, hogy a betörést tényleg Lövy Jakab követte el. Bérczi kapitány ennek alapján Lövy Jakabot letartóztatta. — Vele együtt fogságba került öccse, Lövy Mór, huszonhat éves ékszerész-segéd és anyja, Lövy Salamonné, született Haas Johanna is, mint akiket bűnrészességgel gyanúsítanak. A betörő, Lövy Jakab, egy év óta volt Ellinger segédeje. Elfogatásának közvetlen oka egy lakat volt, amelyet az üzletben levő börtöndjében találtak s amely épen oly módon volt feltörve, mint az üzletajtó lakatja. A lakaton látszott, hogy a betörő a z o n p r ó b á l t a ki a betörés módját. Bérczi Béla rendőrkapitány kezdettől fogva reá gyanakodott és állandóan megfigyeltette. A betörő azonban eléggé óvatos volt és nem igen tért el rendes életmódjától. — Bérczi Béla kapitány időközben Lövy Jakab multjáról is tudakozódott. — Megtudta a rendőrkapitány, hogy Lövy Jakab Bécsben több csalást követett el, amelyekért hosszabb időt töltött a steini fegyházban. Néhány év előtt Párisban volt segéd egy ékszerüzletben, s ott is meggyűlt a baja a rendőrséggel. Az ékszerész holijába ugyanis, akinél Lövy alkalmazva volt, szintén betörték s a betöréssel Lövy Jakabot gyanúsították. E miatt egy hónapot töltött a „Mazas”-börtönben, mint vizsgálati fogoly, de bizonyítékok híján szabadon bocsátották. — A tegnapi házkutatás alkalmával a betörő dob-utca 38. szám alatt levő lakásán megtalálták a lopott ékszerek egy részét, de a nagyobb és értékesebb rész még hiányzik. A rendőrség nagy erőlylyel folytatja a vizsgálatot.

— **Engelék felszámolása.** Az utóbbi időben sokat emlegetett Engel József fia pécsi borkereskedő-czég megszűnik. A czég pécsi, budapesti és promontori üzleteit felosztatja és már a mai naptól kezdve felszámolás alatt áll.

— **Tűz egy bányában.** Boroszlói tudósítónk telegrafálja: Hohenlohe herczeg egy közeli bányájában tűz ütött ki. Emberéletben nem esett kár. A tüzet úgy akarják elfojtani, hogy a bányát betömik.

— **Botrány a váci-utcában.** A váci-utcai déli korzó nyüzsgő csoportjai ma épületes jelenetek lehettek tanui. Két uriember: gróf Zichy Manó és Grünemann Arthur fa-nagykereskedő összeverekedett a nyílt utcán és olyan botrányt provokált, hogy rendőrnek kellett közbelépnie. Tudósítónk az esetről a következőket jelenti:

Kevéssel tízenkét óra után a **Haris-bazár** váci-utcai kapuján két elegáns uriember, egy magas, már éltebb és egy fiatalabb lépett ki, látszólag élénk beszélgetésbe merülve. A beszélgetés mind hevesebbé, hangosabbá lett, a kezükkel izgatottan gesztikuláltak, és végre már csaknem kiabálni kezdtek. A Nemzeti Szálloda első emeletén, az idősebbik, gróf Zichy Manó, hangosan, hogy az utcán a járókelők is hallhatták, így szólt kísérőjéhez németül:

— Fenyegetni merészel engem, maga komisz zsidó!

— Mit? Nem fizet és még gorombáskodik? Gazember! — felelt vissza Grünemann ugyancsak németül, és Zichy grófot arculvágta.

A két ur erre formálisan verekedni kezdett. A bot és az esernyő csakhamar szilánkokká hasadt kezükben, csilindereiket a sárba tiporták, majd kézzel mentek egymásnak és egymás galériáját, nyakkendőjét tépték le. Végre is a sarki rendőr választotta szét őket és a botrány miatt be akarta őket kísérni. Gróf Zichy és Grünemann azonban igazolták magukat, mire a rendőr elbocsátotta őket. Alig értek a Gizella-tér sarkára, újból összeverekedtek, úgy, hogy ismét a rendőrnek kellett közbelépnie. A rendőr ekkor már csakugyan bekísérte őket a főkapitányságra, ahonnan legitimálás után eltávozhattak. A csunya botrány ügyében a rendőrség megindította az eljárást.

— **Klamarik János emlékezete.** A magyar paedagógiai társaság ma délután tartott nagygyűlést Alexander Bernát emlékbeszédet mondott Klamarik Jánosról, aki a társaságnak tiszteleti elnöke volt. Az ülést, melyen Wlassics Gyula kultuszminiszter és Berzeviczy Albert is jelen voltak, Heinrich Gusztáv nyitotta meg, aki megnyitóbeszédében a lefolyt év legfontosabb tanügyi kérdésével, a polgári iskola ügyével foglalkozott. Ezután Alexander Bernát mondotta el emlékbeszédét Klamarik János államtitkár fölött. Klamarik nem a nagy vezérek közül való volt, de igaz férfi, aki hű volt önmagához, erejét egészen munkájának szentelte, s munkájával nőtt az ereje. Pihenést nem ismert, nem is volt ő hivatalnok, mert a hivatal mindig nála volt. Nagyon bizott az erejében, amelyet pazarul költött. Ötvenéves korában lépett a miniszteriumba, s amikor hatvanéves korában nyugalmába vonult, teljesen meg volt törve. Menyőit kellett munkálkodnia, hogy ily hamar kimerült! Hatvanhat éves korában halt meg. Az emlékbeszéd után dr. Kovács János titkár jelentette, hogy a társaság tagjai örömdíjjal szaporodnak. Közül nyolczszázra rug a kultagok száma. A pénztári jelentés tudomásulvétele után a közgyűlés rendes tagokká választotta Walter Gyula esztergomi kanonokot és Beke Manó tanárt.

— **Vakmerő rablótámadás.** Ma este nyolcz és kilenc óra közt vakmerő rablótámadás történt a kisdíófa-utcában. Kohn Antal ékszerész-segédét támadta meg két csavargó, hogy elvegyék tőle azt a kis táskát, amelyben értékes ékszerek voltak. Tervük azonban nem sikerült egészen s a merénylők egyike már a börtönben van. Az eset részletei a következők:

Kalter Mór ékszerész, akinek a vámbáz-körut hatodik számú házában van az üzlete, ma este zárás után segédjével, Kohn Antallal, hazafelé ment a kis-díófa-utca tizedik szám alatt levő lakására. A segéd nyakába egy fekete bőrtáska volt akasztva, amelyben vagy nyolczszáz forint értékű ékszerek voltak. A lakás első emeletén, a segédjének, Kohn Antalnak, pedig meghagyta, hogy a táskát vigye föl a lakásba. Alig lépett be Kohn a kapun, két csavargó termelt mellette. Az egyik hatalmasan arcul ütötte és a következő pillanatban erős, éles zsebkésével a torok felé szurt. A szúrás Kohnat álla alatt érte és mély sebet ejtett rajta, úgy, hogy nyakát, ruháját menten elborította a vér. A másik gazember ezalatt elvágta a táskát tartó szíjakat és a táskával futni kezdett. Erre czinkostársa is futásnak eredt. Kohnnak azonban volt

annyi ereje, hogy segítségért kiáltson, amire a járókelők a két gazembert üldözőbe vették. A rablók ekkor eldobták az ékszeres táskát, de csak az egyik tudott elmenekülni. A másikat, aki Kohn megszúrta, Müller Dezső pinczér és Horváth Antal csomagoló a kisdíófa-utca és István-tér sarkán lefűlelték. Ez nem történt minden küzdelem nélkül, s a rabló közben Horváthot is megszúrta a jobb karján. A merénylőt átadták a legközelebbi rendőrnek, aki kezeit összekötözve, a főkapitányságra kísérte. Itt nyomban kihallgatták. Állítólag Németh Antalnak hívják és még csak tizenkilencéves. Lakást, foglalkozást nem tudott bemondani. Társának nevét nem tudja. Azt állítja, hogy ma találkozott vele először. A Ferencz József-hidnál egy krajczárért pattogatott kukoriczát vett, amikor hozzálépett az ismeretlen és megszólította. Kérte, hogy adjon neki a kukoriczából, mert már néhány nap óta éheznek. Ő adott neki a kukoriczából és ekkor az ismeretlen elmondta, hogy Kalter üzletéből a segéd naponta a kisdíófa-utczába viszi az ékszereket. Felszólította, hogy csatlakozzék hozzá és rabolják ki a segédet. Ő ráállt erre, és ekkor társával a kisdíófa-utczába sietett, ahol vártak a segédre. Mikor aztán Kohn ékszerész-segéd hazatért, a kapu alatt megtámadták, hogy a táskát elvegyék tőle.

Kohn Antal sebe szerencsére nem veszélyes és Horváth karja is meggyógyul egy-két nap alatt. A rendőrség most nyomozza a másik rablót is.

— **Az elefántcsontkereskedő drámája.** Meranból táviratozza tudósítónk: Geiger Lajos württembergi elefántcsont-kereskedő ma egy kávéházban egy merani hölgyre háromszor rálőtt revolveréből. A lövések nem találtak. Erre Geiger agyonlőtte magát. A tett oka a hivatalos jelentés szerint életunóság. Csak azt nem mondja meg a hivatalos jelentés, hogy az elefántcsont-kereskedő kinek az életét unta meg.

— **Egy apáca regénye.** Amikor az angolok Ondurmanban kiszabadították a keresztény foglyokat, ezek között volt egy Teresa nevű veronai apáca is. Teresa nővér valóságos regényt élt végig fogsága alatt. Kénytelen volt nőül menni egy Calorombos Dimitri nevű göröghez és a férjét négy gyermekkel ajándékozta meg. Mikor az angolok intervencziója folytán a fogságból kiszabadult, négy gyermeke közül már csak egyik fia élt. Férjével és gyermekével ekkor Kairóba költözött, ahol újból kolostorba vonult. Magával vitte a fiát is, nehogy az orthodox vallásban nevelkedjék fel. Calorombos azonban nem nézi nyugodtan családi életének felrombolását és mivel a neje hiába követeli vissza, a fia kiadására perelte be „Teresa nővért.”

— **Letartóztatott „lapszerkesztő.”** Azok között a furfangos csalók között, akik hangzatos czimkekkel bolondítják el a nagyérdemű közönséget, egy idő óta sokat szerepelnek az ál-ujsgírók, akik holmi zuglapot alapítanak s ennek révén a legarczátlanabb zsarolásokat s csalásokat követik el. Ezeknek egyike került ma ismét a rendőrség kezei közé. Az illető Herepi Sándor úgnök s lapszerkesztő, aki valami „Magyar Gazda” czimen indított egy zuglapot s annak révén üzte csalásait. Több följelentés folytán a rendőrség ma beidőzte és fogva is tartotta.

— **Kronfeld főhadnagy Amerikában.** Egy New-Yorkból érkezett távirat jelenti, hogy Kronfeld Jenő Rikárd, a sikkasztó tűzér-főhadnagy, szerencsésen átevezett az új világba, ahol előlül akarja kezdeni elhibázott életét. Ezzel szemben igen jó forrásból arról értesülünk, hogy Kronfeld nem hagyta el Európát, hanem Svájcban élvezi az arany-szabadságot.

— **Megszökött szerelmesek.** A múlt évben Budán a fő-uton egy részvénytársaság alakult az „Első magyar gyümölcs-konzerváló gyár” czim alatt. Grósz N., a gyár igazgatója, Bittó István fiatal úgvrédeket nevezte ki a társaság titkárává. Bittó hivatalában főnöke bizalmát teljes mértékben kiérdemelte. Többször meglátogatta Grószékat Székesfehérvárról, ahol az igazgató állandóan lakott és megismerkedett főnöke leányával Etelkával

is. A fiatalok egymásba szerettek, és Grósz kész volt Bittót vejeül fogadni. Mult hétfőn a leány Budapestre jött. — Azt mondotta, hogy nénijét akarja meglátogatni. — Tegnapelőtt Bittó Istvánnak hatezer forintot kellett volna vinnie a bankba. A pénzt magával is vitte, de azóta nem jött be a hivatalába. Főnöke gyanakodni kezdett és a bank részéről csakugyan arról értesült, hogy Bittó a pénzt nem vitte el rendeltetési helyére. Kiderült, hogy Grósz Etelka sincs a néniénél. Grósz följelentette az esetet a rendőrségnél, amely most a legnagyobb titokban kutat a szökevények után.

— **Gyilkos orrvadászok.** A kigyósi dajkakerében Kelemen Domokos és Gyulai orrvadászok két vadfelügyelőt, Bertolák Györgyöt és Deák Mózeset lelőttek. Deák már meghalt, Bertolák a halállal vívódik, a gyilkos orrvadászokat, akik gróf Wenckheim Frigyes vadait már régóta pusztítják, a csendőrség azonnal elfogta.

— **Keleti szőnyegkiállítás.** A kik érdeklődnek a keleti szőnyegek iránt, ne mulasszák el meglátogatni a „Grand Magasin Oriental” József-tér 8. szám alatti kiállítást, mely még 4 napig tart. Ez a cég olcsó áron en bloc megvásárolta, egy keleti bazár egész készletét. A keleti szőnyegház minden fajtája képviselve van e kiállításban és minden műértőnek módjában van, hogy bámulatos olcsó áron vásárolhat e remekszép tárgyakból.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, január 22. — Római katolikus: Vincze. — Protestáns: Vincze. — Görög-orosz: (január 10.) Polienkt. — Zsidó: Schebat 11. — Nap-kel: reggel 8 óra 4 perczkor, nyugszik: délután 4 óra 23 perczkor. — Hold kel: délután 12 óra 5 perczkor, nyugszik: éjjel 4 óra 24 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
Az új országház kupolacsarnoka meglátogatás 10—11 óra 50 krajczár belépő díj mellett.
Deák-mauzoleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Nemzeti-muzeum képtára, nyitva délelőtt 9—1 óra. A muzeum többi tárai, köztük a néprajzi muzeum 50 krajczár belépő-díj mellett meglátogathatók.
Kereskedelmi muzeum a városligeti iparszarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

A Nemzeti Szalon kiállítása (Ferencziek tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépő díj 20 krajczár.
A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Ószlop-utca) nyitva hétköznapokon délelőtt 10—1 óráig.

A néprajzi muzeum (Csillag-utca 15.) nyitva délelőtt 9—1 óra.
Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12 óra. (Muzeum-körut 4.)
Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1 óra.

A budapesti állatkert a Városligetben. Nyitva egész nap. Belépő-díj 30 kr.
A „Hódoló díszfelvonulás,” Eisenhut Ferencz óriási körképe, Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

SZINHÁZ ES MŰVÉSZET.

* **A walkür.** Lejo Lili az Operaházban ma este Siegelindet énekelte. E-szerep még szigorubb stílt kíván, mint valamennyi eddigi szerepe és épen a rigorózus művészi fegyelmesség az, amely Lejo Liliből hiányzik. Diósynének, aki a czimszerepet énekelte, olyan a hangja, amely érzéki szépségével a merev és bonyolult dallamokat is be tudja lopni a hallgató fülébe. Semsey Mariška Frickája a feladata iránt tájékozott és érdeket keljtő. Ma még zavartalanabb örömmel hallgattuk, mint idáig. Perotti és Ney nagyon jól voltak diszponálva.

* **A lipótvárosi kaszinó estélye.** Azoknak a fényes hangversenyeknek során, amelyeket a lipótvárosi kaszinó rendez, ma egy magyar énekesnővel, Revere Elvirával ismerkedtünk meg. A kisasszony nem vált szégyenére a díszes helynek. Kellemes, tiszta hangja van, a koloratúrája pedig majdnem tökéletes. Proch változatait és David „Perle du Brésil” operájának egy áriáját adta elő, majd a közönség viharos tapsaira a „Szevillai horbély”-ból énekelte. Utána D’Albert Jenő, a nagy zongorázó játszott el három Chopin-féle apróságot, azután Lisztnek két szerzeményét és Taussig magyar népdal-átiratát, mindegyiket az ő fényes művészetével. A hangverseny harmadik közreműködője Messchaert János amsterdami kamaranékes volt. Tömör, érczes basszus hangja van.

amelylyel azonban minden finomságot ki tud fejteni. Hét különböző dalt énekelt el gyönyörűen, de előadását még egy nyolczadikkal is meg kellett toldania. A hangversenyt rendkívül díszes közönség hallgatta meg.

* **Dohnányi Ernő.** Az oly gyorsan nagy hírre jutott zeneszerzőt és zongoraművészt tegnap este valóságos rajongással ünnepelte szülővárosa, Pozsony, ahol fényesen sikerült hangversenyt adott. A koncerten jelen voltak: Izabella főhercegné asszony, Krisztina, Marianna, Henriette főhercegnék s az összes pozsonyi arisztokrácia. Dohnányi mint zeneszerző nagy sikert aratott egy zongorkvintettjével és Zrinyi-nyitányával. Az est többi részét Beethoven G-dur hangversenye, Liszt VIII. rapszódíája s Haydn, Chopin művei töltötték ki.

* **Katonai cenzúra.** A debreczeni ezredparancsnok tudvalevőleg csak a múlt héten tiltotta meg, hogy katonái Thury Zoltán „Katonák” című színművét megnézzék. Ez a katonai cenzúra, úgy látszik, nagy tetszésre talált, mert most meg a temesvári hadtestparancsnokságtól érkezett a szegedi ezredkezhöz egy rendelet, amely a tiszteknek és önkénteseknek megtiltja, hogy a színművet, melynek szerdán lesz az első előadása, megnézzék. A legénységnek olyan estén, amelyen a darab színre fog kerülni, nem szabad a kaszárnyából kimaradnia, a zenekarnak pedig ilyenkor nem szabad a színházban játszania. Tant de bruit pour une omelette! . .

* **Hubay Jenő hangversenyutja.** Hubay Jenő felépülvén betegségéből, 22-én Debreczenben és 23-án Miskolczon rendez hangversenyt Lichtenstein Dóra énekesnő és Székely Arnold zongoraművész közreműködésével. Mindkét városban nagy érdeklődéssel várják a fővárosi művészek hangversenyét. Később ugyane művésztrió Kassán fog hangversenyezni.

* **Hírek a Vígyszínházból.** Január 27-én, pénteken, egy kis bemutató lesz a Vígyszínházban. Si-raudin-nek „Hajnali vendég” című egyfelvonásos francia vígjátékát adják, amelyet Szécsi Ferenc fordított. A kis darabot a „Bodard és Godard” című bohózzal együtt adják. A „Mozgó fényképek” című bohózat január 28-án, szombaton, éri meg ötvenedik előadását.

* **A pozsonyi színház jövője.** A pozsonyi színház ügyében — mint levelezőnk jelenti — váratlanul újabb fordulat állott be. A polgári egyesület ugyanis, mely tudvalevőleg olyanforma szerepet játszik a közgyűlés elé kerülő ügyekre nézve, mint amiót a szabadelvű-klub az országgyűlés elé tartozó ügyekben, tegnap este csaknem az összes törvényhatósági bizottsági tagok jelenlétében több óráig tartó vita után elhatározta, hogy Relle Iván kételyelvű ajánlatának tárgyalásába csak akkor megy bele, ha a status quo fentartása teljesen lehetetlennek bizonyulna. Hogy erről meggyőződést szerezzenek, Broly T. helyettes polgármesterrel az élen, nyomban egy háromtagú bizottságot küldtek ki Temesvárra, melynek azt az utasítást adták, hogy minden lehető kövessen el az eddigi színi kapcsolat fentartása érdekében.

* **A Népszínház bohózat-pályázata.** A Népszínház tudvalevőleg ötszáz forintot tűzött ki énekes bohózatra. A bírálók most döntöttek, egyhangulag kimondva, hogy a díjat nem adják ki. Megdicsérték első sorban a „Kökler” és a „Singer-gyár” című bohózatokat és figyelemreméltóknak találták a „Csuzdi-világ”, „Rosszkor jöttek”, „Ócska szivacs”, „Egy százas”, „A vén kakuk”, „A gróf urak”, „Európa elragadtása”, „A krónikások” és a „Lesbia” című darabokat. Ezek közül az utóbbi három operette-szöveggé való átdolgozásra alkalmas.

* **Filharmoniai hangverseny.** A szerdai hatodik filharmoniai hangversenyen (Schrödter Frigyes kamaraénekes a következő dalokat énekli: 1. a) Rubinstein: „Der Traum”, b) Schumann: „Der Nussbaum”, c) De Griex ariája Massenet: „Mannon-jából” (mind a hármat zongorakísérettel); 2. Csajkovszky: „Onegin”-ből Lansky ariája zenekarral. A zongorakíséretet Mader Raoul karnagy vál-

lalta el. A zenekar három újdonságot mutat be: Haydn eddig ismeretlen a-dur szimfóniáját, Mihailovich Erzsébet királyné halála alkalmából szerzett „Gyászhangok” című zenekölteményét és Chabrier „España” című rapszódiját.

* **Hangversenyek.** Sauret Emil holnap este érkezik Budapestre Springer Gizella zongoraművész nő kíséretében, hogy hétfőn megtartsa hangversenyét a Royal nagytermében. A belga művész egyenesen Frankfurtból érkezik ide, ahol a múlt héten kétszer hangversenyzett.

D'Albert Jenő jövő pénteken a Royal termében tartandó hangversenyen a következő műsört fogja játszani: Bach—d'Albert: Preludium és fuga (D-dur), Beethoven: Sonátay op. 81, Les adieux, Chopin: Fantázia (F-moll), 2 Etude op. 25-ből, Schumann: Carneval, d'Albert: Scherzo, Intermezzo, Valse (uj), Rubinstein: Barcarolle (A-moll), Liszt: Mazeppa.

Pénteken, február 3-án Messchaert János tanár, amsterdami énekes lép először Budapesten a nagy nyilvánosság elé. Hangversenyében részt vesz Kladviko Vilmos hegedűművész is.

* **A Nemzeti Szalon felirata a kultuszminiszterhez.** Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter lelkes pártfogásába vette a Nemzeti Szalont s az egyesület most a következő feliratot intézte a miniszterhez:

A Nemzeti Szalon műpártoló és művészeti egyesület legmélyebb hálóját fejezi ki nagyméltóságodnak fenkölt, hazafias cselekedetéért, melylyel magas állásához valóban méltó támogatást, kegyeskedik nyújtani a képzőművészet népszerűsítésére és művelés fejlesztésére vonatkozó nemzeti misszióknak.

Elválaszthatatlan lesz nagyméltóságod neve a művészet újjáébredésétől Magyarországon áldva fogja emlegetni nevét a jövőkor, midőn majd hálósan visszatekint az uttörő munkások lélekemelő küzdelmeire. Köszönjük kegyelmes urunknak példaadó hazafias ügybuzgalmát, lelkes és fáradhatatlan munkásságát, melylyel a magyar kultúrának sanyilódó árváját, a nemzeti képzőművészetet felkarolni és istápolni kegyeskedik. Köszönjük ezt hazánk kultúrájának és az ébredező magyar művészet nevében. Ügyünket és törekvéseinket a jövőben is kegyes pártfogásába ajánljuk. Maradtunk stb. Budapest 1899. január 20-án, az igazgatóság nevében gróf Andrássy Gyula elnök, Hock János alelnök, Peszty Árpád alelnök, Kardos Gyula igazgató, Bauman Antal pénztáros.

* **Dalos színház.** A városligeti Vaudeville-színház gazdát és nevet cserél. Márcziustól kezdve Zöldi Márton hírlapíró veszi át az igazgatást, s teljesen kiküszöböli onnan az orfeumi és variétészámokat. Az új igazgató apró operettekből, paródiákból s énekes bohóságokból állítja össze műsorát, s rendes szintársulatot szervez ének és zenekarral. Márkus József főpolgármester és Halmos János polgármester Zöldi Mártonnak ezt az új vállalkozását nagy rokonszenvvel vették tudomásul s kitiltásba helyezték támogatásukat. Az új színháznak Dalos-színház lesz a neve.

* **A „Gésák” századik előadása.** Sidney Jones operettje, a „Gésák”, január 31-én kerül színre századszor a Magyar Színházban, még pedig (az eredeti szerint) két felvonásban. Mimozát az első felvonásban L. Komáromi Mariska, a másodikban Vlád Gizella fogja énekelni, Mollit pedig az első felvonásban Ledovszky Gizella, a másodikban Somló Emma. A jubiláris előadásra azonkívül új díszletek és jelmezek készülnek.

* **Nemzeti Zenede.** A Nemzeti Zenede hétfőn hangversenyt rendez a Vigadóban. A műsoron szerepel többek közt Erkel nyitánya a „Hunyady László”-ból három cimbalomra, Doppler magyar ábrándja két fuvolára, Schumann es-dur ötöséből két tétel és más egyéb.

* **Hajnali harangzó.** Hevesi József és Karczag Vilmos népies színműve lesz a Népszínház legközelebbi eredeti újdonsága. A szerepeket már ki is osztották és a főszerepet, melyben erős drámai motívumok vannak, Blaha Lujza fogja játszani. Nagyobb szerepeket játszanak még Németh, Szabó, Tollagi. A szerzők nagy súlyt helyeztek a színi-külöségekre is. A „Hajnali harangzó” zenéjét Barna Izsó, a Népszínház karmestere állítja össze. Az első előadás február 3-án lesz.

Bodard és Godard.

(Ordonneau és Valabrégue bohózata. Első előadása a Vígyszínházban 1899. január 21-én.)

Ha én is, mint Ordonneau és Valabrégue, minden sajtóhibára rögtön felépitenek egy egész darabot, termékenyebb színműrő lennék Lope de Vega-nál. Nem is tudom, hogy a bohózatokra mi szolgáltat több anyagot: a szedő-e vagy az élet? Mikor a „Midás király”-ról írva azt ajánlom Barna Izsónak, hogy máskor, ha a pogány istenekről zenél, ne hagyja ki a zenéből a gyönyörítást, e p i k u r i elemet, ilyenkor szedőim felfedezik az e p i r u s i elemet. De e sajtóhibában kétségkívül van még bizonyos klasszikus homály. De hány sajtóhiba van olyan, amely nem ilyen titokzatos, amely önöket, olvasóim, hangosan megnevezteti, engem pedig másnap megrikat! Szóval, a sajtóhibából nemcsak sikerült bohózatok, hanem néha sikerült tragédiák is lesznek.

Most pedig térjünk át arra a sajtóhibára, amelyen a francia szerzők darabja felépül. Boulinard töképen azt olvassa az újságban, hogy Bodard Pált kinevezték Réglisottesba alpréfetnek. Boulinard nagyon boldog, mert Bodard az ő leendő veje és mert mindig az volt a vágya, hogy egy alpréfet apósa legyen. Sőt ha jövődöbéli veje nem lenne alpréfet, oda se adná neki a lányát.

A szomorú igazság az, hogy Bodard tényleg nem is alpréfet. Pályázott ugyan az állásra, de a kormány nem őt nevezte ki, hanem Godard Pált. Abban az újságban, amelyet Boulinard olvasott, egyszerűen rosszul szedték a nevet. Bodard nem meri felvilágosítani leendő apósát, különben a házasságból nem lesz semmi. Sőt kénytelen abban is megnyugodni, hogy apósa elkísérje Réglisottesba, a prefektúrára.

Szerencsére a kocsis nem a hivatal, hanem a „Prefektúra”-hoz címzett fogadó előtt szállítja őket le és Boulinard ur továbbra is azt hiszi, hogy Bodard az alpréfet és hogy a szálloda a prefektúra. Bodard kétségbeesett helyzetben van, amelyből csak akkor szabadul ki, amikor az igazi alpréfet, alighogy elfoglalta állását, telegrafál a miniszternek, hogy helyezték át sürgősen e nyomorult fészekből — és a miniszter most oda valóban Bodard-t neveszi ki.

Ez a darab meséje, amelynek alapján lehetetlen meg nem irigyelnünk Ordonneaut és Valabrégue-et, amiért az életben mindent oly természetesen találnak. Természetes, ha az após nem tudja, hogy a veje alpréfet-e vagy kéményseprő, hogy a hely, ahol lakik, prefektúra-e vagy kocsmá, s hogy ő voltaké kinek az apósa? Ordonneau és Valabrégue szerint ezek apró félreértések, amelynek az életben is mindennap előfordulnak.

Mi annyira nem vagyunk filiszterek, hogy teljesen igazat adunk nekik és el se tudunk tőbbé gondolni olyan helyzetet, amelyre azt mondanék, hogy képtelen. Mi Ordonneau és Valabrégue híveinek valljuk magunkat, és igen természetesen találnók a következő jelenetet:

Ordonneau asszony: Most valóban nem tudom bizonyosan, hogy Ordonneaut vagyok-e vagy Valabréguené? (Gondolkozik.) A ház, amelyben lakom, Boulevard des Capucins 21., — legjobb lesz tehát, ha utána nézek a bejelentő hivatalban, hogy e házban Ordonneau ur lakik-e vagy Valabrégue?

(Felöltözik és lemegy az utcára. A kapu előtt türes kocsit áll és közelebbén egy ember. Az illető Loew semmitőszéki elnök, Ordonneaut azonban a kocsisnak nézi. Rászól.)

Ordonneau asszony: Hajtson a bejelentő hivatalba!

Loew elnök (egyáltalán nincs meglepetve, különösen, mert Ordonneaut igen csinos asszony): Amint parancsolja!

(A kocsit elrohog. Az utcai nép meglátja a bakon Loew elnököt és hangosan abczugolja.)

Ordonneau asszony (kiszól a kocsiból): Mit jelent ez?

Loew elnök: A strikeoló kocsisok haragszanak rám, hisz tudja nagysád . . .

Ordonneau asszony: Persze. Ez nagyon mulatságos.

(A kocsit megáll egy hotel előtt, amelyet Ordonneau — mint magától értetik — a bejelentő látatnak néz.)

Loew (a portáshoz): Fűtessen be egy szobát!

Ordonneau asszony: Mit beszél?

Loew: Kérem, ez csak tájszólás.

(Ordonneau-nak átnyújt a pinczér egy blankétát, amelyet minden érkező vendégnek ki kell töltenie. Ő a bejelentő-hivatal kérdőlapjának nézi és mulatságosnak találja, hogy azt is kérdik tőle, hány napig szándékozik itt maradni? Közben a szállodai személyzet ráismert Loewre és telefonoz a rendőrségnek, hogy a Dreyfus-ügyben érdekelt semmitőszéki elnök titokban találkozik egy hölgyvel. A rendőrség megjelenik.)

A rendőrbiztos (Ordonneau-nak): Kicsoda ön?

Ordonneau asszony: Hisz épen ezt szeretném megtudni.

(A rendőrbiztos egy alantása, aki ismeri Ordonneau szobalányát, felvilágosítja, hogy ez a nő Ordonneau.)

A rendőrbiztos (ravasz tettetéssel fordul Loewhez, mintha nem ismerné): Ha a hölgy Ordonneau, akkor ön Ordonneau?

Loew (boldog, hogy nem ismerik rá): Ugy van.

A rendőrbiztos: De ha ön Ordonneau, hol van akkor Valabrégue?

Loew: Mi közöm hozzá?

A rendőrbiztos: Önök mindig együtt szoktak lenni. (A rendőrök a szekrényekben és az ágy alatt mindenütt keresik Valabrégue-et. Végül elküldenek érte. Valabrégue megjelenik.)

A rendőrbiztos (Valabrégue-hez): Ismeri ezt a hölgyet?

Valabrégue: Hogyne. Hisz a barátom felesége.

A rendőrbiztos (Ordonneau-nak): Ismeri ön ezt az urat?

Ordonneau asszony: Hogyne. A férjem barátja. Csak azt tudnám, hogy Ordonneau-nak hívják-e vagy Valabrégue-nak?

A rendőrbiztos: Önök tehát ismerik egymást. (Valabrégue-hez): E szerint ön is, mint a hölgy, gyanúsítva van a hatóság által, amelyet képvisel, hogy részes a Dreyfus-ügyben.

Valabrégue: De hisz ez egy bohózatú tárgy!

A rendőrbiztos: Hogy meri ön a hatóságot gúnyolni? Letartóztatom önt. (A rendőrök elviszik Valabrégue-et.)

(Loew elnök egyedül marad Ordonneau asszonnyal. Elmélkedik a francia igazságszolgáltatás fölött és elhatározza, hogy ilyen egészségtelen viszonyok közt lemond hivataláról és valóban beáll kocsinak. De a mai kalandját még befejezi. Megmondja Ordonneau asszonynak, hogy a semmitőszéki elnöke és szeretettel néz rá.)

Ordonneau asszony (egy felóra múlva az utcán): Csak azt tudnám legalább, hogy ezzel az öreg ural most kit csaltam meg: Ordonneau-t vagy Valabrégue-t?

A mai újdonságon különben a közönség csak mérsékelten mulatott. Lázár Leó fordítása minden dicséretet érdemel: ötletes és jól perdül. A szereplők közül Göth, Szathmáry (aki kissé vontatott volt, mint rendezésen). Szerémy, Gyöngyi, Balassa és Kazaliczky ügyeskedtek. m. g.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

A szerződésenkívül kártérítési kötelek. Ista dr. Reiner János egyetemi magántanár. Ismét azon kevés jogi munkák egyiké fekszik előttünk, amelyben a jog tudományának alkotó ereje dolgozik. A magánjog tudománya, mint a gazdasági és szociális élet rendezésének egyik legerősebb eszköze van itt bemutatva. A kártérítés kérdéseinek nálunk eddig általában elfogadott szűkös s azért ki nem elégitő felfogása helyett fejti ki ezen munka azon jogalapokat, amelyek a megnyugtató és igazságos fejlődésnek szükségképi alapjai. A joggyakorlat végtelen bizonytalansága, amely a vétési — az ex delicto és quasi ex delicto — kötelek fogalmával nem tudott a legfontosabb és a legtöbb esetben segélyt nyújtani, továbbá az ezek segítségével felállított ugyanevezett legális kötelek, amelyek csak arra szolgáltak, hogy a törvénymagyarázattal pótolják a jog magasabb fel-

adatait, mind kiemelik s igazolják ezen munka tudományos eredményeinek nagy jelentőségét. — Anélkül, hogy ezen helyen mélyebben belemerüljünk ezen eredmények ismertetésébe s megbeszélésébe, hangsúlyoznunk kell, hogy ezen munka nemcsak a joggyakorlat alakulására fog kiegészítőül mély hatást gyakorolni, hanem nagy szolgálatot fog tenni azon munkálatoknak is, amelyek ez idő szerint az ipari s gyári balesetekért való felelősség kérdéseinek rendezésével foglalkoznak, valamint azoknak is, amelyek a magánjogi kodex alkotására irányulnak. S ez annál kétségteletlenebb, mivel a munka az élet — a gazdasági s szociális viszonyoknak a — külföldi jogrendszerrel s az irodalom meglepően széles körű ismeretével írójainak meggyőző s felvilágosító tanítói tudásával van megírva.

* **Psychologiai laboratórium.** Az orvosegyetem érdekes új laboratóriummal bővül. A kísérletező lélektan laboratóriuma lesz az, ami Európa nagyobb egyetemein már régen meg van. Az új laboratórium Laufenauer tanár klinikájával lesz kapcsolatban s részben Weiss Gyula pusztazen-műhelyi lakos adományából szervezik.

FŐVÁROS.

(Az idel sorozás.) A székes főváros katonai ügyosztályában minden előkészületet megtesznek az ujonczozásra. A sorozás minden évben márczius elején kezdődik, most azonban alkalmasint később ül össze a sorozó bizottság. Az idén az 1878., 1877. és 1876-ik években született hadkötelesek állanak sor alá. Ezeket föl hívták, hogy sorozási számuk kihuzása végett január 23-án jelenjenek meg az üllői-uti Mária Terézia-kaszárnyában. Csak ezután állítják össze az ujonczállítási lajstromokat, amelyek alapján a sorozást végrehajtják.

(A tűzoltók létszámának emelése.) A belügy-miniszter a tűzoltóság létszáma szaporításával felmerült költségkérdésre vonatkozó közgyűlési határozatot jóváhagyta.

(A dob-utca kiszélesítése.) A dob-utczának az a része, mely a Károly-körutól az István-térig terjed, olyan szűk, hogy két kocsit alig tér meg egymás mellett s a forgalom épen a dob-utczában a legélőkebb. A Wesselényi-utca megnyitása csak részben segít ezen a bajon és most a dob-utca lakosai, akik a forgalom zavartalanabb lebonyolítása és az utca kiszélesítése érdekében aldozatra is hajlandók, a tanácshoz fordulnak kérsükkel.

Személyzeti mizériák.

A főváros szervezési szabályrendeletét évről-évre toldják-foldják. Egyszer megszüntetnek egy-egy ügyosztályt vagy hivatalt, majd meg újakat kreálnak, hol ezt, hol amazt a hivatalt „szervezik” át, folyton új beosztást csinálnak, új rendet állapítanak meg. — de azért a közigazgatás nem akar javulni. A panasz állandó; s ma már nemcsak a nagy közönség meg a sajtó, hanem maguk a bizottsági tagok is mind hangosabban vádaskodnak, — aminek ha csak a fele igaz — furcsa állapotok lehetnek a régi meg az új, meg a többi megszámálhatatlan fiók-városházán.

Aki közelebbről ismeri a viszonyokat, tudhatja jól, hogy a panaszok nagyon is jogosultak, sőt a nagyon közel állók tudni vélik azt is, hogy sem a publikum, sem maguk a törvényhatósági bizottsági tagok távolról sem tudnak mindent, mert ez állapotok még rosszabbak, mint amilyeneknek látszanak s ha egyszer valaki úgy istenigazában lerántaná a leplet — megborzadna a publikum.

Hol itt a hiba?

Kétséget sem szenved, hogy maga a rendszer is hibás. — A fővárosi törvény huszonné esztendővel ezelőtt készült, akkor, amikor még az egész fővárosnak alig volt háromszázezer lakosa, amikor még évi költségelőirányzata alig rugott többre mint öt millió forintra, amikor még nem volt meg se a káposztásmegyéri nagy vízmű, se a nagy csatorna, nem volt közműhid, nem volt vásárcsarnok, nem volt se villamos vasut, se villamos világítás, szóval, amikor még egyszerű volt az adminisztráció; elég volt hozzá egy csipetnyi tudomány, egy igen csekély jó akarat, valami kevés buzgósság egy kis tisztesség, egy kis tapintat.

A változott viszonyok folytán a fővárosi törvény is meg az annak alapján készült szervezési szabályzat is alapos revízióra szorul. Meg vagyunk

azonban győződve, hogy a törvény revíziójával s általában a közigazgatás ujjaszervezésével vajmi kevésbé lesz a hiányokon segítve.

Meggyőződésünk ugyanis, hogy a hiba nem annyira a rendszerben, mint inkább a személyzetben van. Sajnos, de ki kell jelentünk, hogy a tisztviselők és hivatalnokok nagy részben hiányzik nemcsak a kellő képzettség, de a kellő ügybuzgóság is.

S ha kutatjuk, mi ennek az oka, megtaláljuk azt is hamar.

Az első és legnagyobb hiba a fizetések aránytalanságában rejlik.

A főtisztviselőknek aránylag nagyon is magas a fizetésük a kisebb tisztviselőké és hivatalnokoké pedig aránytalanul csekély, legtöbb esetben még a tisztességes megélhetésre is kevés.

A polgármesternek 12,000 forintja, a két alpolgármesternek 7800 forintja van, de már a jegyzők maximális fizetése 2600 forint, pedig ők hivatalból helyettesei a tanácsnokok és előljáróknak, gyakran vezetői az egyes ügyosztályoknak és előljáróságoknak s általában előadói a legfontosabb ügyeknek. Baj az is, hogy a jegyzők és tanácsnokok között semmi átmenet nincs, 2600 forintról egyszerre 4000 forintra emelkedik a tanácsnok vagy előljáróvá előléptetett jegyző. A legnagyobb baj azonban abban van, hogy igen sokan a jegyzők közül soha el nem érik a tanácsnoki vagy előljárói rangot s eltökélt végéig nyomorúságos 2600 forintból kénytelenek tengetni életüket.

Még rosszabbul állanak a fogalmazó gyakornokok. Fizetésük mindössze 600 forint, mely két évenként, de csak két ízben, 100—100 forinttal emelkedik; egy jogvégzett fiatal ember tehát legjobban négy esztendő raboskodás után juthat 800 forint élvezetbe, ha ugyan élvezetnek lehet azt nevezni, hogy az ember épen csak hogy éhen nem hal.

Tetézik mindezeket a bajokat a rossz előléptetési viszonyok s a helytelen választási rendszer.

Különösen rosszak az előléptetési viszonyok a fogalmazó gyakornokokra nézve. Ma összesen 21 fogalmazó gyakornok van s ha a megüresedő magasabb állások számát évenként háromra tesszük, ami pedig tulmagas, úgy a 19-ik, 20-ik meg a 21-ik gyakornok legjobb esetben is 7 évi szolgálat után léphet elő fogalmazóvá s juthat annyi fizetéshez, amennyi a tisztességes megélhetésre mulhatatlanul szükséges, ha ugyan addig el nem adósoodik.

Ilyen előléptetési viszonyok mellett cseppet sem csodálkozunk, ha a képzettség, tanultabb ifjúság nem szívesen áll a főváros szolgálatába s ha kénytelen — kellelten meg is szegődik, minden alkalmat fölhasznál arra, hogy megugorjék.

Sokat visszatart a választási rendszer is. — A tanácsnok urak, meg a bizottsági tag urak is a választásoknál rendesen paktumot kötnek, hogy azután ilyenkor nem az érdemesekre, hanem a nagy fejűek protegáltjaira van legtöbb tekintet, azt nem is lehet csodálni.

Nagy hiba az is, hogy a tanácsnok urak „nagyon is jó szívű” emberek. — Ha egyszer valaki beáll a főváros szolgálatába, azt a viláért el nem bocsátanak, (nem jó onnan elereszteni senkit), még akkor sem, ha a helyesirással sincs egész tisztában.

Előbb vagy utóbb mégis csak megerősítik állásában, idővel előléptetik fogalmazóvá, vén korára megteszik szánalomból tanácsjegyzőnek, s azután hajigálják előljáróságról-előljáróságra, sőt van példa rá, hogy még tanácsnoknak vagy előljárónak is megválasztják, — s azután szidják, ha mit sem tud produkálni.

Az is helytelen dolog, hogy a fiatal generációt soha nem küldik külföldre egy kis világot látni. — Pedig talán Bécsben, Berlinben, Párisban meg Londonban lehetne valamit tanulni. Onnan is ellátogatnak néha hozzánk, a miembereiknek sem ártana néha-néha egy kicsit körülnézni.

Végül rendkívül sokat árt az ugynevezett díj-nok gazdálkodás is. Az üresedésbe jövő állásokat mindig csak évek múlva töltik be, addig díjnokok-

kal helyettesítik, ha valahol személyzet szaporításra nem szükség, oda csak díjnokat rendelnek ki. Hogy azután az ilyen emberek, akiket azon a nyomorúságos pár forinton kívül mi sem köt a városhoz — micsoda munkát produkálnak, az könnyen elképzelhető.

Ilyen aránytalan fizetések és rossz előléptetési viszonyok között tehát csoda-e, ha a személyzetben hiányzik az igazi rátermettség, buzgóság? Mindenki immel-ámmal dolgozik, csak épen annyit, amennyit muszáj. Azon kívül, ami szorosan vett kötelessége, — senki sem vállalkozik semmire.

Pedig milyen könnyen lehetne ezen segíteni! Még pénzbe sem kerülne, sőt meg vagyunk győződve, hogy redukálni is lehetne a személyzeti kiadásokat. Ha arra fektetnék a főszűrt, hogy csak kiválóan képesített, szorgalmas, buzgó embereket alkalmazzanak, ha ezeknek tisztességes fizetést s jó előmenetelt biztosítanának — elég volna a mai személyzet háromnegyed része is.

Mind ezt pedig meg lehetne csinálni a fővárosi törvény revíziója nélkül is, csak egy kis jóakarattal, meg egy kis energia kellene, de, úgy látszik, épen ez hiányzik a vezető férfiakban.

Vagy talán azt gondolják ezek az urak, hogy az 6 fiatal korukban sem voltak jobbak az állapotok?

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A megszökött albiró. Gallovics Viktort, a budapesti büntetőtörvényszék volt albiróját, aki ifjú feleségének hozományával meg a szeretőjével Amerikába szökött, még mindig nem felejtették el idehaza. Az ellene megindított fegyelmi eljárás folyik a maga útján, pedig a szökevény albiró felettes hatóságai azt se tudják, él-e még vagy meghalt-e már az, aki fölött ítélkezni összejönnék. A multkoriban a királyi ítélőtábla fegyelmi hatósága Gallovics Viktort hivatalos kötelesség megszegése és botránnyos magaviselet miatt hivatalvesztésre ítélte. A királyi kuria fegyelmi tanácsa Illés Jenő kuriai bíró előadása mellett ma délelőtt foglalkozott ez ügygel, s rövid tárgyalás után helybenhagyta a királyi ítélőtábla ítéletét.

— Letartóztatott kereskedő. Ifjabb Krausz Józsefnek a kerepesi-uton volt férjébe üzlete és mintán nyolcz hónap alatt sikerült 21.000 forint adósságot csinálnia budapesti nagykereskedőknél, a mult év végével csődöt mondott. Nyomban megtette azonban az előkészületeket arra nézve, hogy idegen név alatt folytathassa megizmosodott erővel üzletét. A budapesti hitelezői védegyesület képviseletében dr. Pollacsek Sándor feljelentést tett a hitelezők megkárosítását czélzó csalás miatt ifjabb Krausz József ellen és a vizsgálat során felmerült terhelő adatok alapján a kihallgatásra ma beidéztet ifjabb Krausz Józsefet Oláh András vizsgálóbíró letartóztatta.

— Irodalmi pör. Érdekes ügy foglalkoztatja a budapesti polgári törvényszéket. A mult esztendőben ugyanis a Magyar Színház előadta Gaál Józsefnek a „Peleskei nótárius“ című népszerű darabját. A második előadás estéjén azonban egy ügyvéd jelent meg a színházban, aki tiltakozott a darab előadása ellen, mert a színház nem szerzte meg a darab előadási jogát. A színház vezetősége meglepetve kérdezte, hogy kinek a felhatalmazásából jelent meg az ügyvéd. Erre ez előadta, hogy Gaál József örökösének a mandátumával jött. Ugyanis az 1866-ban elhalt szerző két szindarabot hagyott hátra: a „Peleskei nótárius“-t és a „Szerelmem és sampányi“ címűt. Mind a két darab előadási jogát Gaál Gyula budapesti állami tisztviselő és rokonai a hagyatéki bírósággal magukra ruháztatták. Ilyenformán a színház valóban tartozott volna a darab előadási jogát a Gaál örökösöktől megváltani. A darab azonban már ki volt tűzve előadásra, a jegyek elkeltek és így a színház képtelen volt eleget tenni az ügyvéd kívánságának. Természetesen másnap a darab lekerült a műsorról. De a Gaál-örökösök ezzel nem elégedtek meg, hanem a szerzői jog bitorlása címén pörbe fogták a Magyar Szín-

házat és tízezer forint kártérítést követeltek. Az erre megindult polgári pör folyamán a Magyar Színház azzal védekezett, hogy a „Peleskei nótárius“-a után már Gaál Józsefet sem illeti meg a szerzői jog, mert ez a darab csupán színpadra alkalmazása Gvadányi József ezredes „Zajtay István utazása Pestre“ című elbeszélő költeményének. Ily módon a polgári pör irodalomtörténeti kérdéssé vált, mert a bíróságnak afölött kell döntenie, vajjon a „Peleskei nótárius“ eredeti színmű-e vagy átdolgozás. Ez utóbbi esetben ugyanis valóban nem illetheti meg Gaál József örökösait a szerzői jog. A törvényszék Pécs Imre bíró előadása után úgy határozott, hogy döntés előtt meghallgatja a szerzői jogi szakértői bizottság véleményét arra nézve, vajjon Gvadányi, vagy Gaál a szerzője a „Peleskei nótárius“-nak.

— Apa a fiáért. A budapesti királyi ítélőtábla segédhivatali igazgatója, Székely Nándor a multkor azzal a váddal terheltlen állott az ítélőtábla fegyelmi tanácsa előtt, hogy a fiát felfogadta diurnistának s elnézte neki, hogy napokig nem jár be a hivatalba, sőt hogy a fia mulasztásait leplelje, a más diurnisták által végzett dolgot a fia munkakönyvébe írta be. Ezenkívül még azzal is gyanúsítva volt Székely, hogy a hivatali irószereket saját ezéjaira fordította. A tábla csak az első vád tekintetében találta Székelyt vétkesnek és tekintettel arra, hogy huszonnyolcz év óta van államszolgálatban, csak százötven forint pénzbírságra ítélte. A kuria fegyelmi tanácsa előtt ma, Czorda Bódog elnöklése alatt tartott ülésében Hammersberg Jenő főügyész hivatalvesztést kért a súlyos vádakkal terhelt igazgatóra, azonban a kuria csupán megerősítette az elsőfoku fegyelmi bíróság által hozott ítéletet.

— Gázrobbanás a klinikán. Tavaly Szilveszterkor óriási dörrenés rázta meg az Üllői-utnak azokat az épületeit, melyek a klinika körül vannak. Magán a klinikán irtózatos pánik keletkezett. Egyetlen ablak sem maradt épen és az orvosok meg az ápolók alig tudták a halálra rémült betegeket megnyugtatni. A klinika épületcsoportjának a Baross-utcára néző részében gázrobbanás történt. Az épület pinczéjéből estefelé gázzal tódult fölfelé és Bokor Pál kapus meg Ördög Samu fűtő lementek, hogy megtudják, hol a baj forrása. A gázcsep körül babráltak és Bokor felhívására Ördög gyufát gyújtott. Ez okozta a robbanást, melyből mindkét vigyázatlan ember súlyos égési sebekkel menekült meg. Ma pedig a büntetőtörvényszék vontá őket felelősségre tűzvész okozás miatt. A tárgyalás folyamán azonban kitűnt, hogy csak kötelességüket teljesítették, amikor lementek a pinczébe. Így az ügyész ezt a vádat elejtette és csupán Bokor Pál megbüntetését kérte, még pedig gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt. A törvényszék is így ítélte és Bokort egy napi fogházra, valamint öt forint pénzbüntetésre ítélte.

— Egyetemi dékán a vádlottak padján. A budapesti tudományegyetem hittudományi karának dékánja, dr. Breznay Béla, vádlottként állt ma a büntető törvényszék előtt. Dr. Breznay tollából ugyanis két cikk jelent meg még 1895-ben a „Religio“ című vallásos folyóirat élen. Az egyik cikk 1895. augusztus 27-én látott napvilágot s ezt a címet viselte: „A katolikus erők új életre ébredése Magyarországon.“ A másik cikk a lap következő számában jelent meg „Budapest, augusztus 29-én“ felirattal. Mindkét cikk az egyházpolitikai mozgalmak és reformok révén beállott változásokkal foglalkozott.

A vádhatóság a két cikkben kifejezetten politizálást látott s kauziónélküli való politizálás címén emelt vádat dr. Breznay dékán ellen, aki előzőleg egyetemi rektor is volt már. A vádhatóság okait a törvényszék magáévá tette s dr. Breznayt vád alá is helyezte.

A mai tárgyaláson a törvényszék Eördög András bíró elnöklése alatt Rudnay és Szepesy bírákból alakult meg. A vádhatóságot Böhm királyi alügyész képviselte. A vádlottat dr. Günther Antal ügyvéd védte.

Az általános kérdések után felolvasták az inkriminált cikkeket, amelyekről dr. Breznay is elismerte, hogy érintik a napi politikát. A vád-és védbeszéd meghallgatása után a törvényszék ítélet-

hozatalra visszavonult, majd kihirdette az elnök az ítéletet, amely szerint a törvényszék dr. Breznay Béla egyetemi hittudományi-kari dékánt a kauziónélküli való politizálás vétségében nem találta bűnösnek s az ellene emelt vád és következményeinek terhe alól fölmontette. Mert — így szól az indokolás — a két inkriminált cikk nem politikai tárgyak körül forog, hanem a vallásnak a társadalomra való befolyásával foglalkozik és ennyiben érinti a politikát is.

A vádlott megnyugodott ebben az ítéletben, az ügyész azonban a vádlott terhére főlebbezett.

SPORT.

— Versenylovak szállítása. Ma, amikor sok versenyistállónak magának van lószállító vasuti kocsija, rendkívül érdekes tudni, hogy régebben milyen nehézségekbe került egy versenylovak egyik helyről a másikra való szállítása. A „Deutsche Sport“ jellemző adatokat közöl a régi angolországi lószállítási mizériákról. — Egészen 1840-ig gyalog vagy teherkocsin szállították a drága versenylovak, melyet egy versenyhez expedáltak. Képzelték, hogy mennyi akadálylyal és nehézséggel kellett megküzdni, míg a versenylo rendeltetési helyére érkezett. Például Plenipotary, mely 1834-ben az angol derbyben győzött, első favorit volt a Legerre. Az utazást gyalog kellett megtennie Doncasterig. A versenyben Touchstone volt a győztes. A levert favorit gazdáját, mr. Batson-t, aki különben a szó szoros értelmében gentleman volt, ezért lehurrogták. E szencziós leveretésnek csak hónapok multán tudták meg a valódi okát. A ló utközben egy falu mellett megijedt, vadul ágaskodott és összeesett. A ló vezetője nem szólott semmit az incidensről és mivel a ló külsőleg sértetlennek látszott, vereségét nem tudták kimagyarázni. Érdekesebb ennél Elis győzelme az 1836-iki Legerben. A ló favorit volt, ami a gazdáját elkedvetlenítette. A bookmakerek nem akartak többet adni hatszoros pénzért. Gazdája kijelentette, hogy a lovát el se küldi Doncasterbe, ha legalább ezer font sterlingig meg nem fogadhatják tízezer font sterling ellen. Az utolsó pillanatban, amikor lehetetlennek látszott, hogy Elis a starthoz érjen, a bookmakerek mesés oddsokat ígértek. Lord George, a ló gazdája, aki minden eshetőségre számított, egy nagy marhaszállító kocsit kölcsönzött. E teherkocsinak a kerekei csak másfél lábnyi magasak voltak. Négy postáslovak fogatott be abba és azon a lovát Daneburghól szerencsésen Doncasterbe szállította, a bookmakerek legnagyobb megütközésére, akiket teljesen tönkre tett ez az excursió. A szállítási mizériák azért most is előszoktak fordulni. Hiszen nemrég Turul lett az áldozata a hanyag vasuti expedíciónak. A szegény állat a vasuti kocsiban negyvennyolcz órai veszteglés után ugyszólván megfagyott.

— Báró Pletzger versenyistállója. Báró Pletzger Rudolfnak jelenleg tizenkét lóva van magántrainingben Káposztás-Megyeren. Az alagi és vidéki pályákra előkészített lovak a következők: Vignola, a sarajevo-i császár-díj győztese, Chimay hercegnő, Rain Boy, Golden Residne, az Angliából importált Pible, Mac-Kinley, két kétéves és négy idősebb ló.

— Az erdélyi falkavadászat. Az elmúlt vadászidényben ritka eredményt ért el az erdélyi falkavadásztársaság. Báró Wesselényi Béla falkanagy kimutatása szerint 52 vadászaton 55 „kill“ volt. Összesen 36 tulajdonos 116 lovat küldött a vadászatra, melyből származásra: 77 erdélyi, 39 magyarországi; fajra: 18 angol telivér, 85 angol félvér, 7 arab telivér, 1 nőri telivér, 2 nőri félvér, 2 lippizai. Összesen ötvenen lovagoltak a falka után. Névszerint:

Gróf Teleki Lászlóné, gróf Wass Jenőné, báró Wesselényi Palma, Antos István, Aubin Károly főhadnagy, báró Bánffy Endre, gróf Bánffy György, gróf Bánffy Miklós, Barcsay Tamás, Bartel György hadnagy, gróf Béli György, gróf Bethlen István, gróf Bethlen Károly, Cseresznyés István hadnagy, gróf Draskovich Iván, Dravetzky Aurél, Ditrői Mór kadet, Ehrenberger Ernő kapitány, gróf Eszterházy János, Ejeváry Jenő, Frater Loránd hadnagy, Hofmann Lipót őrnagy, Horthy Szabolcs, Hofmann Max főhadnagy, báró Petricsevich Horváth Ferencz, gróf Tholdy Horváth

Rudolf főhadnagy, Hatfaludy György főhadnagy, Huber kapitány, Hummel Árpád kapitány, ifjabb báró Jósika Andor, Jósika Gábor kadet, Kendeffy kapitány, Knäusel kadet, Kutschera Richard kapitány, báró Kemény Pál, Orosz Lajos főhadnagy, gróf Pálffy János főhadnagy, Rohonczy Lőrincz, báró Rottenthal József, Selley kapitány, báró Szentkereszty István, Stachy József főhadnagy, gróf Teleki Arthur, gróf Teleki Ferencz, gróf Teleki László, Viczián főhadnagy, báró Wesselényi Béla, báró Wesselényi Ferencz, idős báró Wesselényi Miklós, ifjabb báró Wesselényi Miklós.

+ Koburg herceg vadászata. Fülöp, koburg-góthai herceg vendégeivel és nagyszámu kíséretével a gömörmezei Balogon a napokban nagy vadászatot tartott, melyek igen jól sikerültek. Az első két napon a balogi vadaskertben kilenczvenkilenc vadásznót, hat dámvadot és két rókat terítettek le a vadászok, a harmadik napon a tamási és szutori pagonyokban, a negyediken az ipolynoki és gernyói erdőségeken számtalan nyul és róka esett a vadászok zsákmányául.

+ Turfútrók. Blaskovich Ernő istállóját a a Przedswit-handicap-ben a hároméves Veszély fogja képviselni. — A nizzai versenyeken gróf Festetich Tasziló, Péchy Andor, báró Springer Gusztáv, Wahrmann Richard és Mr. Newmarket rannak jelen. — Gróf Kinsky Zdenko versenystállóhoz A. Grimshawot, a Henckel-istálló volt jockeyjának az öcscsét szerződtette. — Gas Bock nevet adott gróf Eszterházy Móricz egy Ugod-heréltjének.

+ Az első Bona Vista-csikó. Bona Vista-nak, a Kiabéren felállított híres apaménnek, első ivadéka gróf Eszterházy Béla bakonyzombathelyi ménésében jött a világra január 14-én. A szép, erős sárga csikót Lelény ellette.

+ A krakói derbyt fejtűgösztezték. Az 1900-ik évben futandó krakói derbyre olyan kisszámu aláírások történtek, hogy a krakói verseny-egylet kénytelen volt az ez évre kiírt díjat visszavonni.

+ A Hunnia közgyűlése. A „Hunnia” magyar bicikli-klub január 25-én esti kilenc órakor tartja rendez évi közgyűlést a saját klubhelyiségében. A gyűlés tárgyai lesznek: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Egyéb indítványok. 5. Tisztikar választása.

+ Gageri nekrológia. Egy fővárosi napilap érzékeny hangon bucsuztatta el Dreher Antal állítólag kimúlt híres lovát, Gageri-t. A Szent István-díj szennzációt okozott győztese igaz, veszedelmes influenzában van, azért előlegezte neki az említett napilap ezt a kimerítő megemlékezést.

FARSANG.

A fővárosi hírlapkiadói hivatali tisztviselők márczius ötödikén rendezik tizedik báljukat. A hírlapkiadói hivatali tisztviselők bálja már régóta kedvencz mulatsága azoknak, akik szeretik a kedélyes, fesztelen s amellet mégis előkelő társaságot s számtalan család van, amely tíz év óta minden évben örömmel keresi föl a bójának ezt a legelőkelőbb mulatságát. A tánczot, hangverseny előzi meg, amelyet Rákosi Jenő, az egyesület elnöke rendez.

A jurista-bál.

A farsang bájos kis tündérlánya, a jurista-bál ma ismét gyönyörűséget szerzett sok szép főköttő alá való kisasszonynak és Hymen rózsálczát tartogató fiatal urnak.

Tíz esztendő óta minden farsangon megjelen ez az aranyos tündér, a redoute termeiben, végig kalauzolja Amor-istent a guirlandos oszlopok között, a kerevetek előtt, a közepén, a karzaton és mindenütt, ahol a főváros és a vidék fiatal generációja összevegyül. Ami ezután következik, azt rendszeren a mama, meg a pap intézi el, újabb időben pedig az anyakönyvvezető.

Tizedfél óra tájban már csak úgy zsongott a Vigadó, a kisterem, a nagyterem a sok uri néptől, még a karzatok is megteltek. Főképen fiatal emberek voltak sokan. Ezek pontosabbak, ha bálról van szó, mint a kisasszonyok. Könnyű nekik, nincs annyi igazgatni való ráncz a ruhájukon, annyi baj a hajfödorokkal és nem a mama adja meg a jelt az indulásra. A férfiak általában meg is tartották a nagy többséget. (A kormány-párt mindig többségben van.)

Tíz óra felé zendült meg a zene. Csárdással kezdtek. Ott voltak a többek között;

Leányok:

Bakos Irén, Bene Emma, Bene Margit, Biró Helén, Bálint Margit, Bártori Otília, Chorin Margit, Dávid Jolán, Dávid Lili, Dobránszky Vilike, Eisenhart Ilonka, Evva Margit, Fleischmann Ilona, Fleischmann Irén, Füzesséry Kornélia, Füzesséry Margit, Foltz Krisztina, Gerlóczy Gizike, Gessler Aranka, Gessler Mariska, Gombár Miczi, Gregersen Ilona, Hajnik Mariska, Hajnik Erzsike, Hadzsy Olga, Hadzsi Kamilla, Heinrich Margit, Henszelman Margit, mérei Horvát Gizike, Himmel Irma, Huszár Mariaka, Jezerniczky Sárika, Jakabffy Márta, Ivanics Stefike, Ivanics Vilma, Kaas Erzsike, Kenessey Adé, Kirchlechner Gizella, Klug Fáni, Kovács Ella, Koch Berta, Konyovich Jolán, Laban Mariska, Légrády Anna, Légrády Erzsébet, Légrády Ilona, Lukács Ilona, Lukács Margit, Malosik Irén, Maár Kornélia, Marschan Marinka, Mayer Irénke, Mébold Mimi, Molnár Erna, Müller Lujza.

Nagy Ida, Nagy Margit, Néglér Hermin, Ocskay Miczi, Paár Fanny, Papp Katinka, Pauler Katicza, Polonyi Ilonka, Prückler Lili, Prückler Margit, Posztoczky Margit.

Quenczer Mariaka, Rákosi Magda, Roemer Carola, Rosenbach Mimi, Rupp Irén, Révay Jolán.

Seefelner Aranka, Simontsics Ilka, Simontsics Irma, Spett Rózsika, Stephanidesz Olga, Szabó Irma, Szabó Rózsika, Szavkay Margit, Székely Margit, Schlösser Germaine, Schlösser Mary, Schlösser Alice, Szaitz Emma, Szenkovics Irma, Szilágyi Margit.

Takács Ilonka, Teleszky Miczike, Tichtl Adrienne, Toldi Sárika, Tóth Mariska, Tótfalussy Margit, Tötössy Irma.

Lendvay-Vargay Sárika, Varga Rózsika, Vasdényey Mariska, Veégh Margit, Veégh Sárika, Vörös Mikike, Vén Ilonka.

Wachsmann Ilonka, Weigand Erzsike, Weber Margit, Windisch Berta, Wittchen Elza, Wolfram Irénke.

Asszonyok:

Bakos Jánosné, Biró Antalné, Bogyay Jenóné, Bártori Györgyné, özvegy Brunhuber Lőrinczné, Dr. Chorin Ferenczné, dr. Cottely Gézané, Csabay Béláné.

Dániel Mártonné, Evva Lajosné, özvegy Eder Józsefné, Fleischmann Józsefné, Füzesséry Gézané.

Özvegy dr. Gerlóczy Gyuláné, Gessler Józsefné, Gombár Tivadarné, Gregersen Guilbrandné.

Dr. Hajnik Imréné, Hadzsy Emilné, dr. Heinrich Béláné, Henszelman Kálmáné, Himmel Rezsóné, dr. Horváth Gyuláné, özvegy Horváth Károlyné.

Ivanics Lajosné, Jakabffy Ferenczné, Kenessey Pongráczné, Kirchlechner Alajosné, dr. Kolpaszky Istvánné.

Laban Károlyné, Láncey Gyuláné, Lähne Henrikné, Lenkey Zsigmondné, Légrády Károlyné, özvegy Légrády Tivadarné, Lukács Antalné.

Mayer Lajosné, Magyar-Szeiffert Mária, Mebold Frigyesné, Molnár Antalné, Müller Lajosné.

Dr. Nagy Emilné, Nagy Lászlóné, özvegy Nagy Lajosné, özvegy Negler Nándorné.

Ifjabb Ocskay Rudolfné, orezi Orezy Gyuláné.

Paár Jánosné, Papp Antalné, dr. Páyer Imréné, Polonyi Gézané, Prückler Lászlóné.

Özvegy Quenczer Henrikné, özvegy Quicquel Józsefné.

Dr. Rákosi Béláné, Roemer Károlyné, Rosenbach Sándorné.

Sárkány János Ferenczné, özvegy Seefelner Lajosné, özvegy Simontsics Jánosné, Stephanidesz Henrikné, Schlösser Eduárdné, Szavkay Edéné, dr. Szaitz Lászlóné, dr. Szily Józsefné, Szilágyi Emilné.

Tatár Gyuláné, Toperczer Péterné, özvegy Takács Endréné, Teleszky Ferenczné, Tichtl Irén, Tötössy Béláné.

Varga Zsigmondné, Vargay Kálmáné, Várady Károlyné, Vasdényei Béláné.

Waigand Ferenczné, Windisch Jánosné, Wittchen Kornélia, Wolfram Gyuláné.

A rendezők csinos fehér bőrtárczába foglalt tánczrenddel kedveskedtek a hölgyeknek. A tárcza sarkát a bál zománczozott monogramma díszítette. Édes emlék lesz ez a jövő évig, soknak még azután is.

Farsangi naptár.

Január 26-án. Szloga szerb-egyesület bálja a Vigadóban.
26-án. Kéményseprők bálja a IV. ker. körben kalap-utca 17.
28-án. Tánczestély a Katholikus körben.
28-án. Jogász-bál a Vigadóban.
28-án. A budapesti üvegesegedek önképzőköré tánczvizalma (a VI.—VII. ker. körben.)
29-én. Alarczos-bál a Vigadóban.
30-án. Protestáns-bál a Vigadóban.
Február 2-án. A posta- és táviráda-állítztek „Emberbaráti és önművelődési egyesületének” tánczvizalma a Vigadóban.
16-án. A „Magyar Uszó-Egyesület bálja a Royal disztermében.
18-án. A malombivatalnokok élite tánczestélye a Royal disztermében.

NYILT-TÉR.

Téli kura

Szt.-Lukácsfürdőben
Budapest.

Rheumatikus bajok, köszvény, neuralgia, ischias stb. ellen. Nagy kánes iszapfürdő, külön fürdők, massage, gyógygyászlat. Lakás és tájellátás (közepes ár 25 frt hetenkint). Lift. Meghülés kísérte. Prospektus ingyen küldés igazgatósnak.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, január 21.

	január 19. cents	január 21. cents
Buza januárra	—	—
„ márcziusra	78 ¹ / ₂	77 ¹ / ₂
„ májusra	75	74 ¹ / ₂
Tengeri májusra	41 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂

Chicago, január 21.

	január 19. cents	január 21. cents
Buza májusra	70 ¹ / ₂	70 ¹ / ₂
Tengeri májusra	36 ¹ / ₂	37

A hétről:

(Az osztrák-magyar bank. — A tőzsdei hausse. — Kereskedelmi bank. — Adria. — Salgótarjáni. — Waggonkölcsönzők. — Magyar villamosági. — Magyar ipar és kereskedelmi bank.)

(—ndv.—) Az osztrák-magyar bank nem követte a példát, amelyet az utóbbi napokban a német birodalmi bank és az angol bank adtak és — megmaradt az 5%-os kamatláb mellett. Megmaradt mellette daczára annak, hogy a magán-discont rátája legelső rangu váltókra már 4-4¹/₂%-ra szállott le és — ami nyomósabb — daczára annak, hogy az adóköteles bankjegyek forgalmát ma már közel 22 millió adómentes bankjegytartalék váltotta fel. Az a befolyás, amely az őszszel megfenyegette a vezértitkárt, és amely tudvalevőleg a valuta állítólagos megvédését tartja első-sorban irányadónak a bank kamatlábpolitikájában, ezuttal győzedelmeskedett ama másik és talán jogosultabb felfogás felett, hogy a jegybanknak, amely nálunk a mai viszonyok között eminenter legfőbb hitelforrás, tartózkodnia kell a pénz mesterséges megdrágításától. A valutára való tekinteten kívül sulya volt a főtanács elhatározásában ama körülménynek is, hogy az angol bank csak fél százalékkal mérsékelte a kamatlábot, holott azt remélték, hogy teljes egy százalék lesz a mérséklés. Szóval: az osztrák-magyar bank még nem látja eléggé biztosnak a talajt arra, hogy leszállítsa a kamatlábot és — várakozik még egy ideig. Reméljük, hogy nem sokáig, Valószínűleg csak a jövő hétig. Mert hiszen a valuta megvédelmezése kétségtelen igen fontos érdek. Sőt azt is megengedjük, hogy most, amidőn a legitim hiteligenyek nem jétékenyek, talán a fenforgó egyéb érdekek között a legfontosabb is. De ép tavaly mutatta meg a bank, hogy a valuta megvédésében nem a magasabb kamatláb az egyedüli eszköz.

A tőzsdén igen szilárd az irányzat. Ugy látszik, a budapesti piac átvetette azt a szerepet, amelyet néhány hét előtt a bécsi tőzsde játszott. Amiként ott, úgy most itt is a nemzetközi papirok teljes negligálása mellett helyi hausse fejlődik. Azt mondjuk, hogy fejlődik, mert ha a jelek nem csalnak, most már a nagyközönség is érdeklődik a tőzsdei papirok iránt. Oda vonzza őt az eddigi igen jelentékeny áremelkedés. Hiszen köz-tudomásu, hogy az ugynevezett nagyközönség akkor kezd a tőzsdére menni, amikor a papirok már emelkedtek. Azzal édes-keveset törődik, hogy a tejfölt már alighanem leszédtek a faiseurök. Megelepszik a lefölozött tejjel is. Csak azután savó ne váljék belőle. Az év eleje óta a következő papiroknál mutatkozik nagyobb áremelkedés:

	1899 január 2.	1898 január 21.	Emel- kedés
Pesti magy. keresk. bank	1440.—	1474.—	34.—
Egyes. fővárosi takarékp.	1182.—	1221.—	38.—
Magy. ált. Kőszénbánya	160.50	118.—	17.50
Salgótarjáni Kőszénbánya	615.—	658.—	43.—
Ált. waggonkölcsönző	560.—	585.—	25.—
Magy. villamosági r. t.	137.50	148.50	11.—
Adria	219.—	247.—	28.—
Rimamurányi	294.—	315.—	21.—

És ami különös figyelmet érdemel, ez az áremelkedés legnagyobb részét az utolsó három-négy nap produktuma. E papírok egy részénél a mozgató erő a részvénytöke szaporításról szóló híresztelés volt. Ezt beszéltek a Pesti magyar kereskedelmi bankról, teljesen alaptalanul. Annyi tény, hogy az intézet 1898-iki mérlege ismét igen fényes lesz és újabb bizonyosságát fogja szolgáltatni az intézet nagyarányú fejlődésének. Az Adria magyar tengerhajózási részvénytársaságról már több alapja van a híresztelésnek. A társaság szaporítani fogja részvénytökéjét, hogy újabb hajókat építsen és mielőbb teljesíthesse a subvenczió-szerződésben vállalt kötelezettségeit. A társaság szituációja az utóbbi években lényegesen megjavult. A fiemei kikötő forgalmának évről-évre való nagyobb jelentősége meglátszik az Adria mérlegein is. Két és fél millió részvénytöke és ugyanannyi elsőbbségi töke mellett a társaság már az 1897. év végén két és fél milliót meghaladó értékesítésként, 600.000 forint rendes és 775.000 forint biztosítási tartalékalappal rendelkezett. Amióta a Prágai vasipar-társaság ügyét szóvá tették, a tartalékok kezdenek szerepet játszani a részvénytársaságoknál. Az Adriánál is a tartalékokkal hozakodnak elő és a tartósan kedvező üzletmenettel. A részvénytöke szaporítás mindazonáltal csak későbbi időpontban fog bekövetkezni. A másik társaság, amely felemelni készül részvénytökéjét, a Salgótarjáni kőszénbánya-társaság. E gazdag vállalatnak jelentékeny függő adósságai vannak, amelyek törlesztendők és ezenkívül némely újabb részesedései is pénzbeszerzésre utalják. Szaporítani fogja tehát alaptökéjét. Eleintén arról volt szó, hogy részben új részvényeket, részben fix kamatozású prioritásokat bocsásson ki a társaság. De ettől a tervtől, úgy hallatszik, hogy elállottak. Most úgy tervezik a tranzakciót, hogy a meglévő 32.000 darab részvényhez 32.000 darab új részvényt bocsátanak ki és ezeket elővételi joggal a jelenlegi részvényeseknek ajánlják fel. Ezenkívül azonban még 16.000 darab új részvényt adnak ki, amelyeket az igazgatóság szabad kézből fog értékesíteni. Természetesen már megvan a konzorcium is, amely ezeket a részvényeket átveszi. És ezzel el lesz érve a cél, amely régóta buzgó óhaját képezi a társaság körül érdekelt egynemű faiseurnek. A részvénytöke 8 millióra emelkedik és a salgótarjáni részvény alkalmas lesz — a határidő-üzletre. Ma nem az, mert a tőzsdei szabályzat minimális 8 millió részvénytökéhez köti a határidő-kvalifikációt. Tetemes az áremelkedés a waggonkölcsönző-társaságánál is. Bizonyos, hogy ebben része van azon kartell-törekvéseknek, amelyekről a waggonyártó-társaságok között szó van. Az osztrák társaságoknak van egy kartelljük a hasonnemű németországi társaságokkal. Most azon fáradoznak, hogy megcsinálják a kartellit az osztrák és a magyar társaságok között, ami aztán közös érdekeket létesítené két nagy birodalom összes waggonyáraik között. Már mulkor említettük a Nernst-féle szabadalmat, amelyet Magyarországon a Ganz-gyár szerzett meg. E szabadalom, hír szerint, bevált és első sorban a Ganz-gyár alapításának, a Magyar-villamosági részvénytársaságban a Ganz-gyár részvénytöke hasznára, mert ez fogja bevezetni nálunk a villamos világításban. Innen van e társaság részvényeinek legújabb áremelkedése. A Rimamurányi-ról azokon felül, amiket már hetek előtt elmondottunk, nem tudunk egyebet, mint hogy e papírt folyton jó kezek vásárolják. Az 1898-99-iki osztalékot, jöllehet még csak fele telt le az osztaléknak, 15 forintra becsülik. Végre ma hirtelen áremelkedés állott Magyar ipar és kereskedelmi bank részvényekben. Már régebben volt alkalmunk rá-

utalni a társaság romániai petroleumvállalatára, amelyben erősen érdekelve van. A legújabb hírek megerősítik, hogy e vállalatnak chanceai igen kedvezők és erre volt a mai áremelkedés visszavezethető.

Mezőgazdaság.

Állategészségügyi intézkedések. A földművelési miniszter a lötenyészto közönséget kiválóan érdeklő rendeletet adott ki, mely a takonykór fellépése esetén a gazdaközönségen lényegesen könnyít, emellett azonban az állategészségügy érdekeit is az eddigi eljárásnál sikeresebben megóvjá. Az eddig hatvan napon át húzódtott, tehát ezért hátrányos megfigyelés mellőzésével, a kórisme az országban való megállapítására elfogadtatott a mallein, melyet az állam mindenkinek ingyen szolgáltat ki és ingyen alkalmaztat. Visszaélések meggátolására azonban csak a miniszter engedélyével és a hatóság közbenjöttével szabad a malleint alkalmazni. Előírja továbbá a rendelet a betegség eredetének pontos kinyomozását, a kupaczk és cigányok lovainak állandó ellenőrzését, a vendégfogadók folytonos fertőtlenítését, a betegség nagyobb elterjedése esetén az általános lovizsgálatot, a vasuton szállított lovaknak (versenylovak kivételével) rendszeres állatorvosi vizsgálatát, mely intézkedések közül kivált az utóbbi, a külföldre irányuló kivitelünk szempontjából nagyon fontos. A gazdák helyzetén könnyít az az intézkedés, hogy a szomszédok egészséges lovai zárlat alá nem vétetnek; a fertőzésre gyanus lovak a község határában munkára használhatók; le nem zárt udvarokból még járvány esetén is szabad a község határában belül közlekedni; sőt ilyen fogatok hozási engedéllyel más községbe is kimehetnek; magánfogatok megállapodás nélkül lezárt községen is áthajthatnak stb. Együttal intézkedett a miniszter, hogy addig is, míg a takonykór miatt kiirtott lovak kártalanításának kérdése törvényhatósági úton szabályozható leendő: egyes indokolt esetekben a szegényebb néposztály kiirtott lovai után a vármegyék állattenyésztési, illetve állategészségügyi alapjából némi segélyben részesíttessék.

Ipar és kereskedelem.

A monarchia áruforgalma. Az osztrák kereskedelmi minisztérium statisztikai hivatalának kimutatása szerint 1898. december havában a behozatal, a nemesfémek forgalmát kivéve, 72.2 millió forintra rugott, vagyis 6.6 millióval kevesebbre, mint 1897. december havában, a kivitel pedig 70.3 millió forintot tett, vagyis 9.8 millióval többet, mint az előző év december havában. — Az egész múlt évben a behozatal, a nemesfémek forgalmát kivéve, 830.9 millióra, a kivitel pedig 808.8 millióra rugott. A kereskedelmi mérleg passzívuma tehát 22.1 millió forint, az előző évi 10.9 millió forintnyi aktívummal szemben.

Budapesti kereskedelmi és iparkamara. A budapesti kereskedelmi és iparkamara január hónap 25-én, szerdán, délután négy órákor rendkívüli ülést tart a következő napirenddel: A kamarai székház építésének végleges elhatározása és az építési költségek fedezése iránti megállapodás.

Magyar kereskedelmi csarnok. A csarnok február hó 12-én délután három és fél órákor tartja az évi rendes közgyűlést. Az alapszabályok 13. szakaszának e) pontja szerint a tagok részéről a közgyűlésen tárgyaltni kívánt javaslatok és indítványok legkésőbb e hónap 28-áig nyújtandók be a titkári hivatalban.

Az iparostanonczok nyilvtartása. Báró Dániel Ernő valamennyi törvényhatósághoz a közetkező átiratot intézte:

Tapasztaltam, hogy az 1897. évi január hó 26-án 72035 szám alatt kelt körrendeletem ama kijelentése, hogy az 1884: XVII. törvényekben foglalt ipartörvénynek a tanonczok felvételét, oktatását és elbocsátását, továbbá a segédek alkalmazását és nyilvtartását, valamint a munkakönyvel való ellátást tárgyzó rendelkezései a vasúti javító műhelyekre továbbra is alkalmazást találnak, félremagyarázásokra szolgáltat okot s annak végrehajtása az 1884: XVII. törvények 183. szakaszának g) pontja szempontjából akadályokba ütközött. Tekintettel tehát arra, hogy az idézett törvényszakasz s nevezetesen az 1884: XVII. törvények 183. szakaszának g) pontja szerint a vasúti, gőzhajó- és csatorna-vállalatok nem esnek az ipartörvény rendelkezései alá s így az üzemük szerves kiegészítését képező berendezések nem tekinthetők ipartelepeknek, a felmérülhető költségek s végrehajtási nehézségek eloszlása céljából fentebb idézett körrendeletemet oda módosítom,

hogy a vasúti javító műhelyekre, mint a vasúti üzem kiegészítő részére, amennyiben nem üzletszerűleg, hanem kizárólag az azt tartató vasut-vállalat részére dolgoznak, az 1884: XVII. törvények 183. szakaszának g) pontja alapján az ipartörvény rendelkezései semmi tekintetben sem nyerhetnek alkalmazást. Felhívom a törvényhatóságot, hogy erről a területen levő elsőfoku iparhatóságokat alkalmazás végett megfelelő módon értesítse.

Az ipari alkalmazottak adója. Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága ma Matlekovics Sándor elnöklése alatt tartott ülésében tüzetesen foglalkozott a legújabb miniszteri rendelettel és az adófelügyelőség körirataival, melyeket az ipari alkalmazottak adójának behajtása érdekében kiadott s melyek az iparosok összes köreiből, kivétel nélkül, elégedetlenséget és sok helyütt felháborodást keltettek. Az ügyet Neuschloss Marcell referálta részletesen; megvilágították még Lovag Falk Zsigmond, Burchard Konrad, Ráth Károly, G. Szontágh Pál, Thék Endre, mire az előadó előterjesztése nyomán az elnök indítványára a végrehajtó-bizottság egyhangúlag a következő határozatban állapodott meg: A keresetadóról szóló 1875. évi törvény semmiképen sem felel meg a mai viszonyoknak és állapothoz. A pénzügyminiszter több ízben tett kísérleteket az ipari alkalmazottak adójának behajtására nézve, de legutóbb e tárgyban 1891-ben kiadott rendelete is oly eklatáns elégtelenséget keltett, hogy kénytelen volt azt visszavonni. A mostani rendelet semmivel sem különb a már visszavont rendeletnél, sőt még fokozná azt a nagy elégedetlenséget, melyet az előbbi iparos és kereskedői körökben fölidézett. — Ha tehát a pénzügyminiszter ur a tervezett általános adóreform előtt szükségesnek vélné a szóban forgó kérdés rendezését megkísérelni, amit az iparegyesület távolról sem tart sürgősnek, föltétlenül óhajtanánk, hogy erre nézve az érdekelt iparos- és munkáskörök szakvéleményét kérje ki s csak ennek javaslataihoz képest intézkedjék. Addig is azonban a most kibocsátott rendelet érvényesítését föl kell függeszteni. Végre a fölmerült óhajokhoz képest felhívja az elnökség az ipartestületi és a többi érdekelt szakosztályokat, hogy e kérdéssel részletesen is foglalkozzanak, habár ezek előadói előzetesen is bejelentették, hogy a szóban forgó miniszteri rendeletet kihivetetlennek, czéltalannak ismerik el. Az egyesület a kereskedelmi minisztert is föl fogja kérni előterjesztésének iparpolitikai és munkásvédelmi szempontból való támogatására. Az ülés további folyamán Gelléri Mór igazgató referálta el a folyó ügyeket és végre az országos ipartanács első ülésére kitűzött tárgyakkal foglalkozott a végrehajtó-bizottság.

Közbányal sertésplaccz, jan. 21. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felülisúlyban) 45-46 kr.-ig. Közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 45-46 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felülisúlyban) 48-49 krig. Közép (páronként 251-320 klgig terjedő súlyban) 47-48 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 47-48 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felülisúlyban) 46-47 krajczár, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) 46-47 krajczár. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 43-44. krajczár. Sertésplaccz: 1899. jan. 19. napján volt készlet 30603 darab, január 20-án felfajtatott 637 darab, január 20-án elszállított 839 drb, január 21-ére maradt készletben 30401 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, jan. 21. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1899. január 20-án érkezett 1071 drb. Készlet 135 darab, összes felhajtás 1206 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 1048 drb, elszállítatlan maradt 163 drb. Napi árak: 120-180 kilós 44-46 krajczár, 220-280 kilós 44.05-47 krajczár, 320-380 kilós 45-47. — kr, öreg nehéz 44-46.05 kr., malacz 35-40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Új osztrák dunaszabályozási kölcsön. A bécsi Dunaszabályozó bizottság a helytartó elnöklése alatt ma tartott teljes ülésén elhatározta, hogy a Dunaszabályozás programmszerű befejezése és kiegészítése céljából 1911. december 31-ig felveendő kölcsön lebonyolítását az Union-bankra bizza. A kölcsön összege 41.7 millió korona, átvételi árfolyama 99 1/2%. — A Dunaszabályozó bizottság által felveendő kölcsön kibocsátása 40%-os, 50 év alatt visszafizetendő címletekben történik, amelyek, minthogy a kamatok után járó járadékot a kölcsön egész tartama alatt a Dunaszabályozó bizottság viseli, teljesen adó- és levonás-

mentesek. A kölcsönből befolyó pénz a pontosan megállapított építési programnak megfelelően successive fogják felhasználni az építésre kitűzött időn belül, vagyis 1911. végéig. Az Union-bank ennél fogva csak successive és kedvező időpontokban fogja a cizmeteket eladni.

Hazai bank részvénytársaság. Az intézet igazgatósága mai ülésében megállapította az 1898-iki üzletév mérlegét és elhatározta, hogy a február hó 15-én megtartandó közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a 483,086.54 forinttal, illetve 40,554.75 frtnyi nyereségelvitel hozzáadásával 523,641.29 frttal kimutatott tiszta nyereségből az alapszabályszerű levonások után az osztalékfelvétel egy mint a múlt évben 6 frtjával beváltassék, a tartalékalaphoz 75.000 frt. (múlt évben 50.000 frt.) a nyugdíjalaphoz 15.000 frt. (múlt évben 10.000 frt.) utaltassék, 6470.06 frt. (múlt évben 5203 frt.) a leltári berendezés értékéből leírassék és 54,600.75 frt. (múlt évben 40,554.75 frt.) új számlára vezettessék elő. A kimutatott tiszta nyereség, mely az előző évinél 56,331.74 frttal nagyobb, az alaptőke 10.473%-os kamatozásának felel meg.

Az államvasutak fölősegei. A magyar királyi államvasutak pénzügyi fölősegeiből január hó 17-én 500.000 forintot szállítottak be a központi állampénztárba. Ezzel a második beszállítással egy millió forintot tesz ki a folyó évben beszállított összeg.

Kamatláb leszállítás. A szent-pétersvári birodalmi bank a váltóleszámitási kamatlábat három hónapig 6 százalékról 5 és félre és hat hónapig 6 és fél százalékról 6-ra szállította le.

Közlekedés.

Vasúti szemle. E cím alatt új közlekedési netilap indult meg a fővárosban. Az új közlöny, mely első sorban a magyar vasutak intéző körének és alkalmazottainak hivatalos lapja akar lenni, mindenekelőtt a díjzabási, szállítványozási, forgalmi és műszaki igazgatási tényeket fogja regisztrálni, amely feladatban a szerkesztőket: dr. Szabolcsy Antalt és Piványi Ernőt, akik maguk is az államvasúti tisztviselői kar kiváló erői, a munkatársak díszes gárdája fogja támogatni. Ez a gárda, mint nemkülönben az illetékes köröknek támogatása garanciát képez egyúttal arra, hogy az új lap feladatának teljesen meg fog felelni.

A vasutak tisztképző tanfolyama. A felügyelő bizottság rendes tagjaivá a kereskedelemügyi miniszter dr. Axaméthay Lajos miniszteri tanácsost, dr. Stetina József osztálytanácsost és a győr-sopron-ebenfurti vasút javaslata folytán Goldstein Henrik igazgatót nevezte ki. Az elmúlt tanév végén a nyilvános rendes hallgatók létszáma 166, a magántanulóké pedig 157 volt. Képesítő vizsgára becsátottak 167 rendes és 75 magántanulót. A folyó tanévre felvett nyilvános rendes hallgatók száma 145; a magántanulók felvétele még folyamatban van.

Az államvasutak forgalma. A magyar királyi államvasutak és az általuk kezelt helyi érdekű vasutak állomásaiban 1898-ban összesen 2,220,839 kocsiakomány fizető áru került feladásra: 74,450 kocsival több, mint 1897-ben. Legnagyobb feladási cikkek voltak a szén és fa, egyenként kerek 250,000 kocsival. A kettő együtt tehát az összes feladásnak negyedrészt teszi, míg a gabona kerek 200,000 kocsival, annak csak tizedrésze. A magyar királyi államvasutak saját hálózata (7,824 kilométer) a múlt évben nem változott; az általuk kezelt helyi érdekű vasutak hossza 490 kilométerrel, 5,591 kilométerre növekedett.

Az „Anker” élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI., Deák-ter „Anker-udvar”). 1898. december havában benyújtotta a társaságnál 971 ajánlat 2,767,045 biztosított összegre és kiállított 943 kötvény 2,634,339 frt összegre. A befolyt díjak összege 567,902 forint — krajczár, a kifizetett károké 95,196 forint — krajczár. — A 12 havi időszak alatt benyújtott 10701 ajánlat 25,830,196 forint — krajczárra és kiállított 9934 kötvény 23,478,561 frt — krajczárról. Díjakért bevétel 6,938,337 forint — krajczár. Károkért kifizetett 1,045,301 forint — kr. — A haláleseti biztosításoknál A) osztalékterv szerint a nyereség-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 százalékát tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztalékterv szerint az összes befizetett díjak 3 százaléka fizetett ki nyereség-osztalék gyanánt. A társaság vagyona 1897. december 31-én 62 millió forint. Biztosítási állomány 240 millió forint. Eddigi kifizetések összege 101 millió forint.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, január 21.

Az irányzat szilárd.

Szilárdnak mondható az irányzat, ha dacára a most gyér forgalomnak erősen fenttarthatják magukat az árak.

Delelőtt elkelt 12000 métermázsas-buza, változatlan áron, délután 3000 métermázsas oláh buza 8 forint 60 krajczáron transzito.

A hozatalok buzában 43.243 métermázsát tesznek.

Amerikában a kurzusok 1/4 centtel csökkentek, noha a Modern Miller jelentései szerint, a vetések kárt szenvedtek. Berlinből ma 1 márkával olcsóbb, Liverpoolból 1/8 pennyvel magasabb árakat jelentettek.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 77.8 k. 10.40 frton, 100 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 80 k. 10.45 frton, 100 mm. 79 k. 10.45 frton, 200 mm. 77.5 k. 10.15 frtonon, sárga, mind három hónapra.

Pestvidéki: 500 mm. 78.2 k. 10.32 forint és fél kron, 100 mm. 78.4 k. 10.37 frt és fél krajczáron, 150 mm. 77.5 k. 10.37 frt és fél krajczáron, 100 mm. 77.5 k. 10.37 frt és fél krajczáron, 500 mm. 78 k. 10.30 frton, 200 mm. 76 k. 10.— frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 200 mm. 76.4 k. 10.22 forint és fél kron, három hónapra.

Tolnai: 500 mm. 76.5 k. 10.10 frtonon, három hónapra.

Raktárára: 1000 mm. 76 k. 10.10 frtonon, 700 mm. 76.1 k. 10.10 frton, mind három hónapra.

Tiszai: 100 mm. 81 k. 10.55 frtonon, 200 mm. 79.8 k. 10.60 frton, 200 mm. 80 k. 10.60 frton, mind három hónapra.

Oláh: 3000 mm. 81 k. 8.60 frtonon, szállításra.

Szerb: 1000 mm. 74.5 k. 7.90 frton, három hónapra.

Rozs. 100 mm. pestvidéki Bpest par. 7.95 frtonon, 200 mm. pestvidéki la. par. 8.— frton, készpénzben.

Zab: 100 mm. Bpest 6.— frtonon, 150 mm. Budapest 5.90 frtonon, 100 mm. Budapest 5.87.5 frtonon, készpénzben.

Tengeri. 100 mm. Kisujzállás 4.27.5 frtonon, 300 mm. Temesvár 4.— frtonon, készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.45 frtonon készpénzben.

Hivatalos készárnyjegyzések.

Áru	C vagy U	M	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
			frt/ftig	frt/ftig	frt/ftig	frt/ftig
Buza	6	Tiszavid.	74	—	75	9.90 10.05
			76	10.10 10.20	77	10.20 10.25
			78	10.25 10.35	79	10.35 10.45
			80	10.45 10.55	81	—
" pestvidéki	6	6	74	—	75	9.85 10.—
			76	10.05 10.15	77	10.15 10.20
			78	10.25 10.35	79	10.40 10.45
			80	10.45 10.50	81	—
" Fehérm.	6	6	74	—	75	9.90 10.05
			76	10.10 10.20	77	10.25 10.30
			78	10.35 10.40	79	10.45 10.50
			80	10.55 10.60	81	—
Rozs	6	6	70-72	8.05 8.10		
			másod.	7.95 8.—		
Árpa	6	6	60-62	6.10 6.40		
			szeszif.	6.70 7.50		
Zab	6	6	64-68	7.70 8.50		
			uj	89-41	5.75 6.10	

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde cikkei				Legutóbbi árfolyamok
		Január 20-án	Január 21-én	Január 22-én	Január 23-án	
Buza	márczius	9.50	9.51	9.51	9.52	—
	április	9.35	9.38	9.38	9.38	—
	október	—	—	—	—	—
	november	—	—	—	—	—
Rozs	márczius	7.92	7.94	7.92	7.93	—
	április	—	—	—	—	—
	október	—	—	—	—	—
	november	—	—	—	—	—
Tengeri	május	4.84	4.85	4.85	4.86	—
	november	—	—	—	—	—
	október	—	—	—	—	—
	november	—	—	—	—	—
Zab	márczius	5.82	5.84	5.83	5.80	—
	október	—	—	—	—	—
Repcze	augusztus	12.—	12.10	11.95	12.05	—

Előfordult határidőkötések.

Delelőtt. Buza márcziusra 9.51—9.52 frinton, áprilira 9.35—36— frinton. Rozs márczius 7.92—7.93 frinton. Tengeri májusra 4.85 frinton. Zab márczius 5.88—5.89 frinton.

Délután. Buza márczius 9.52—9.53 frinton, április 9.36—9.37 frinton, október — frinton. Rozs márczius 7.92—7.93 frinton. — Tengeri május 4.85—86 frton. — Zab márczius 5.89 frton. — Repcze augusztusra 12 frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 149300 mm. Rozs 11300 mm. Árpa 56300 mm. Zab 36600 mm. Tengeri 6000 mm. Liszt 11400 mm.

Raktárház: Buza 68536 mm. Rozs 5278 mm. Árpa 807 mm. Zab 4184 mm. Tengeri — mm. Liszt 1712 mm.

Silos: Buza 22500 mm.

Gabonaforgalom:

1899. január 21.

	érkezett métermázs	elszállított métermázs
buzából	4807	—
rozsból	662	—
árpából	3238	352
zabból	1028	—
tengeriből	1169	408

Kikészítési forgalom.

Előjegyzett buza	8596 mm.
" rozs	— mm.
" árpa	— mm.
" liszt	1004 mm.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, január 21.

Nemzetközi értékekben ma csendes volt az irányzat és csak déli vasúti részvények emelkedtek. A helyi piacon élénk volt a forgalom. Bankrészvények, bányapapírok, egyes téglagyarak emelkedő árakon kerültek forgalomba. Utóbb azonban realizációkra gyengültek.

Az előző déli: Magyar hitelrészvény 391.25 391.90, Jelzálogbank 248.50—248.75, Leszámitoló bank 262.—, Osztrák hitelrészvény 359.80—360.40, Osztr. magyar államvasut 360.50—361.20, Kereskedelmi bank —, Közúti vaspálya 380—383.75, Villamos vasut 227.75, Rimamurányi 312.75—315, Ipar- és kereskedelmi bank 106—107.75, Déli vasut 63.60—65.50, Salgótarjáni 657—662, Ujlaki tégia 244—246.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék —, Kereskedelmi bank 1468—1472.—, Salgótarjáni —, Közúti vasut 384—388.25, Villamos vasut 227—228, Magyar hitelrészvény 391.75—391.25, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.75—106.50, Magyar jelzálogbank 248.50—248, Magyar leszámitoló bank 262—262.50, Rimamurányi 315.50—316, Osztrák hitelrészvény 360.30—359.90, Déli vasut 65.75—67.60, Osztrák-magyar államvasut 360.90—361.20, Bankegyesület 101—103, Iparbank 175, Egyesült fővárosi takarékpénztár 1235—1238, Molnárók és sütők malma 240, Drasche 353—367, Ászfált részvénytársaság 223.50—225, Általános kőszénbánya 119.50—120, Salgótarjáni 648—658.50, Ujlaki téglagyár 246—250, Magyar villamosság 147.50—148.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 forint, 8 napra 5—5.50 frt, január utóljára 10—11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	Január 21.	Január 20.
Magyar aranyjáradék	120.—	120.—
Magyar koronajáradék	97.85	97.85
Magyar hitelrészvény	391.25	390.25
Magyar ipar és keresk. bank	106.—	104.25
Magyar jelzálogbank	248.—	248.—
Magyar leszámitoló bank	262.—	262.—
Rimamurányi vasmű	314.75	308.—
Osztrák hitelrészvény	360.—	359.50
Déli vasut	67.50	63.75
Osztr.-magyar államvasut	361.—	360.50
Közúti vaspálya	386.50	378.75
Villamos vasut	227.—	225.50

Délután 4 órakor zárulnak:

	Január 21.	Január 20.
Osztrák hitelrészvény	360.10	360.—
Magyar hitelrészvény	391.50	390.75
Osztr.-magyar államvasut	3612.0	360.90
Leszámitoló bank	262.—	262.—
Rimamurányi vasmű	316.—	312.75
Közúti vaspálya	378.75	178.50
Villamos vasut	227.—	225.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, január 21. A vásári forgalom: Hus- nál forgalom élénk, árak csökkenében. — Baromfi- nál élénk, árak változatlanok. — Halban élénk, árak emelkedőben. Tej és tejtermékek élénk, árak szilárdok. Tojásnál élénk, árak csökkentek. — Zöldszőlőnél lankas. Gyümölcsnél élénk, árak emelkedőben. Fűszereknél lankas. Időjárás derült, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyon eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahús hátulja I. 51-56 frt. II. 52-54 frt. Birkahús hátulja I. 33-42 frt. II. 35-38 frt. Borjúhús hátulja I. 64-68 frt. II. 60-64 frt. Sertésbús elsőrendű 49-52 frt, vidéki 32-41 frt (minden 100 kilónkint) Kolbász füstölt 64-90 kr (kilónkint). Sertészsír hordóval 55-56 frt (100 kilónkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.20-1.40 frt. Csirke 1 pár 0.70-1.00 frt. Lud hízott kilónkint 52-53 kr. — Különlékek. Tojás 1 láda (1440 db) 32-33 frt. Sárgarépa 100 kőstás 2-4 frt. Petrezselyem 100 kőstás 2-4 frt. Lelesz m. 100 kiló 7-9 frt. Bab nagy 100 kiló 6-7 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt. II. 20-30 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.60-0.70 frt. Tea-vaj kilónkint 0.70-0.90 frt. Burgonya, rózsas, 100 kiló 1.80-2.20 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.30-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 80.-100 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.60-0.80 frt.

Szesz.

Budapest, január 21. Finomított szesz nagyban 54.25-54.50. Finomított szesz kicsinyben 54.75-55.-. Élesztőszesz nagyban 54.50-55.-. Élesztőszesz kicsinyben 55.25-55.50. Nyerszesz adózva nagyban 53.25-53.50. Nyerszesz adózva kicsinyben 53.75-54.-. Nyerszesz adózatlan (exakt) 13.50-13.75. Denaturált szesz nagyban 20.50-20.75. Denaturált szesz kicsinyben 21.-21.50. A kontingens nyerszesz ára Bpestben 17.25-17.50 frt. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, január 21. Buza és rozs egyes esetekben 5 krajczárral olcsóbban kínálattott. Árpa változtalan áron kelt, de csak jobb minőségekben. A határidőpícazon az irányzat változatlan, zab tavaszra 9.44 forintot köttetett.

Hivatalosan jegyeztetett:

Kötetett: buza tavaszra 9.44-9.45 forint, rozs tavaszra 8.15-8.16, tengeri májusi-juniusra 5.15-5.16 forint, zab tavaszra 6.15-6.16 forint.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, január 21. A mai tőzsde igen szilárd irányzattal indult meg és a déli tőzsde is szilárd maradt. Bankverein, Ländlerbank, Déli vasut emelkedet és ezeken kívül egyes magyar papírok. A zárlat is szilárd volt.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.85-360.50, Anglo-bank 154.-, Unionbank 295.-, Osztrák-magyar államvasut 360.25-361.-, Déli vasut 63.50-66.-, Tramway -.-, Török-dohány 123.50-124.25, Alpesi bánya 212.25-213.50, Prágai vasipar 1005-1008.-, Fegyvergyár -.-, Osztrák koronajáradék 101.80, Török sorsjegy 58.-.-.-, Német márka 58.98 forint.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészv. 359.87, Anglo-bank 154.50, Bankver. 271.25, Union-bank 295.20, Ländlerbank 240.-, Osztr.-magyar államvasut 361.-, Déli vasut 67.-, Elbevolgyi vasut 258.50, Északnyugati vasut 245.25, Török dohányrészvény 125.50, Alpesi bánya 212.75, Májusi járadék 101.40, Török sorsjegy 58.25, Német márka 58.98, Fegyvergyár 195.- forint.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papírajáradék 101.45, 4-2%-os ezüstjáradék 101.50, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.05, Osztr. koronajáradék 101.85, 1860. sorsjegy 142.-, 1864. sorsjegy 194.50, Osztrák hitelsorsjegy 198.25, Osztrák hitelintézeti részvény 360.-, Angol-osztrák bank 154.50, Union-bankrészvény 296.50, Bécsi Bankverein 271.75, Osztrák Ländlerbank 240.-, Osztrák-magyar bank 937.-, Osztrák-magyar államvasut 361.-, Déli vasut részvény 68.75, Elbevolgyi vasut 258.-, Dunagőzhajózási részvény 458.-, Alpesi bányarészvény 214.-, Dohányrészvény 124.25, 20 frankos 9.55, Császári kir. vortarany 5.71, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 58.95, Tramway 565.- — Az irányzat nyugodt.

Bécs, január 21. A déli tőzsde zárjára után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 360.-, Anglo-bank 158.50, Bankverein 271.75, Union-bank 297.-, Ländlerbank 240.-, Osztrák-magyar államvasut 361.37, Déli vasut 68.50, Elbevolgyi vasut 258.50, Északnyugati vasut 245.50, Török dohányrészvény 125.-, Alpesi bánya 214.-, Májusi járadék 101.45, Török sorsjegy 58.30, Német márka 59.-, Német márka ultimóra 58.97 forint.

Frankfurt, január 21. (Zárlat.) 4-2%-os papírajáradék 101.-, 4-2%-os ezüst-járadék 100.90, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.70, 4% magyar aranyjáradék 100.50, Magyar koronajáradék 98.-, osztrák hitelintézeti részvény 226.-, Osztrák-magyar bank 156.50, osztrák-magyar államvasut 153.80, déli vasut 31.-, bécsi váltóár 169.35, londoni váltóár 204.15, párisi váltóár 810.05, bécsi Bankverein 135.05, villamos részvény 161.-,

3% magyar arany-kölcsön 87.05, Észak-nyugati vasut -.-, Elbevolgyi vasut -.-, Alpesi bánya 213.-. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 21. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 225.90, Osztrák-magyar államvasut 154.30, Déli vasut 30.90, Alpesi bánya részvény -.-, Bécsi Bankverein 136.-, 4%-os magyar aranyjáradék -.-. Az irányzat csendes.

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

UTMUTATÓ.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-körút 85. Háziag kezelt kitűnő magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolt sör. Morszállítót és Fontos kiszolgálás Gyógyiszerárak.

A Raditz-féle CASCARADIN-tabletták évek óta az érzéketlen, gyomor-, máj-, sárgaság, elhízás, aranyér, vértörlés, fejfájás ellen és mint vér-tisztító. 500 elismerés! 1/2 doboz 1 frt 10 kr., 1/2 doboz 60 kr. gyógyít bántulatos sikerrel a RADITZ-féle fagy-Fluid 1 üveg 50 krajczár, készíti egyedül és széküldi az Apotec-gyógyiszerár, Budapest, József-körút 84. sz. (Baross- és Nap-utca között).

Elsőrangú cégek.

Munkácsi Adolf óras és ékszerész ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: arany, ezüst-ékszerek és órákból a legolcsóbb gyári áron. Budapest, Múzeum-körút 33. (A Múzeum átellenében.) Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Szállodák.

Gundel János István főherceg szállodája.

A város közepén a lánczihidál szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A gőz hajó és villamos vasut állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok. Olcsó árak. Fürdők a házban.

Intézetek.

Fonclére, Pesti biztosító-intézet. Alapítók 4 millió korona. Nyereség: az éjjeltartalékai valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elváltat: jég-, szállítvány- és balesetbiztosításokat. Központi irodák: V., Sas-utca 10. saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 5. Fiók: Koronaherceg-utca 11. Zálogkölcsön: Király-körút 18. Király-utca 57. József-körút 12. Zalabáros-utca főpostával szemben.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1899. január 21-én.

Table with multiple columns listing various financial instruments, their prices, and exchange rates. Categories include Állampapírok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Részvények, Bankok, Takarékpénztárak, and Kalkulációs vállalatok. Each entry includes a description of the instrument and its corresponding price in forints and krajczárs.

SHINHAZAK.

Budapest, 1899. vasarnap, január 22-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután fél 8 órákor lezárított helyekkel:

Általános bérletszűzben.
Kénytelen házasság.

Vigjáték 1 felvonásban. Molière-től.

Mizantrop.

Vigjáték 5 felvonásban. Irt: Molière. Fordította Szász Károly

Személyek:

Alcest Somló
Phéacé Gyemes
Oront Latabár
Céliméne Helvay L.
Eliante Alszege L.
Arsinoe Lendvayné
Acasat Zilahy
Clitander Császár

Este fél 8 órákor rendez helyekkel adatik

Ez alkalmas bérletszűzben.

Harmadszor:

Királyi házasság.

Vigjáték 3 felvonásban. Irt: Somló Sándor.

Személyek:

Bourbon Henrik Császár
Mayenne herceg Vizvári
Ramon Pálffy
Bois-chasse báró Latabár
Bois-Rosé Gabányi
De la Croix Egressy
Miguel, hadnagy Dezso
Carlos, tiszt Körösmezsi
Amaury, apród Nagy Iolya
Cartouche Falfudi
Margit Hegyesi M.
Donna Diana Rákosi Sz.
Gabrielle Csillag T.
Apród Fábrián E.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Bérletszűz 2. szám.

Bohéme.

Opera 4 felvonásban. Szövegét Magyar nyomonan írta és zenéjét szerlette Leoncavallo Ruggiero. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Marcel Larizza
Kudolf Beck
Schaumard Takáts
Colline Váradi
Barbomuche Korna
A kis gróf Miklósi
Célestine Dalnoki
Musetta Abrányiné
Mimi Kázer M.
Eufémia Vidány V.
Eulália néni de Ponty R.
Hivatalnok Kárpát
Füszkereskedő Fekete

Kedzete 7 órákor.

VIGSZINHÁZ

Délután 5 órákor, mérsékelt helyekkel:

Családi örömök.

Vigjáték 3 felvonásban. Irt: Maurice Hennequin. Fordította Góth Sándor.

Személyek:

Thibaudière Hegedűs
Thibaudière-né Nikó L.
Anette Varsányi
De Terillac Adrien Góth
De Terillac báró Gál
De Caricourt gróf Szerényi
Angela Hettysi A.
Theophile Gyöngyi

Este fél 8 órákor rendez helyekkel:

950. szám. 580. szám.

Másodsor:

Bodard és Godard

Bóhát 3 felvonásban. Irták: Maurice Ordonneau és Albis Valabréque. Fordította: Lázár L.

Személyek:

Bodard Arisztid Szathmár
Paméla, a felesége Makroczy
Cécile, a leánya Varsányi L.
Bodard Pál Góth
Godard Pál Fejyvesi
Boudiquet Izidor Győző
Emlé, legadós Szerényi
Boulingrin, örmagy Gyöngyi
Léoncléan Karáczkó
Dufrenoy, békebíró Balassa
Cécile, a felesége Bardi
Antoine, szabaleány Boross F.
Boulingrin, inas Szilke
Angéline Rónaszéki
A város dokosa Munkácsi
Josepa, szolga Magyar
Kassai

VÁRSZINHÁZ

Zárva.

NÉPSZINHÁZ

Délután fél 3 órákor bérleten kívül, mérsékelt helyekkel:

Lumpáczius

és a három jó madár.
Bohát 3 felvonásban. Irták: Irt: Nestroy; átdolgozta és előjátékát írta Csapraghy Ferencz.

Személyek:

Tündér király Ferenczy
Egy öreg Németh
Fortuna P. Lukács
Lumpáczius Lúdványi
Juditka Gazsi M.
Enyves, asztalos Szirmai
Cécile, szobor Solymosi
László, csimadma Horváth V.
Zsuzsa Delekei
Kati Kárpáti
Egy házasság Kócsy
Cecilliane Rózi Vidomsó
Pitypatyó M. Csatai
Kamilla S. Harmati
Laura Zay-Bárdi
Eszterkereskedő Teanyri
Vagy, mézszáros Kiss
Ronggyvár Németh

Este fél 8 órákor rendez helyekkel:

Harmadszor:

Midász király.

Operette 3 felvonásban. Irt: Ujvári Ede. Zenéjét szerlette Rama Isz.

Személyek:

Midász Lilla királyi Németh J.
Phixosz Tólgay
Duffin Hegyi A.
Pán, pártfogó Ujvári
Zeusz Lúdványi
Szálló Horváth V.
Lichász, kikiáltó Rákosi
Kappa, orosz Solymosi F.
Páncsok, P. Csatai
Leira, leánya Z. Ede
Vidomsó
Géta, hadnagy E. M.
1-ik S. Harmati
2-ik Rákosi
3-ik Rama L.
4-ik Góth
5-ik Góth
6-ik M. Csatai

MAGYAR SZINHÁZ

Délután fél 3 órákor mérsékelt helyekkel:

A bolond.

Énekes legény 3 felvonásban, egy nyit változással. Magyar Dezso megírta Irt. Rákosi J. Zenéjét szerlette: Szabados R.

Személyek:

D. H. Lovag Szabados R.
Pimpó Sallási
Piriska Heller Irma
Fehérke Récsa Lili
Kékke Kékke
Ellik Kékke
Böngér Rózsakögyi
Csudamér Oly Zsuzsa
Dirigó Baross E.
Bimbó Sziklai
Bimbó Kovács
A földesszemély Varga Anna
Első németpap Hóber Anna
Második Gombaszegi
Juczi Szirmai
Csapraghy Káder A.

Este fél 8 órákor rendez helyekkel:

A Gyurkovics-lányok.

Életkép 4 szízsában. Irt: Haraszty Ferencz.

Személyek:

Ör. Gyurkovics Sz. Szilagy
Katalin Rákosi E.
Sári Annyosi
Ella Kékke
Mici Szirmai
Toska Heller Irma
Liza Galambos
Klári Varsányi
Eszterkereskedő Molnár L.
Géta, a grófné Rózsakögyi
Hortyosi Pálffy A.
Kemény Teri Oly Zsuzsa
Jankó Káder

KISFALUDY SZINHÁZ.

Délután fél 3 órákor mérsékelt helyekkel:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény. Irt: Madách Imre. Szízsre átdolgozta Paulay Ede.

Este fél 8 órákor, felzárított helyekkel:

A falu rossza.

Eredeti énekes népszűz 3 felvonásban. Irt: Tóth Ede.

Sabária-kávéház

Dohány- és Nyár-utca sarkán.

Minden este az

Érsekújvári Farkas Vilmos

közkezdelt és hírneves orgányzenekara hangversenyez.

Vasár- és ünnepnapokon délutáni hangverseny.

Kedzete 4 órákor.

Bálbizottságok Estélyi- és béli meghívók.
és báltrevezők Beküldések (térlek.)
figyelmébe! Méréselt árák!
Legújabb, modern kivitelben.
Mintáit vidóra postázva küldeték.
KANITZ C. és FIAI, Budapest, Dorottya-utca 12.

Feltűnést keltő!! Feltűnést keltő!!
A fővárosi vígadó nagy dísztermeiben
szombaton, 1899. február hó 4-én
Első budapesti

Monstre korszak és álarczsbál
egybekötve nagyszerű művész-előadással.
Feltűnést keltő műsor!

Werner Ede (Mandi Mon) ur, Angyal Mariska k. a.,
Grete Marsbach k. a., Révay és Gerő kottósadalkok,
Mars és Angioletti kottósadalkok, Koffi, Podlupka és
Farkas hármadalkok, az első budapesti eredeti
Sotrammel-negyed,
Fleischmann felülmúlhatatlan kómikus mint Sahara
Bernhard „Pederában” és mint Barissan Olga a „Kis
övegyben”, szíves közreműködésével.

1/2 órákor: imponzus és szengácziós korszak- és
álarcz-szelvenés. Karnavál herceg (Rienzi Mariska
k. a.) vezénylete alatt.

Báli zene a cs. és kir. báró Reicher

68-ik gyalogezred zenekara által.

Elővételi jegyek 1 frt 50.

az összes tőzsdékben.

Este a pénztárnál 2 frt.

Szabadjegyek nem érvényesek.

A rendező-bizottság.

Kitüntetések.
A cs. kir. kereskedelmi minisztérium legjobbat állami
díja 1899. Nagy aranyérem 1890. I. oszt. érdemérem
1890. valamint több díszokmány.
Alapítás éve 1870. Alapítás éve 1870.
BELEHRÁDEK FERENCZ
ZONGORAGYÁROS
Bécs, VII., Muehtiaristengasse 4. sz.
ajánlja gyártmányait zongorákban, koncert-, szalon-zongorákban,
és rövid zongorákban. Különösen a legkisebb méretű, 11/2
méter hosszú díszes-, és migon-zongorákat, valamint ameri-
kai rendszerű, kávéházhoz zongorákat hat évi kezesség mellett.
Fizetési módokat meggyeztetés szerint a legolcsóbb gyári áron.

Meghívó.
Ő fensége Stefánia özy. trónörökösne
védnöksége alatt álló

Fehér-kereszt orsz. leleczház-

egyesület javára 1899. január 22-én

a fővárosi vígadó összes termeiben tartandó

Előkelő álarczsbálra.

Jegyek ára 2 frt. Esti pénztárnál 2 frt 40 kr.

Jegyek kaphatók az egyesületnél és a szokott tőzsdékben.

Farsangi és báli cikkek
árjegyzéke
Seefehlner J. L.

cs. és kir. udvari papir-, rajz-, író- és festőszere-
kereskedéséből

Budapest, IV., Váci-utca 9.

Bárkinek ingyen és bérmentve.

A legjobb zongorák
Steinway és Sons
BLÜTHNER GYULA
kir. adv. pianogyárosok egyedüli
képviselősége
KOHN ALBERT-nál BUDAPEST.
IV., Kigó-utca 6.
Ezenkívül igen dús választékban kaphatók új és átjászott zongorák
és harmoniumok
Legolcsóbbk. Kőföldnylak.

Katona-ügyekben
legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintézt
reklamációkat,
megszere utlevoletet, időbeli és névelési en-
gályokat, új és új utakat és békítések
szere személyes ügyekben, konventál és
beszerez a tiszt úralkozásra házassági
évedékeket stb. a Dominko János v. csász. és
kir. százados tulajdonát képező
Katonaügyi iroda
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

A Kőbányai Király-Sörfőző
Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak
lial gyógyezelokra ajánlott

„Góliát-Malátasöre“
idegbajokban, vészegénységben, emésztési zavaroknál
gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal
legkellemesebb üdítőital.
Ára: vidékre, kőbányai vasuti állomáshoz szállítva:
nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr., fogyasztási adó-
val együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.
Betét: nagy ládaért 1 frt 60 kr, kis ládaért 1 frt 20 kr.,
palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor
visszaszolgáltatatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi
irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.
**Budapesten kapható minden nagyobb fűszer-
kereskedésben és poharanként a Quisisana
automata-buffetekben.**

Zongorák és pianinok
A világ első gyá-
raiból, valamint sa-
ját készítmények,
melyek zeneművé-
szek által a zene-
gyöngyeinek nevez-
teitek el, ez időben
legszolidabban vásá-
rolhatók. 724
Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becsereitettek és hangolások vala-
mint javítások lelkiismeretesen eszközöltettek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Álarczsbál-kostümök szövetség

a legjobb atlaszszertű satinból, vagy
más jó szöveteiből varrta.
Gig rill, teljes öltözék 3.20,
bohórok, remetések, madérek,
angolok, longyel zaidók stb.
darabonként 3 frtől 6 frt. Csopor-
toknak engedély.
Cotillion-rendjelek
100 db 80 kr, Cotillion-rendjel-
gyűjtemények egy borítékban 4 db,
borítékonként 3 frtől 20 frt.
Tombolek és tréfás bazároknak
Visszamaradt hibátlan árak legna-
gyobb választéka, közülük nagyvár-
táru darabok, 100 dbonként 4, 6, 10,
20 egészen 100 frt.
Legújabb érdekes cotillion-tourok
legnagyobb választékban. Legjobban
összeválogatott gyűjtemények 5 db
3 és 8 frt, 12 db 5 frtől
30 frt.
Tréfás és komikus hangszerek
tréfás zenekaroknak. 6 emberre 2 fr
12 emberre 4 frt 80 kr.

**Rendezői és egyélti jelvények, tém- és email
tánczrendek, bájos minták kívánatra megtekintésre
küldetnek.**
Szinyomatu dustartalmu katalogus ingyen.
Rix' Fasching-Versand Wien, II., Pra-
terstrasse 10.
Telefon 2299. Sürgönyczim: Rix Wien, II

BÁLI-ruhaszövetek a legújabb kivitelben.

Legolcsóbb árak!
Elképzelhető legnagyobb választék.

Habos tisztapamut divatszövetek méterenkint 35, 52, 65, 75, 95 kr., 1 frt. 1.20, 1.25, 1.45, 1.50, 1.65, 1.95, 2.15 stb. minden báli színben kaphatók.

Selyemszövetek az összes estélyszínekben méterenkint 52, 65, 78, 88, 95, 98 kr., 1 frt 20, 1.45, 1.75, 1.95 stb.

Virágos pamut-, selyem- és mosószövetek mindenféle parasztkosztüm ökhöz legnagyobb választékban.

Arany- és ezüst-tűll az összes báli-színekben méterenkint 48 és 62 kr.

Legfinomabb legjobb pongis imprimé pompás dessi-
nekkel 1 frt 25 krtól feljebb.

Pompás újdonságok a legszebb színárnyalatú és kizárólagosan újgenred franczia különleges battisztokban, mousseline de laine-ekben, selyemzephyre-ekben, habos elegáns alkalmi öltözékekhez, mindenféle árban.

Szép fehér à jour battisztok méterenkint 19 krtól feljebb.

Ecrú jour zephir színes sávokkal, kitűnő minőség, méterje 10 kr., Szenczációs ocasião!

D. LESSNER

áruháza
WIEN,
VI., Mariahilferstrasse
81-83.

Dustartalmu mintagyűjtemények és képes farsangi divatlapok a vidékre kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A nagy krach!

New-York és London az európai szellemet magyagyták kíméletlenül és így egy nagy esztelen-gyár kényszerítve lón egész készletét a munkásoknak nagyon csekély megértése ellenében eladta. En voltak felháborítva ezen megbízás keresztülvételre. Ennek először mindeneknek megküldöm a következő tárgyakat csupa 1 frt 6.60 megértése ellenében, az pedig:

- 6 db legfinomabb asztali kés, vaskori angol pengével,
- 6 db amerikai szabadalmazott ezüst-érvényesítő,
- 6 db amerikai szabadalmazott ezüst-érvényesítő,
- 12 db amerikai szabadalmazott ezüst-érvényesítő,
- 1 db amerikai szabadalmazott ezüst-érvényesítő,
- 2 db amerikai szabadalmazott ezüst-érvényesítő,
- 6 db angol Victoria-alkoholmérő,
- 2 db feltöltött keltó asztali gránitkürtöt,
- 1 kőszártya,
- 1 db legfinomabb ezüstkörhírt.

44 db összesen csak 1 frt 6.60.

A fenti összes 44 tárgy e-eltől 40 forintba kerül és most csak 1 frt 6.60 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen féhér, mely az ezüst-szín 25 évig megtartja, amint a földhöz valólatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hűtőesze nem szedelgesen

menyegző és alkalmi

napul, mely szerint ezennel nyilvánosan köteleztem magam mindenkinnek, akinek az áru meg nem felel, az összes minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki nem szabad el ezen kedvező alkalomtól, hogy ezen díjazott áruját meg nézze, mely

menyegző és alkalmi
ajándékkal minden jobb háztartás számára kitűnő alkalmas. Kapható csupa:

A. HIRSCHBERG'S
Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Güter-warenfabrikanten.

Wien, II., Rambrandtstrasse 19/6. Telefon Nr. 714.

Székfűlés: a vidékre utánvétel vagy az összeg előzetes kiadásával. Tisztító por hozzá 10 krajczár.
Csak a mellékelt végeljegyzéssel való!

Kíváncsi az elismert iratokhoz?
Küldeményt megkapom s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krajczár költséggel.
A küldeményt megkapom s azzal meg vagyok elégedve.
Léid, 1898. szept. 1. C. Chotak-Gudenus grófok.
A készített leg jobb megértéseket kaptam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.
Dr. Paikeri Alajos, cs. és kir. lakozó orvos.

Csak e hó 24-ig lesznek meglepő ritka szép olcsó árban

Perzsa - szőnyegek
eladva
GRAND MAGAZIN ORIENTAL
felosztása miatt
József-tér 8. sz.
10 frttól feljebb. 10 frttól feljebb.

OSAN
Legjobb a szájak és fogaknak.
Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval föltűnőbb az eddig ismert legjobb fogszerek.

ROZSATEL
a legjobb HAJFESTŐSZER szőkezőkőre, barnára, és fekete-re. Ár 2 frt 50 kr.

Unnigene
Kiválóan védi, kíméletesen tisztítja, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludvig Strasse 6.

Budapesti ártár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Király-
tér 12. és Fény-tele Hőmérő-utca Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerésznél, drogeriáknál és parfümeriáknál. Szé-
kötés utánér megkér. Megrendelések oly helyről, hol még rákér-
sítés, hogy épek egyiktől, vagy pedig közvetlenül a szállító-
hoz, a Czerny-eghez intézendők. Prospektus ingyen.

ÜLTETVE: László, Páris, Bécs, Bérmál, Esztásfalvákra, stb.

6 arany-, 18 ezüst-érem, 30 tiszteletti és elismerő okirat.

Kwizda Restitutio-fluidja

Kwizda Restitutio-fluidja

Már 35 év óta az udvari istállóknak és a nagyobb katonai és polgári istállóknak erősítőül nagyobb fáradoalmak előtt s az erők visszaszerzésére farszto menetek után az idegek merevsége s nyílalások eseteiben, trainirozásnál a lovat rendkívül munkabírásra teszi képessé.

Or. és kir. szob. orvosok lovak részére.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr.

Városi gyógyszer-tár
a „Fekete sashoz”
TEMESVÁR, belváros, Szt.-György-tér.

A híres csuz- és köszvény-aether
a legkiválóbb szer csuz, köszvény és mindenféle más reumatikus baj ellen, mint szagattás, idegfájdalom, szurás, ischias, fogfájás stb. Hatása biztos és gyors, legelőször 1-3-szeri bedörzsölés után. Ezt számtalan köszönet-levél bizonyítja.

1 üveg ára 1 frt. Próbáüveg 50 kr.
Antirheumaton.

A köszvény-aether hatásának támogatására szolgál. Naponta este 2-3-szor véteik be vízben oldva, egy órai időközben és az aether hatásával egyetemben rögtön javulás mutatkozik. Két-három napi használat után a baj tökéletes gyógyulása következik be.

Időhoz 90 kr., 1/2 dohoz 50 kr.

Richter-tele Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ollantált az idő megpróbálásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., Lánia-ú. 1.
Székhelye a világban

eredeti „Ötös” motorokat
légszivattyú- és benzín-hajtással.

Ezen motorok minden irányban a legjobb és legmegbízhatóbb üzemképesek bizonyították. Garancia-
ségi garancia-biztosítást ajánljuk a pályadíjas „Ötös” benzín-mozgonyb

Nem kell gépszak! Nincs férvény! Nincs vízfogyasztás! Felvilágosítás, prospektus és költségtérítés ingyen.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
bonyolultságokat és sokakat, az énterfőtés utóhatást, az olgyonpült férfiford, magm-
léseket, a befakér, utókövetkezőszonyait, nőnéni fehérlőlyást, hányogonyit, ledőkét is, vala-
mint mindenféle betegségeket, melyeknek a magtalanúság egyik főokozója és borból-
edőket gyógyít új gyógyászati szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL
orvos-, sebész-, szemész- és szülész-tudor v. cs. kir. oszt. főorvo
Budapest, Belváros, IV. ker., Kigó-utca 1. szám
II. emelet. Bejárát a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőltől 10 óráig egész délután 4. óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választanak és gyógy-
szervéről is gondoskodva lesz.

Néknél külön váróterem.

Ugyancsak megjelent és a szerzőnk Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásban megjelent a némi betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséhez ezimű könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-
kötésze mellett bérmentve, vagy 90-kr utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi élet-
ébredés. III. Az énterfőtés és az éntel magmítások IV. Hing-
obtár (típpet) és hingyszervek leírása V. A bejakor (aphalix) VI.
A fehérlőlyás. VII. Énterfőtés férfiford. VIII. Női magtalanúság.
X. Az ivarszervek elbetegedésének főtünyezője a prostitúció.

Társadalmi egység.

Nálunk mostan háromféle társadalom van: nemzeti, nemzetiségi és nemzetközi társadalom. Mostanig e két utóbbi halálos ellensége a nemzeti társadalomnak és alkalomadtán bármily perczen kész ennek életűtereit elválni.

Ezt az állapotot meg kell szüntetni, mert ez nagy szereucsellenség a nemzetre nézve.

Ezt pedig csak úgy szüntethetjük meg, ha megvalósítjuk a társadalmi egységet, az egységes társadalmat, — lerombolásával a válaszfalaknak, elenyészésével azoknak az előítéleteknek, melyek most a vallásfelekezettek közt türelmetlenséget és a nemzetiségek közt fajgyűlöletet idéznek elő.

A társadalmi egység alatt azonban nem a társadalmi egyenlőséget értjük. Ez is más, a társadalmi egység is más.

A társadalmi egység megvalósítása Magyarországon a jövő század egyik legnagyobb és leghazafiasabb feladata. Ez a társadalmi egység lesz az, mely újabb és újabb erőforrásokat nyit a nemzet számára.

A társadalmi erők és tényezők most még nincsenek felhasználva; paragon hevernek, szunnyadó állapotban vannak. Pedig ezekben nagy hatalom rejlik. Ha ezt a társadalmi nagy hatalmat organizálhatjuk, szervezetjük: a nemzetet általa diadalról-diadalra vezethetjük.

Épen azért most már az egész haza érzi a társadalmi egységnek szükségességét, fontosságát és hasznosságát. Nemesak az „Országos nemzeti szövetség”, mely ezt a kérdést fölvetette és napirendre hozta, hanem a legmélyebb gondolkodók keresik nálunk a helyes utakat és módokat ennek megvalósítására.

Ezek közé tartozik mindenképp az előzékeny, figyelmes és barátságos bánásmód a nemzetiségek iránt.

Eddig, fájdalom, megtörtént, hogy lehorvátoltuk, letóztottuk, lerácoztuk, leoláhoztuk, lesváboztuk, lerusznyákoztuk őket. Ezzel a fenhéjázó, rártartós büszkeséggel, hogy egymondjuk hetykeséggel föl kell hagynunk. Mert ez sért, fajgyűlöletet támaszt, ellenszenvet ébreszt és nem szeretetet. Holott pedig nekünk szeretetre van szükségünk. A mi fegyverünk legyen: a szeretet, béke és a higgadt rábeszélés mestersége.

A magyar társadalmi egységet csak ilyen fegyverekkel és nem erőszakos eszközökkel lehet és kell érvényesíteni. Erőszakos eszközökkel lehet ugyan embereket kényszeríteni, de megnyerni, meggyőzni őket nem lehet soha. A kellő erély és a kemény akaratszigor kifejtése ott, ahol szükséges: már nem a társadalomnak, hanem a torló eszközökkel is rendelkező államhatalomnak feladatai közé tartozik.

Sokat tehetnek a nemzetiségeknek a társadalmi egység megvalósítására a bíróságok és közigazgatási hatóságok is. Az erő és hatalom az ő kezükben van. Nagy a befolyásuk arra, hogy társadalmi uton is megkedveltessek, terjeszszék az állam hivatalos nyelvét s emeljék, szilárdítsák a magyar állam hivatalos tekintélyét.

Nagy szolgálatot tehetnek ily értelemben a takarékpénztárak, bankok, gyárak, kereskedelmi és iparvállalatok is.

Oda kell törekedni, hogy ezeknél az intézeteknél kipróbált, magyar érzelmű jó hazafi legyen a gazda, a vezérigazgató s hogy tőle származzék a munka, segítség, jutalom és jólékonyság a nemzetiségek számára.

Szorosan véve nem ide tartozik ugyan, de mint fontos tényezőt el nem hallgathatom, hogy igen alkalmas mód lehetne a társadalmi egység megvalósítására a katonai sorozás is.

Ezt olyképen is végrelehetne hajtani és pedig a fennálló törvények sérelme nélkül, hogy a nemzetiségi vidékek háziezredei felébe, vagy megfelelő részben magyar fiukból, — a magyar vidékek házi ezredei pedig megfelelő részben a nemzetiségi fiukból ujonczoztatnának.

Az ilyen eljárásból ismerkedés, barátság, összeházasodás, rokonság, sógorság keletkezik, amely sokkal közelebb hozná a nemzetiségi honfitársakat a magyar ajkúakhoz.

A telepítéseket is úgy lehetne eszközölni, hogy megfeleznék a telepítvényeket — egyik felében magyar, a másik felében más

ajku családokkal. Ez az ut is közelebb hozná őket egymáshoz a társadalomban és enyhítené közöttük a bizalmatlanságot, az idegenkedést s a surlódásokat.

Hatalmas szerepre vannak hivatva a társadalmi egybeolvasás tekintetében a kisdudóvások, a földmives-, háziipar-, faragó-, bányamunkási-, szálló- és kertészeti iskolák.

A társadalmi egység szempontjából én nem volnék ellene még annak sem, ha a gimnáziumokban az illető vidék különböző nemzetiségi jellege szerint vagy a horvát, vagy a román, vagy a szerb, vagy a tót nyelv is előadatnék — ámbár nem úgy, mint rendes tantárgy, nem is rendes tanár által, hanem csak mint rendkívüli tantárgy rendkívüli tanár által. Hogy így alkalom adatnék az érdeklődő magyar és nem magyar ajkúaknak egyikét vagy másikat megtanulni azoknak a nyelveknek. Ez is arra való, hogy a barátságos közlekedés s az egymást megértés előmozdításáért.

Itt legyen megemlítve az az intézkedés is, hogy neveltesen az állam minél több fiút a nemzetiségekből az ezek részére szolgáló állami ösztöndíjak alapítása által.

Mert ha Szerbia és Románia, ezek az aránylag kicsiny államok mihozzánk és a külföldre évenként hatalmas összegeket küldenek ki állami érdekeik előmozdítására, illetve a hasonló nemzetiségek rokonszenvének ébresztése és fenntartása végett: akkor hazafias kötelesség parancsolja, hogy ilyen, vagy hasonló áldozatot Magyarország se sajnáljon legalább az állam határain belül.

A földmives- és iparos-íjakkól alakítandó dalárdák és műkedvelői társaságok is sokat segíthetnének az egységes társadalom kívánatos céljainak elérésében. Ezeket is különböző kedvezmények és állami segélyek által lehetne vidéki utazásokra, kirándulásokra ösztönözni.

Sokat tehetnének elvégre a cseléd tartó gazdák is, ha nemzetiségi emberékből fogadnák cselédeiket. Ezek örömmel, könnyűszerrel tanulnak meg nyelvünket és ha a szolgálati idő elteltével haza mennének: otthon más nézeteket, kedvezőbb véleményeket terjesztenének rólunk.

De mégis legtöbbet tehet a társadalmi egység megtestesülésére a magyar társadalom, ha maga is erélyesen hozzálát a nagy munkához: ha műveltségi, értelmi fajsúlyát, fölényét minden egyes alkalommal, kirándulások, vándorgyűlések, kongresszusok alkalmával minél gyakrabban és fokozottabb mértékben mutatja a nemzetiségek előtt.

Ha a nemzetiségek látják, hogy minden téren erősebbek vagyunk és véltük humanusan bánunk: önként simulnak hozzánk, önként tanulják meg nyelvünket, önként sajátítják el szokásainkat s észrevétlenül megbízható barátokat fogunk majd szerezni bennük.

Hagyjunk fel tehát már egyszer a rendi fokozatok, osztályfalak felállításával, ha komolyan akarjuk az egységes társadalmat, társadalmi egységet. A társadalmi élet érintkezéseiben ne kutassuk örökké egymás hitét, vallását, hogy pokollá tégyük a földet; ne holgassuk egymás foglalkozását, életpályáját. Mert nem az életpálya, nem a foglalkozás nemesíti meg az embert, hanem a személyes érdemek, a személyes tettek.

Magyarország nemzeti nagy céljainak megvalósításában egyikét sem nélkülözheti azoknak az erőnek és tényezőknél, melyek a társadalom különböző rétegeiben rejlenek.

Dr. Herczegh Mihály.

ÜZLETI HETISZEMLE.

Gabona. A külföldi piacokon nem sokat változott e héten sem a helyzet, sem az árnyvau.

Nálunk kevés forgalom volt az összes gabonaművekben.

B u z á b ó l elkelt vagy hetvenezer méter-mázsza, egyenlegként változatlan áron.

R o z s é r t 7.90—8.— forintot fizettek.

Z a b változatlanul 5.70—6.10 forintot jegyez.

T e n g e r i é r t Kőbányán 4 forint: 70 kraj-czár érhető el.

Repceolajban az irányzat változatlan. Kész-áru jegyzése nagybani vételnél 33 forint, kicsinybani vételnél 34.— forint. Határidőáru jegyzése ugyanaz.

Repceporogósa. A külföldi kereslet csendesebb. Mindamellét eladtak egynéhány nagyobb tételt a hét elején változatlan szilárd árák mellett. Mutatkozott már némi vételkédv új áru iránt is, de ilyen gyárosok még nem kínálnak. Készáru jegyzése, nagybani vételnél 5.60, a budapesti vasúthoz szállítva, kisebb mennyiség vételnél husz krajczárral drágább.

Liszt és korpa. A lisztüzlet élettelenége a lefolyt héten is tovább tartott, s a forgalom úgy a belföldön, mint a külföldön oly csekély volt, mint az egyébként az év ezen szakában sem szokott lenni. Itt-ott fordultak elő egyes eladások, amelyeknél a vevők azonban mindinkább árendeményeket követeltek. A lisztárak ennél fogva lassankint lemorzsolódnak, s a buzaárakhoz viszonyítva már igen kedvezőtlenek a malmokra nézve, úgy, hogy a malmok legnagyobb részét kénytelenek az üzemet tetemesen megszorítani. A korpázület nem mondható kedvezőtlennek; különösen finom korpában folyóvást nagy kereslet mutatkozik, s egyes malmoknál, amelyek azelőtt nagyobb kötéseket csináltak, finom korpában hiány van.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
16.80	16.20	15.60	15.—	14.40	13.80	12.80
	7	7½	8	F	G	
	10.80	8.80	6.—	4.40	4.20	

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Zsradéküzlet. A hét végén a téli vágások-tek. A hét végével következésképp jegyeznek: Budapest: I-a pesti dizsnózsir 55—56 forint, 2/100 fehér táblaszalonna 48—48½ forint, 1/100 fehér táblaszalonna 46½—47 forint, 1/100 füstölt táblaszalonna 54—55 forint.

Művelyesek. Bab. Trieurt aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7 forint, gömbölyű Baja-Zomboron 6.50 forint, barna bab Kalocsán 7 forint, Nagy-Károlyban 6.50—6.75 forint. Köles 4.25 forint.

Olajmagvak. Káposztarepce 11—12.50 forint. Bánati repce 11.25—11.75 forint: Vadrepce 5.50—6.20 forint. Lenmag 10.50—11.50 forint. Gömbörka 9.25—10.— forint.

Vetőmagvak. Vöröshere. Hogy az áru olcsóbbá váljék, esztendő mag részben a belföldgyasztás, részben a kivitel céljára vásároltatott meg. Németország honi termésünk iránt az utóbbi napokban nagy érdeket mutatott és amit a külföldre ajánlottak, jó áron és könnyen volt elhelyezhető. A lefolyt hét eseményei tökéletesen igazolják azon föltevést, hogy a hazánkban lévő készletek a belföldi szükségletet nem képesek fedezni. Ennek következménye okvetlenül az lesz, hogy akadnak majd kereskedők, kik a viszonyáinkhoz értéktelen amerikai heremaghoz fognak nyulni. A jelek erre mutatnak és valószínűleg már a közeli tudósításokban biztos adatokkal fogunk előállhatni, tehát tul akarnak adni a biztos jó magon és cserébe vesznek érte az értéktelent. Összegezve a mondottakat, tudnillik Németország érdeklődését, a nagy belföldi szükségletet és hogy a gazdák már eladták termésüket, egyelőre 3—4 forintnyi áremelkedés a végeredmény. — Luczerna. A francia ajánlatok már oly gyérek, hogy szerepet nem játszanak; Olaszországból bár emelkedő árakat jelentenek, de árut nem kínálnak, a belföldi forgalom igen élénk. — Nyulzapuka szűken van. Nemethonból az hírlik, hogy Pomerániának lesz kivitelre feleslege, de kézzelfogható bizonyítékokkal, ajánlatokkal még nem léptek fel. — Fehérheréből csak az elsőrendű kelt érdeklődést. — Muhar-mag. Az üzlet igen szilárd és ami piacra kerül, könnyen elhelyezhető. — Bükkönyben alig volt forgalom. — Takarmányrépamagot illetve márg tisztult a helyzét. Megbízható termelőknek már alig van készlete és csak kereskedők fognak a keresletnek eleget tehetni, kik a helyszínen tájékozódtak a termés fölött és szükségletüket nyomban ott fedezték. Természetesen ez csak megbízható árura vonatkozik. Az üzlet ily helyzetével szemben ez időn is ismétlődnek azon kísérletek, hogy hasznavehetetlen régi magot hoznak piacra, de ezen ténykedésnek csak ott van eredménye, hol a gazda érdekét mellőkesnek tekintve látszólagos olcsósággal akarnak tüntetni. Jegyzések pyers árúért 100 kilónként Budapesten érte: Vörös löhere tavalyi 46—49 forint, vörös löhere új 52—56 forint, luczerna olasz 58—62 forint, luczerna magyar 56—62 forint, luczerna francia 70—80 forint, baltaczim 14—15 forint, muhar 5.50—6.50 forint.

Szesz. A szeszüzletben e héten az üzletmenet nem volt élénk és a forgalom főleg kisebb tételekre szorított. Elkelt finomított szesz nagyban 54-25 forint azonnali szállításra. Élesztőszesz változatlanul 54 és fél forinttal jegyeztetik nagyban. Kicsinyben az ár egy fél forinttal drágább. Mezőgazdasági szeszárak által kontingens nyerszesz e héten 17—17 egy egyed forintig és 1-20 forinton bécsi kontingens nyerszesz jegyzésen alól került forgalomba. A kontingens nyerszesz ára Budapesten 17-25—17-50 forint. A kivitel e héten néhány tétel finomított szeszt vásárolt. Vidéki szeszgyárak közül: Losonczi, Temesvári, Arad egy negyed forinttal olcsóbban a többiek változatlanul jegyezték.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 54.25—54.50 forint nagyban, 54.75—55.— forint kicsinyben, élesztőszesz 54.50—54.75 forint nagyban, 55.—55.25 forint kicsinyben, nyerszesz adózva 53.25—53.50 forint nagyban, 53.75—54.— forint kicsinyben, adózatlan 13.25—13.50 frt nagyban, 13.75—14.— forint kicsinyben, denaturált szesz 20.50—20.75 forint nagyban, 21.—21.50 forint kicsinyben. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül ab vasut Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. **Bécs:** Kontingens-nyerszesz azonnali szállításra e héten 18.20 frt-ig kelt el. Zárlatjegyzés 17.70—18.— forint. **P r á g a:** Adózott triplószesz nagyban 53.25—53.75 forint, adózatlan szesz 17.— forint. **A r a d:** Finomított szesz 54.— forinton jegyeztetett. **L o s o n c z:** Élesztőszesz 56.25 forinton kelt el, azonnali szállításra. **K e n y é r m e z ő:** Finomított szesz 54.50— forint, denaturált szesz 20.50 forint. **G y ő r:** Finomított szesz változatlanul jegyeztetett. **T r i e s z t:** Kiviteli szesz tartályokban szállított cseh áru 11.75—12.25 forinton, román áru 11.50—12 forinton, 90% hektolitereként.

Musárok. A fővárosi vásárgazgatóság hivatalos kimutatása szerint a lefolyt héten a hus ára a következő volt: Vesepecsenye egészben, kilogrammonként 70—1.50-ig, tisztítva 1.40—3.00-ig, hátulja 60—1.20-ig, leveshus elsőrendű 60—90 kr., másodrendű 52—80 kr., harmadrendű 48—70 kr. Máj 30 kr.-tól 60 kr.-ig, lép 30—52 kr.-ig, vese 30 kr.-tól 64 kr.-ig, nyelv 52 kr.-tól 100-ig, csont velős 20—60 krajczárig. Bivalyhus hátulja 56 krajczártól 70 krajczárig, eleje 38 krajczártól 48 krajczárig.

Nyersbőrök. (Sch. F.) Az abnormalis idő bétőltag hat szakmánk valamennyi ágára és gyárosaink mindinkább annak a tudatára jutnak, hogy a téli időny teljesen elveszett rájuk nézve; a tulajdosan felhalmozott készletek a gyári üzem kisebb-nagyobb redukálását vonja maga után, minnek hatása természetesen a nyersbőr-üzletben nagyon érzékenyen jut érvényre. E heti forgalmunk minimális volt. Marhabőr, lóbor és báránybőrben jegyzés egyáltalán nem fordult elő. Juhbőrből 15000 darab adatott el 53 forinttal 100 kilonként. Nyulbőrben egy régebbi kötés lebonyolításaképen 30000 darab helybéli termék kelt el 23—24 forintért. Kecsbőrökből 6000 darab, melyet a múlt héten Páris vásárolt, itt helyben egy frankfurti cégnek adatott el. — Borjubőrben, amely az idej új mészáros-kötéseknél oly észnélküli versengés tárgyát képezte kereskedőink részéről, hogy ára — zöld állapotban — tíz százalékkal lett tavalyi áron felül fizetve, nagyon lanyhán indul az üzlet. A fizetett árak abszolút nincsenek arányban a száraz borjubőr mai piaci értékével — mely tíz százalékkal van a tavalyi jegyzés alatt és így nem igen remélhető kereskedőink részéről, hogy beszerzési költségeikhez jutnak-e majd, hiszen csak az biztos, hogy eladások ezen egészségtelen versengés következtében egyelőre lehetetlennek vannak téve. Enyvbőrben a külföldi jelentések nagyon alacsony árakat (10—11 forint) jeleznek, valamint marhaszörben is.

Vas. Vasüzletünk gyenge. Gyáraink üzemen beállott a legnagyobb redukció, munkájuk és tevékenységük ugyszólrán csakis a kifogyott készlet gyarapítására irányul. Kötések gyéren, jobbra határidőre létesültek. Budapesti helyi árak 100 kg-ként készfizetés ellenében, 2 százalékpénztári engedménnyel magyar nyersvas: 4.45—4.65 frt, Bessemer nyersvas 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.80 forint, félnyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 9.50—10.— forint, stájer rudvas: 11.—11.50 forint, tartánylemez 11.80—12.50 forint, hengerelt vasgerenda: 11.25—12. forint, stájer laposvas 14.— forint, vaslemez 12.50—12.50 forint, horganylemez 34.20 forint. Öcskavasak: nehezebb vasdarabok 3.30—3.45 forint, könnyebb vasdarabok 2.90—3 forint, I-rendű öntöttvas törmelék 3.80—3.85 forint, elégetti öntöttvas törmelék 1.70—1.80 forint, ócska vas 3.55—4 forint 100 kilogrammonként tiszta készfizetés ellenében.

Ingatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átíratás alá kerültek a következő ingatlanok:

(A pesti oldalon.)

Babiczy Józsefnek és nejeének X. kerület, Bihari-utca 17. szám alatt levő háza 18.000 forintért Hirschl Ármán és társára, Grossberger Ármánéknak VIII. kerület, Práter-utca 78. szám alatt levő háza 18.000 forintért Rosenberg József és társára, Békei Imrénének VI. kerület, Vasvári-utca 11. szám alatt levő háza örökség útján Kraisz Békei Stefánia Máriára, Praschek Etelnek VI. kerület, új-utca 41. száma alatt levő háza örökség útján kiskoru Praschek testvérekre, dr. Krajner Emilnének VI. kerület, magyar-utca 8—10., Muzeum-körút 7. és dob-utca 5—7. szám alatt levő házai örökség útján Krajner Margitára, Mornberger testvéreknek VII. kerület, József-utca 3. szám alatt levő háza csere útján Schutz Rudolf és nejeére, Schmidt testvéreknek IV. kerület, Lipót-utca 26. szám alatt levő háza 30.000 forintért Weisz Gyulára, Schutz Rudolf és nejeének VII. kerület, Bethlen-utca 43. szám alatt levő háza 95.000 forintért özvegy Khély Ignácnéra és társára, Klinger Józsefnek VI. kerület, Petőfi-utca 5. szám alatt levő háza 86.000 forintért Pollák Manó és nejeére, Pollák Manó és nejeének V. kerület, Kikötő-dűlőben levő 1500|1—2 telekkönyvi számú telke 28.000 forintért Klinger József, Pats Ottónak IV. kerület, Muzeum-körút 29. sz. a. levő háza örökség útján Pats Miklósrára, Lovay Róbertné X. kerület Alsó-Rákoson, 2012/7—8. számú telke 5345 forintért Kochstein Ármán és társára, Oraschek testvéreknek VI. kerület új-utca 41. szám alatt levő háznak 102.000 forintért kiskoru Weisz testvérekre.

(A budai oldalon.)

Özvegy Stranzky Józsefné I. kerület, Mártonhegyen 10303. számú telke Szegő János és nejeére, Bogisits János I. kerület, Kelenföld 10646—60. számú telke 5809 forintért Csorba Ferenczre, özvegy Schwarz Alajosné I. kerület, virányi-dűlőben 12396. és 6485. számú telkei 2800 forintért Fichler Jakabra, Dallos Nándor III. kerület, Szemlőhegyen, 5261. számú telke 340 forintért Sidó Péter és nejeére, özvegy Beretzky Ferencz és társai I. kerület, Kelenföld 13420—22. számú telke 11356 forintért Mátrai Mór és társára, — Sterbek Mátýásné, harmadik kerület, kecske-utca 1438. számú telke 1700 forintért Schmidt Jakab és nejeére, Tutz Mihályné és társai I. kerület, had-nagy-utca 323. számú háza 3650 forintért ifjabb Petrács Antal és nejeére. Zirkelbach János és neje I. kerület, Gellérthegyen 11545—13. számú telke 700 forintért Winkler Mátýás és nejeére. Gieger Ferencz és társa II. kerület, Rókushegyen 5743. számú telke 1000 forintért Gratz Dániel és társára. Ifjabb Hierwerther Antal I. kerület, Gyula-utca 12679. számú telke 2000 forintért Tóth Zoltánéra, Hierholz Györgyné I. kerület, Naphegyen 11854. számú telke 2678 forintért Bieber Ká.oly és nejeére.

Ó b u d a n: Quittner Ármán vörösvári-ut 3655—56, 3659—62. számú telke 600 forintért Gregler József és nejeére. Krest György és neje III. kerület Aranyhegyen 2517. számú telke 1200 forintért Flóry József és nejeére. Lutz Pál III. kerület Csucshegyen 2987. számú telke 1440 forintért a budapesti téglá- és mészégető részvénytársaságra.

MINDENFÉLE

Mareorama. A párisi kiállítás egyik legszenzációsabb látványossága egy mareorama lesz. Esett már szó erről a mareoramáról a lapokban, de eddig nem bíztak a vállalkozók sem abban, hogy a terv keresztülvihető lesz. Különben maga az elnevezés is merőben ismeretlen még. Egy tengeri ut ez a mareorama, melyet a párisiak egy helyben élvezhetnek majd végig. A jegyet megváltva, egy hajó fedélzetéhez mindenekben hasonló helyre jut a látogató. Hajósok sűrűnek-forgognak és készítenek induláshoz a hajót. Köröskörül a marseillei kikötő árboez-erdei látszanak, a háttérben a kikötő mozgalmas élete van művészi kivitelű gépekkel bemutatva. Köröskörül, ha a látogató a korlátlan kihajlik, a tengeri vizet látja, amint a hajó oldalait csapkodja. — És a vízben a hajószertű alkotmány tényleg úgy hímáldozdik, mintha szabad tengeren volna. — Vastag fekete füstöt szór a nagy vaskemény és a hajógép zakatolása érezhető lesz. — Eless fűtyszó és megindul a gőzhajó. Legalább úgy látszik, mert a kikötő távolodni kezd és eltűnnek

más és más partvidékek. A hajócsavarok dolgoznak és a lapátkerek erőteljesen csapkodják a hullámokat. Minden illúzió meg van és az utasnak nem kell phantáziáját megerőltetnie, hogy magát a szabad tengeren képzelje. A partvidék lassankint eltűnik szem elől és köröskörül csak a felhőg látszik, amint összeér a messzeségben a tengerrel. Majd keskeny földszál elő a messzeségben, mely fokozatosan nagyobodik. Egyes tornyok, hajók árboezai válnak ki, míg végre teljesen eltűnik Nápoly gyönyörű látkepe. Halászok, halászeányok gyűlnek össze a kikötőben és egy tarantellát járnak el. A hajó pedig lassankint eltávozik és újra a szabad tengerbe ér. Így érinti aztán még Velenczét és Sfaxot. Utközben a hajónak egy ízében a tengerrel is meggyűlik a baja. Sűrű fellegek torlódnak össze a láthatáron, melyek lassankint elsötétítik a láthatárt. Hullámozni kezd a tenger és félelmetesen lóbálja a hajót. Szélrohalmok rázzák a földézet kötélzetét. Vihar van a tengeren! A családás ebben a pillanatban olyan hü hogy az utasok nagyrésze tengeri betegség nélkül nem fogja megenni az ut eme részét. Ezalatt a hajó fedélzete alatt levő termekbe menekülhetnek az utasok, bár itt is érzik a hajó hanykódását. A szél aztán ismét alábbhagy. Az ég kitisztul és a távolban feltűnik az utazás végcélja: az Arany-szary öble és Konstantinápoly.

A panoráma, mely a családást előidőzi, egy ezerméter hosszú és tizenöt méter magas művésziesen festett vászonnól áll, melyen kitűnő festőművészek dolgoztak. A gépezet óriási összegeket emésztett fel. De a részvénytársaság, mely a dolgot finanszírozta, erősen reméli, hogy a furcsa tengeri utat sokan megteszik a kiállítás látogatói közül.

A cukor, a dohány és a fogak. Ártalmas-e, a fogakra a cukor? Erre a kérdésre válaszol egy orvos egy drezdai lapban. Elmondja, hogy ilyen kérdésekkel gyakran fordulnak hozzá a szülők és neki mindenkor az a válasza: „Kellően ápolott szájbán a cukor nem ártalmas a fogakra. Ellenben a cukor- vagy mézirtalmu sütemények élvezetének hatása határozottan káros, mivel az édességeket tartalmazó anyagok odatapadnak a fogakhoz, honnan csak nehezen távolíthatók el. A szájbán maradt cukorrészek aztán erjedésbe mennek át és megtámadják a tejfogak különben is gyöngye zománczát. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy a gyermekektől elvonjuk a cukrot, melyet annyira szeretnek. Hiszen az a körülmény, hogy a cukrot kedvelik, épen amellett bizonyít, hogy testüknek szüksége van rá. A fogaknak nem árt, a gyomornak pedig kell. Természetes, hogy ez túlzott mértékben élvezett cukornál, mely a gyomorsavakat termeli fölösleges mennyiségben, nem áll. A másik kérdés, hogy ártalmas-e a dohány a fogakra? Nos, a dohány korántsem ártalmas. Sőt a dohányfüstnek ama hatása, hogy a szerves anyagokat pusztítja a szájbán, üdvös eredményt idéz elő. Megöli az apró, gombaszertű csirákat, amelyek a szájúregben képződnek.“

Merész reklám. Nem csak Amerika vezet már a reklámok terén. Tulhaladta az amerikaiak legmerészebb reklámötleteit is egy belga kereskedő. Nemrégiben történt, hogy a charleroi színházban gróf Monte Christo regényes történetét adták elő. A függöny legördült az első felvonás befejeztével. A csöndben egy páholyból kihajolt egy néző és a közönséghez a következő beszédet tartotta:

— Uraim! Hölgyeim! Zománczozott árúk képezik üzletem kizárólagos czikkeit! Hiszen ismernek, uraim és hölgyeim, valamennyien. Tudják, hogy reputációmon semmi kivétel nélkül sincs. Sehoh sem lehet olyan jól vásárolni, mint nálam! Holnap ismét nyitva lesz az üzletem. Valamennyiüket elvárom. Hihetetlen dolgokat fognak látni. Gyönyörű edényeket, melyeknek ára nem öt, nem négy, nem három, nem két, hanem csupán egy frank. Azonfelül minden vevő ráadásul egy bográcsot kap teljesen ingyen. Valamennyiüket elvárom. Ragadják meg az alkalmat!

A közönség egy része először azt hitte, hogy a kiabáló ember megőrült, s csak akkor nevetett mindenki, mikor látták, hogy a beszéd eleven hiedetés volt.

TETEMRE-HIVÁS.

Bűnügyi regény.

(5)

Írta: A. K. GREEN.

„Egy gombostű esését is meg lehetett volna e pillanatban hallani, olyan félelmetes csend keletkezett a gyülekezésben. Az a tudat, hogy a gyilkos, bár ki is lett legyen, nem távozhatót el a házból, kapunyitás előtt legalább semmiesetre sem, mázsányi teherrel nehezedett a jelenlevők kedélyére. Bár ez a tény nem volt ismeretlen előttem, most, hogy ezt bebizonyítva láttam, magam is valami különös izgatottságot kezdtem érezni és mialatt a házmaster arcát élesen megfigyeltem, jelt kerestem, mely elárulná, vajjon nem azért beszélt-e a házmaster olyan határozott hangon, hogy ezzel talán valami kötelességmúlást elpalástolhasson. De vonásai ép olyan nyíltak voltak, mint szilárdak és egy szikla nyugodtságával állotta a minden oldalról reá szegzett pillantásokat.

Arra a kérdésre, hogy mikor látta utoljára Leavenworth urat életben, Tamás így felelt: „Tegnap este, az ebédnél.”

— De látta őt valaki még később is, ugye bár?

— Igen is látta. Harwell ur azt mondja, hogy még féltizenegy órákor nála volt.

— Ön melyik szobában lakik?

— A földszinti szobácskában.

— A család többi tagjai hol alusznak?

— Nagyobbrészt a harmadik emeleten.

A hölgyek a nagy hátsó szobákban, Harwell ur egy elől fekvő kis szobában, a cselédek fenn alusznak.

— Tehát senki sem tartózkodott Leavenworth urral együtt az első emeleten?

— Senki.

— Ön hány órákor feküdt le?

— Körülbelül tizenegy órákor.

— Nem emlékszik, hogy ezen idő előtt, vagy után valami zajt hallott volna?

— A legcsekélyebbet sem.

Amikor felszólították, hogy az egész esetet részletesen mondja el, Tamás a legnagyobb pontossággal és a legkisebb ellentmondás nélkül ismételte a már mondottakat.

— A szörnyű eset hogy hatott a hölgyekre? — kérdezte a coroner, mikor a portás leírását befejezte.

— Utánunk jöttek a szobába, melyben a gyilkosság történt. Eleonora kisasszony a holttest láttára elájult.

— És a másik hölgy? Mary kisasszony, ha jól tudom.

— Arra már nem emlékszem. El voltam foglalva, Eleonora kisasszonynak vizet kellett hoznom.

— Mikor vitték át Leavenworth urat a hálószobába?

— Közvetlenül azután, hogy Eleonora kisasszony magához tért.

— És mikor történt ez?

— Amint arcát hideg vízzel meglocsoltuk. — Ki adta ki a rendeletet, hogy a holttestet áthelyezzék?

— Eleonora kisasszony. Odalépett a halotthoz, összerázkódott és aztán megkért engem és Harwell urat, hogy fektessük a tetemet az ágyra és hívjunk orvost. Ugy tettünk, ahogy parancsolta.

— Önökkel együtt átment a szomszédos szobába?

— Nem, uram.

— Mit tett hát?

— A könyvtárszoba asztala előtt maradt.

— És mit csinált ott?

— Azt nem láthattam, mert háttal állott felelem.

— Meddig időzött ott?

— Mikor visszajöttünk, már nem volt ott.

— Nem volt már az asztalnál?

— Egyáltalán nem volt már a szobában sem.

— Hm. Mikor látta újra a kisasszonyt?

— Akkor jött újra megint be, mikor mi a könyvtárszobából távozni készültünk.

— Volt-e valami a kezében?

— Nem vettem észre semmit.

— Önnek nem hiányzott semmi az asztalról?

— Azzal én nem is törődtem.
— Mikor a szobából kiment, ki maradt még ott benn?

— A szakácsnő, Molly és Eleonora kisasszony.

— Mary kisasszony nem?

— Nem, uram.

— Kíván-e a jury a tanuhoz még kérdéseket intézni?

Erre a kérdésre az esküdtek közt mozgolódás támadt.

— Volna néhány kérdésem, szólott egy kicsi, izgatott emberke, ki már jó ideje izgett-mozgott a helyén, s aki alig várta, hogy a vizsgálat menetét megakaszthassa.

— Szolgálatára állok — felelte Tamás.

Amig az esküdt a kihallgatásra készült, a jobbán ülő magas, hiru ember megragadta az alkalmat, hogy a szót elvegye a társa elől.

— Miután ön, vallomása szerint, két év óta áll a család szolgálatában, megmondhatná talán, vajjon ebben a házban egyetértő és békés életet éltek-e mindig?

— Amennyire én tudom, igen — felelt a házmaster, komolyan nézve körül.

— A fiatal hölgyek mindig jó lábon álltak nagybátyjokkal?

— Mindenesetre.

— Milyen volt a viszony a két hölgy között?

— Kitűnő, amennyire én tudom; különben nem engedem meg magamnak, hogy ilyen irányban itélkezzem.

— Amennyire tudja? Talán volna oka más fellelésre is?

Tamás habozott egy pillanatig. Mikor azonban vallatója a kérdést ismételni készült, keményen kihuzta magát és úgy felelte:

— Egyáltalán nem, uram!

Az esküdt tisztelni látszott a szolgálátását, ki nem akart nyilatkozni ilyen kényes ügyben. Az esküdt elégedetten visszahelyezkedett és egy kézmozdulattal jelezte, hogy nincs több kérdezni valója.

Azonnal felemelkedett az előbb említett kicsi ur és kérdezte: — Mikor nyitott kaput ma reggel?

— Ugy hat óra felé.

— Az ön tudta nélkül távozhott volna valaki a házból abban az időben?

Tamás e kérdésnél nyugtalanul nézett a cselédség többi tagjaira, de gyorsan és tartózkodás nélkül felelt:

— Nem hiszem, hogy bárkinek is sikerülne hat óra után úgy távozni a házból, hogy vagy én vagy a szakácsnő a távoztól meg ne látnók. Az emberek csak nem szoktak világos nappal a második emeletről leugrani, no, meg a nagy kapu olyan zajjal nyílik, hogy az egész házban meg lehet hallani. Aki pedig a hátsó ajtón és a kerten keresztül akar kimenni, annak a konyhaablak előtt kell elhaladnia és így a szakácsnő mindenesetre észrevette volna.

Ez a kijelentés az összes jelenlevőkre látható benyomást tett. A házat zárva találták, később pedig el nem hagyhatta senki. A gyilkost tehát a közvetlen közelben kellett keresnünk.

Az esküdt, ki az utolsó kérdést feladta, bizonyos büszkeséggel nézett körül. Amint az arcokon az újból felkeltett érdeklődést észrevette, nem akarta a hatást közönyös kérdésekkel csökkenteni és újból elhelyezkedett ülésén.

Tamás, aki úgy látta, hogy nem igen mutatkozik kedv őt tovább is faggatni, kissé türelmetlenül, de azért tiszteletteljesen kérdezte:

— Kíván talán az urak közül valamelyike még valamit tudni?

Amikor senki sem jelentkezett, megkönnyebbülten nézett a pajtásaira és olyan méhön és elégtelen vonult vissza, hogy abban a pillanatban ezt az eljárást semmiképp sem tudtam megmagyarázni.

Mivel azonban a következő tanu senki más nem volt, mint Harwell, az én új ismerősöm, a magántitkár és a meggyilkoltnak „jobb keze”, minden figyelmem felé fordult s így Tamás feltűnő viselkedését egyelőre el is feledtem.

(Folytatása következik.)

Ujságíró Sorsjegyek

4 hét alatt 4 huzás

tartatik meg.

Az összes huzásokra érvényes sorsjegyek ára darabonként

1 korona.

Legközelebbi huzás

1899. január hó 26-án.

Utolsó főhuzás

1899. február 21-én.

1915 nyeremény

200.000 kor. ért.

Főnyeremény

100.000

korona ért.

Három nyeremény a 20.000 kor.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók.

Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközözi az

Ujságírók Egyesületének sorsjáték kezelősége
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1.

Színházi műsorok.

	Királyi Színház	U. kir. Operaház	Vígjáték	Művész	Magyar Színház	Városi
Hétfő	Himfy dalai	—	Bodard és Godard	Diák-kisasszonyok	A Gyurkovics-lányok	Hamlet
Kedd	Az egér	Roland mester	A tekenősbéka	Midász király	A Gyurkovics-lányok	—
Szerda	Királyi házasság	—	Bodard és Godard	Élő és aszany	A Gyurkovics-lányok	—
Csütörtök	Folt, amely tisztít	Büvös vadász	Családi örökök	Midász király	A Gyurkovics-lányok	—
Péntek	Bűnös	Színinövend. előadása	A hajnali vadász Bodard és Godard	Diák-kisasszonyok	A Gyurkovics-lányok	—
Szombat	Bűnös	Sába királynője	Mozgó fényképek	Midász király	A Gyurkovics-lányok	—
Vasárnap d. u.	Lear király	—	A tekenősbéka A hajnali vadász Godard és Bodard	A faluroszka	A Gyurkovics-lányok	—
Este	Bűnös	Roland mester	—	Élő és aszany	A balek	—

Elgyengült férfiero (impotentia)

bármely öreg korban is csakis az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikertü

Electro-Massage * * * * *

vagy **Psychrophor** * * * * *
által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos
Elektrotherapiai rendelőintézetében.
Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em.
Zendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig.
GARANCIA: 25 évi részben katonai, részben magánorvosi praxis. Külön váró- és gyógytermek. Levelekre azonnal díszkréten válaszolunk.

Born György
világhírű regényei

leszállított áron.
11-ik Izabella, Spanyolhon előzőtt királynője, vagy a madri di udvar titkai. Történelmi leírás 12 kötetben.
10 frt 40 helyett most csak 5 frt.
Egy világváros titkai, vagy vétkes és vezeklő nő. Regény 10 kötetben.
8 frt helyett, most csak 4 frt.
Megrendelhető:
az „Országos Hirlap” kiadóhivatalában
Budapest, József-körút 65.

KESSLER-féle Magda-hajkenőcs

dermatológiai terapeutikus alapon nyugtató és tisztító hatással bíró az elismert legjobb szer közepes ellen. egyzsimán hajhullás ellen.
Magda-hajkenőcs több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a hajnövekedést előmozdítja és mint hitvány óvász a gyakran előforduló hajbetegségek ellen még gyermekkorban is használható legjobban ajánható.
Főzetkudési raktár: **KESSLER REZSŐNÉ**, gyógyszerár a Megváltó ut., Gyertyános, Terentál vármegye. Egy tégely ára 3 korona.
Raktárak a következő gyógyszertárakban: Budapest: Török József Király-utca 12., dr. Budai Emil, Városház-tér 7., dr. Egger László Nádor-gyógyszertára, Raditz Róbert, József-körút 64. szám, Pozsony: Csolner Vincze, Lőrinczkapu-ut. Mikolós: Baruch Gyula. Szeged: Barsay Károly, Dehreczen: Mihálovics Jenő. Arad: Földes Kelemen. Temesvár: Theodor Albert. Veresegyház: Kuchler Béla. Karcasséhes: Müller F. Jakab. Nagy-Szeben: Molnár J. C. Illatszerez Melczar. Brassó: Jekelius Nándor, Kelemen Ferencz, Roth Viktor. Szász-Régen: Wermescher Emil. Szeged: A. W. Liegner.

Weszelszky Adolf
óras és ékszerész
(keresk. hej. özég.)

Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.
az udvari kávéházzal szemben
ajánlja dus raktárát arany és ezüst órákban, ékszerek és drágakövekben.
Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Javítások gyorsan eszközöltetnek.

KELETI UTAZÁS
Szentföldre és Egyiptomba

1899. április hóban Propper M. János keresk. akadémiái igazgató vezetése alatt. Kizárólag elsőosztályu, minden kényel met és biztonságot nyújtó, szerfeleit olcsó társas utazás a magyar előkelő világ tagjai részére. Előjegyzéseket elfogad, részletes fölvilágosítást nyújt.
Propper M. János
igazgató
Budapest, József-körút 15. sz.

MINDENÜTT KAPHATÓ
A RETHY FELE
RETHY FELE
PEMETHÉFCUKORKA
KÉZJOBBS
nékedtség
köhögés és
hurut ellen.
1 doboz ára 30 kr. 5 doboz bérmentve 1 frt 50 kr.
Szétküldés:
RETHY BÉLA gyógyszerész. Békés-Csabán.

Pályázat.

Dobsina r. t. bányaváros egy segédhábai állásra pályázatot hirdet:
Jayadalmazása: évi 100 frt, azaz: száz forint fizetés a városi pénztárból, valamint a vagyonosabb szülőktől a nekik nyújtott segélyért fizetendő díjakból áll.
A szülésznői oklevéllel ellátott pályázati kérvények 1899. február 11-ig bezárólag alulírt polgármesteri hivatalnál benyújtandók.
A német és tót nyelveket beszélő pályázók előnyben részesülnek.
Dobsinán, 1899. január 13-án.
Szontagh Béla, polgármester.
(Ütányomat nem díjaztatik.)

Gyengeségi állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatással folytat legmegelőgöbben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

hírneves
hydro-elektrotherapiái
rendelő-intézetét
BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 44. sz., I. em.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytatáshoz minden teljes gyógyulás után fizethető
Rendelés délelőtt 8-11-ig, délután 2-8-ig.

Félrevezetés és nem felvilágosítás

egy osztrák cégnek több itteni és bécsi lapban megjelent főrevedvénye, amelyre, minthogy nevünket is megemlítette, a következő felvilágosítással szolgálunk: Évekkel ezelőtt Wellisch ur Dustless Oil & Paint Co. cégnek volt mint könyvelő alkalmazva és midőn — tehát ugyancsak évekkel ezelőtt — a Dustless Oil & Paint Co. cég csödbe jutott — Wellisch ur örökáron megszerezte a volt tulajdonostól a „dustless” anyag előállítás titkát és megalapította a Dustless Floor Dressing Co. céget New-Yorkban. Itj. Hartmann ur, mint strazzista volt cégünknek alkalmazva és midőn atyja elhunytával hazájába visszatért és üzletének vezetését átvette, látta jónak a már rég tönkrement Dustless Oil & Paint Co. cégért festéküzletének táblájára kiírni, minthogy nem sikerült neki a Dustless Floor Dressing Co. képviselését elnyerni, ezzel akarván a világgal elhitetni, hogy értéktelen utazata az eredeti „dustless” anyag.
Jó portéka nem szorul hazug reklámokra. A nevezett cég pedig hirdetéseiben azt állítja, hogy az általunk hivatkozott cégek nagyrésznél ő végezte a portmentesítést, két előkelő budapesti céget meg is nevez. Hogy ezen állítása mennyiben felel meg a valóságnak, azt maguk az említett cégek alább következő nyilatkozatai igazolják: egyben kijelentjük és sajnáljuk, hogy akaratunk ellenére kényszerítve vagyunk neki itt válaszolni.

Ditrichstein és Társa,
a Dustless kizárólagos jogú elárusítói Magyarország részére.
A „HYGIEIA” portmentesítő vállalatnak
Budapesten,
VI., Váci-körút 5. szám.
Megkeresésük folytán ezennel kijelentjük, hogy üzleti helyiségünket önk portmentesítették teljes megelégedésünkre.
Budapesten, 1899. január 16-án.

Schweiger és Bleier,
a Dustless Floor Dressing Co. vezérképtelölő.
A „HYGIEIA” portmentesítő vállalatnak
Budapesten,
VI., Váci-körút 5. sz.
Ezennel kijelentjük, hogy üzleti helyiségünk egy részét önk portmentesítették teljes megelégedésünkre és csak tevedésből rendeltük a többi szükséges volt anyagot Hartmann cégnek.
Budapest, 1899. január 16-án.

Stern Antal S.
A „HYGIEIA” portmentesítő-vállalat Budapest, VI., Váci-körút 5. sz. a.
Kohn Heilmann és Fiai.
Képviselők és elárusítók keresetnek.

Vásárolni csak ezen bejegyzett véd-
jeggyel. Cézár miatt ügyeljenek
pontosan a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Szépség gazdaság, Szépség hatalom.

Ezt a legnagyobb kincset elérni eddig egyedül csak
Mme Rosa Schaffer,
szerb kir. udv. és kamarai szállító, Bécs, I.,
Graben 14. által feltalált és használt szépségzszer-
nek sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. és kir. szab. minden nő-
nek, ki egyszer próbálta, nélkülöz-
hetlen. A bőrt vakító fehérré teszi, csodálatos romancza alatt eltűnnek
a bőrkétségek, sőt a hámleányok és anyajegyek is, elsimítja a ránc-
szokot, összehúzza a rossz kenőcsök által támasztott harkocokat, és
minden másarcot vakítóvá, fiatalú, majdnem állásztóvá tesz. Ez az
egyedüli poudre, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül,
hogy káros hatása a bőrtől eltűnne. Egy kanton ára 2.50 és 1 frt.

Crème ravissante értizedekkel fiatalít, a bőr rugalmas marad és ráncz nélkül, és estende
minden hölgynek keltségszerű. Egy üvege 1.50.

Eau ravissante, megőrzi a bőr üdőségét, erősíti és a legkíméletesebb, biztos hatása toltatja-viz.
Egy üvege 2.50.

Crème, Eau és Poudre ravissante a párisi és londoni 1897. évi nemzetközi
kiállításán nagy aranyéremmel lett kitüntetve.

Mind e szereim csodálatos hatásúak teljes kezeséget vállaltok szüntelen közönség- és elismerő
levelek beküldésével a legmagasabb körökben és csak díszlevelekkel nem közlöm őket. Minden hölgy-
nek, aki reáír, márványörökre, homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. s. ab.
hatalmokról éarabonként 1 frt 50 k. és a „Seren-Ravissante” kiváló szépségzse-
pan daraboként 80 k.ért. Forrást:

Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14.

Leghíresebb gyártmányu

bel- és külföldi
zongorák, pianinók és harmoniumok
a legdusabb választékban
a Zenei Akadémiában

Kossuth Lajos-utca 22. szám.

Sternberg Ármin és Testv.

os. és kir. udvari szállítók.
Nagy kölcsönző-intézet.

10 frtot
meghaladó ren-
delmények bér-
mentve.

Ingyen
ceor agclással

VERPIROS NARANCSOK.

Griás vérpíros
narancsok
100 drb 5 frt.

PROMMER ELEMER
EZREDEYES KIÁLLITÁSON A
KIÁLLITÁSI ÉREMEL KI-
TUNÍTETT CSEMEGEÜZLET
BPEST, VÁCZI KÖRUT. 6-30

Közép vérpíros
narancsok
100 drb 4 frt.

100 db vérpíros narancs	1.50
Legf. edes mandarin, 50 darab	2.-
Legf. edes mandarin, nagy, 50 db.	1.50
Legf. edes mandarin nagy narancs, 50 db.	1.25
Legf. edes, mag nélküli, griás jafia narancsok, 50 db.	1.50
Castron, válogatott nagy, 50 db.	1.-
Szabó cukor, legf. különféle ízű kerek, 1 kg.	1.50
Kariból, 5-6 róza	1.10
Vegyes garfinettó 1 kg.	1.40
Vegyes déli gránátosok, 1 kg. tuniszi datolya	1.40
1 kg. francia datolya	1.40
1 kg. legf. halva-szószó	1.40
1 kg. francia imperál	1.50
Mozza hal, 1 horló 50 db.	1.50

Legf. Kaka-lé, 1 kg.	1.50
1 kg. legf. jamaikai rum	1.60
1 kg. legf. kábaris rum	1.20
1 kg. legf. brazil rum	1.30
10 dkg. csász. lev. tea	0.75
10 dkg. császi tea	0.50
1 kg. legf. tea-sültény	1.00
1 kg. közönséges tea-sültény	1.20
Szendvic, 1 kg. doboz	0.25
Szendvic, 1 kis doboz	0.12
Magyar szőlő 1 kg.	1.75
Csisz. tej, csiszozott	0.50
Legf. francia csiszozott gyümölcs	1.80
1 kg. válogatott lé	0.25
Kamionkés csiga 100 db.	0.50
Öbörözött kalbász, sült, 1 kg.	1.10
Csokoládé krém, 1 kg.	1.20
Szabó-kariból 1 db.	0.50

**Kereskedőknek, cukrászoknak, vendéglő-
söknek árengedmény, 75**
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Makulatura-

papír
olcsón kapható.
Czím a kiadóhivatalban.

Vetőárpat

eredeti Chevalier — Oregon — Scott minőségekben
legolcsóbb árak mellett ajánl

Berényi József és Társa
Sörárpatlet Budapest, Dohány-utca 2.

„THE GRESHAM”

életbiztosító-társaság Londonban.

Budapest, Ferencz József-tér 5-6. | **Bécs, Gizellastrasse 1. szám alatt.**
a társaság házában. | a társaság házában.

A társaság vagyona 1896. december 31-én . . . korona 157,805.840.—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1896. évi
december 31-én 28,670.916.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések
valamint visszavásárlások stb. után a társa-
ság fennállása óta (1848.) 339,497.900.—
As 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állí-
tott ki 80,577.950.—
Összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alap-
ján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen
szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az
ügynök urak és a magyar és osztrák fiokok.

Hogy nyerte Csillag Anna asszony hosszú haját?

Csillag Anna asszonynak egészen rövid, csak 30 czm. hosszú haja volt és fejének ideghatálmái nagy szenvedést okoztak neki; e haj következtében haja teljesen kihullott; ekkor az a véletlen jött közbe, hogy őt megszólította egy polgárnő, aki Csillag Anna iránti részvételtől azt kérdezte tőle: „Mi történt veled, gyermekem, miért vagy úgy leverve, mondd el nekem a te szenvedésed okát, én jó asszony vagyok, segítek rajzid”. Ez rögtön arra indította Csillag Anna a. t. hogy a jó asszonnyal mindent közöljön, amire a polgárnő ezt mondta: „Nézz rám, gyermekem, én ma 55 éves vagyok; láttát te már az életben olyan haját az én koromban, amilyen nekem van, ugyebár nem. Hogy honnan van ez, mindazt el fogom neked mondani, de nagyon kell figyel-
ned rá. En egy kenőcsöt csináltok neked, amelyet te úgy fogsz készíteni, ahogy én azt megmutatom neked; ez növényekből és füvekből áll és azt fogod mindennap használni s már az első nyelcz nap mulva nem maradhat el a biztos siker.”

És úgy volt. Csillag Anna megtanulta a titkot s az általa mondott növényekből kenőcsöt készített magának, amelyet mindennap használni kezdett és a 8-dik napon fejéjása egészen elkult, a hajkihullás teljesen megszűnt, így tehát oka volt a legnagyobb öröme, mely őt arra indította, hogy tovább használja a kenőcsöt és 14 havi használat után elérte Csillag Anna asszony az ő hosszú, óriás Loreley haját, amely ma már több, mint 1 m. és 55 czm.nyi hosszú.

Mialatt Csillag Anna asszony az általa készített kenőcsöt csak önmagának használta, több hölgyismerőse jött hozzá, akiknek hasonló fájdalmaik voltak és őt megkérdezték, hogy miképp kapta az ő szép, hosszú haját.

Hogy még több meggyőződést szerezzen róla. Csillag Anna az ismerőseinek adott e kenőcsöt és csodák csodája, a kenőcs sohasem tagadta meg hatását s mindennél a legfényesebb eredményei voltak, amelyek őt arra indították, hogy a nagybecsült közönségnek a kenőcsöt hozzáférhetőbbé tegye, mert ez jótétemény, amelyet Csillag Anna asszony csak oly módon gyakorolhat, hogy kenőcsét tégelyenkint 1, 2, 3, és 5 forintért mindenkinél hozzá férhetővé teszi, melynek központi gyári raktára **Bécs, I., Seilergasse 7.** sz. a. van. Csillag Anna asszony haj- és szakálnövesztő kenőcse a legmagasabb körökbe is bejutott és mindenfelől a legnagyobb dícséretben részesült, úgy hogy fejedelmek, főherczegnők és a legnagyobb diplomaták is indítva érezték magukat, hogy neki a szép és hasznos találmánvért dícsérő iratokat küldjenek, ugyisint az egész művelt világ által is beküldetnek mindazok részéről, akik a Csillag Anna-féle kenőcsöt használják.

A Csillag Anna-féle kenőcsöt főlöszleg sok magasztalással elhal nozni, mert e kenőcs önmagát dicséri, úgy, hogy egy vevő száz meg s áznak ajánlja, mert mindenki, aki ezt használja, kész a tiszta igazságot megmondani, hogy ez az egyedüli biztos szer, mert ezt siker koronázza.

Mindenki, aki még nem szerezte meg a kenőcsöt, vegyen egy tégelyt belőle, hogy annál hamarabb meggyőződhessenek annak igaz hatásáról és Csillag Anna asszony meg van róla győződve, hogy mindazon hölgyek és urak, akik ezt megrendelik, meglepő köszönetnyilvánításban fogják őt részesíteni.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levélbélyegket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *sz. Balasovits György*
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos*
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szántó Már*
- IV. „ Farsisch-bazár *Dóvay József*
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Hemetsch A. J.*
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Löwinger Gyula*
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Well Vilmos*
- V. „ Váci-körút 6. szám *Morone János*
- V. „ Lipót-körút 22. szám *Wollak Zsigmond*
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám *Breuer Mihály*
- VI. „ Andrássy-út 48. szám *Rohozany Elem*
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Heisler Róza*
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frenst J.*
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. *Székely V.*

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségeesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közölteknek.

LEVELEZÉS.

Aranyos. Édes piczike levelkéjét e perczben vettem. Kimondhatatlan örömet okozott vele! Mondja, édes, miért nem okoz nekem gyakrabban ilyen nagy örömeiket. Vasárnap természetesen okvetlen ott leszek a magácska által kijelölt helyen és várom már a perczet, hogy láthassam. A viszontlátásig csókotom kezeit Ervin. 7446-1

Szöke. Minthogy magával teljes lehetetlenség találkozik, ezúton kérem meg igen szépen, hogy szerdán este oda okvetlen eljönni sziveskedjék. Remélem azt megteszi? Csókolja kezeit F. B. 7448-1

Jolán. Tudatom veled, hogy már teljesen jól érzem magam. És te, azaz ti, hogy vagytok? Remélem, a leveleket, melyeket elküldtem, már megtaptad. S minthogy oly csekély eredménye volt, ma ismét hoztam, mint azt különben láthatod is, másféleképp. Csókol számtalanszor M. 7444-1

Szöke asszony. Levele van a megbeszél helyen. Kegyeskedjék azt onnan mielőbb elhozni, mert igen megbízhatatlan hely az. Kezeit csókolja Béla. 7450-1

Csinos fekete fiatal leány szeretne egy intelligens uri emberrel megismerkedni kizárólag szórakozás czéljából. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja „Olga“ jelige alatt. 7442-1

Egy ékszerész segéd szórakozás czéljából óhajtaná egy szellemes fiatal hölgyvel megismerkedni. Leveleket kérek „Ékszerész“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kérének. 7434-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válaszbélyeg mellékelev van. A kiadóhivatal. 1294-1

Egy barna fiatal leány, szórakozás czéljából egy fiatal hivatalnokkal óhajtaná ismeretséget kötni. Házasság niacs kizárva. Több ezer forinttal rendelkezik. Levelek „Bolya“ czímen a kiadóhivatalba kérének. 7466-1

Alvin. Kellemetlenséget okoztal nekem azzal, hogy azt a dolgot M.-nak is elmondta. Ó nekem egy szemrehányó levelet írt, hogy miért nem mondtam meg neki is. Te kis pletyka. Itt érdemes arról beszélni, hisz én egy sem vettem komolyan. Na, de legalább most már ne mond el senkinek. Különben hogy vagy. Olyan jó volt mikor a múltkor kint voltál és most már szeretném ha mindennap kijöhetnél. Mikor is lesz a J. születésnapja? Írd majd meg, mert elmegyünk. Csókol igen sokszor M. 7454-1

„Szöke és Barna“ levelük van a kiadóhivatalban. 2617-1

Riviera. Szerdán este utazom. Igen izgatott és beteg vagyok. Hároman megyünk. Csókol S. 7452-1

Erőlyi. Fivérem ígértének (és az ön szerény kérésének) mint látta, eleget tettem, és nem eredménytelenül. Ezen perczben kaptam egy levelet az ön részére, amelyet azonnal utnak indított, hogy az a legrövidebb idő alatt az ön birtokában legyen. Azt hiszem, hogy sok mulatságot fognak önnek szerezni az ilyen levelek. (Ugymint nekem.) Fogadja ezúton üdvözléteimet, tisztelője Arthur. 7462-1

Gizella. Nem tudom, minek tulajdonítsam azt, hogy nem láthatlak. Én naponta megyek arra — de hiába. Kérlek kedves légy azon, hogy ma este valahogyan találkozhassunk. Van sok érdekes mesélni valóm. Csókol Albin. 7460-1

Stefi. Visszavonom mind azt amit e napokban önnek írtam. Bocssáson meg, én többé ílyesmit nem fogok önnek írni. De viszont ígérje meg ön nekem, hogy nem fogja többé azt a pajkosságot elkövetni. 7458-1

HÁZASSÁG.

Egy 20 éves, magas barna zsidónő, ki 5000 forint készpénzzel rendelkezik, óhajtaná lehetőleg egy keresztény szőke magas terméti pótiartalékos tiszttel, házasság czéljából ismeretséget kötni. Csakis komoly levelekre reagál. Ajánlatot a kiadóba „Gyöngyike“ jeligére kér. 7436-2

Egy jól nevelt szőke 18 éves szép leány, nyolcezer forint hozományyal, egy magas, intelligens hivatalnok ismeretséget keresi, házasság czéljából. Levelek „Kamélia“ czímen a kiadóhivatalba kérének. 7464-2

ALLÁST KERES.

Házvezetőnői állást keres helyben vagy vidéken jó családból való izraelita árvalány, ki 8 évig mint anyahelyettes egy házban volt alkalmazva. Minden tekintetben megbízható, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, a gyermekeket nagyon szereti. Gazdaságban, baromfitenyésztésben járatos. Czím a kiadóhivatalban. 7260-3

Angol Cady, ki perfect francziául beszél, még néhány órával rendelkezik. Esetleg ebédkosztért is. Leveleket „Angol“ jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 7454-5

Gazdasszonyi állást keres egy intelligens özvegy nő, ki a házvezetésben és varrásban járatos és a gyermekeket igen szereti. Szerény igényű. Czíme a kiadóhivatalban. 7262-3

Zanlóni ajánlozik könyvkereskedésbe vagy papirkereskedésbe intelligens családból származó fiu. Csakis tisztességes bánásmódra reflektál. Czíme a kiadóhivatalban. 7406-3

Kauczióképes leány elszámolásra, keres. csemegetársulat vagy fűszerüzletet. Esetleg alkalmazást bármily tisztességes üzletben mint felíró vagy elárúsitónőnek. Szives megteréseket kér „Kauczióképes“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 7148-3

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztőül, vagy munkatársul ajánlozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedálását is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap“ czímen kérének. 6792-3

ALLÁST KAPHAT.

Vagyon szereskedő a „Kereskedelmi Vegyeszet“ czímű mű birtokában, melynek utmutatásai alapján tőkebefektetés és előképzettség nélkül bárki 2-3000 forintot, sőt többet is kereshet évente. A művet mai naptól — míg a csekély készlet tart — leszállított áron 1 frt 20 krért ajánlvá küldi meg a „Kereskedelmi Vegyeszet“ könyvkiadóvállalata Ujpest, István-ut 2. sz. 2541-4

Helybéli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.“ jelige alatt továbbítja a kiadóhivatal. 7292-4

Kereskedők, ügynökök és hivatalnokok, kik vidéken jobb családnál megfordulnak, kerestetnek egy új cikkhez, mely 2000 frtot jövedelmezhet éventé. Ajánlat „Columbus“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 2593-4

Ugyvédi irodába kerestetnek keresztény kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja „Dr. S.“ jelige alatt. 7204-4

OKTATÁS.

Intelligens hölgy tanít szintén intelligens hölgyet zongorázni a franczia nyelv oktatás ellenében. Czím a kiadóban. 2376-5

Zongoraművész zongoraórákat ad. Csak néhány órával rendelkezik még. Egy óra 50 kr. Czím a kiadóhivatalban. 7424-5

BIRTOK-ELADÁS.

Nyírségben eladó 290 és 361 holdas jómódosú földbirtok. Szőlőtelepítésre kiválóan alkalmas. Megkeresések „Nyírség“ czím alatt a kiadóhivatalba kérének. 7091-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELDÁS.

Egy új ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Czím a kiadóhivatalban. 7002-7

Ujpesten, a község legszebb helyén két sarok és egy közép telek eladó, igen olcsó árért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Olcsó telek“ jelige alatt. 7208-7

Házát szeretnék venni Esztergom városában, lehetőleg a Simor-utczában, a kis Dunaóhoz közel, vagy a sziget körül. Körülményesen írt ajánlatok „Nyugodias kapitány“ jelige alatt kérének a kiadóhivatalba. 7410-7

ELADÁS.

Butor, jó, szolid kivitelben előnyös részlettízítésre, Náthán Ignác kárpitos- és asztalosbutor egyed. főraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 7013-8

Fűszerkereskedés a Ferencz-utczában, kitűnő forgalommal olcsón eladó. Czím a kiadóhivatalban. 2611-8

Eladó gőzmalom, teljesen üzemképes urilakás, gépész lakás, istálló; vagy társat keresek 4000 frttal ki a malmot kezelje. Striz Gyula Nagy-Kátán. 2615-8

Egy új ruganykocsi nagyon olcsó áron eladó, minden üzlethez használható. Czím a kiadóhivatalban. 7042-8

Egy jókarban levő féderes díván eladó. Ára 9 frt. Majdnem új. Czím a kiadóhivatalban. 7422-8

Egy szép bolti pult márványlappal, mely alkalmas fűszer-, csemege- vagy hentes-üzletbe, továbbá egy tizedes-mérleg, 2 darab kis mérleg súlyokkal, 1 mák- és kávé-daráló igen olcsón eladó. Czím a kiadóhivatalban. 7318-8

Krisztina-körút legszebb pontján kétemeletes adómentes bérház, családi körülmények miatt, eladó. 5100 forint jövedelem, vételhez 35.000 frt szükséges. Czím a kiadóhivatalban. 2577-8

VÉTEL.

Jókarban levő elegáns függőlámpa kerestetik megvételre. Levelek a kiadóhivatalba kérének „Függőlámpa“ jelige alatt. 7368-9

Házát szeretnék építtetni elhasznált anyagból Budapesthez közel. Akinek van megfelelő anyaga, az jeleztesse e lapban a kishirdetések közt „Elhasznált“ jelige alatt. 7432-9

KIADÓ SZOBÁK.

Kis szoba, különbejárattal, a Teréz-körúton, az Andrássy-úthoz közel, azonnal olcsón kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 7380-10

Utczai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházbéli különbejárattal, olcsón kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 6920-10

Székőtársat keresek egyéves önkéntes fiam mellé egy csinos kétablakos udvari szobába gázvilágítással, kitűnő ellátással együtt csekély 30 frtért Lift és telefon a házban. Czím a kiadóhivatalban. 7266-10

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 6760-10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egytől helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség. 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteffü-czukorkát. 1537-13

Urasági lakás kerestetik a körutak valamelyikén, mely 5-6 szobából és hozzátartozó mellék-helyiségekből és lehetőleg 2 előszobából álljon. A lakás az I. emeleten legyen. Részletes ajánlatok a kiadóba kérének „Földbirtokos“ czímen. 2671-13

Zoologiai Lapok, állattani és vadászati képes szaklap. Egész évre 4 forint. Kiadóhivatala Budapest, Rottenbiller-utca 30. 7087-13

Intelligens özvegy asszony elmenne házába, ruhákat és fehérművet jutányos ártért foltozni. Czíme a kiadóhivatalban. 7290-13

Kajfiatalító, biztos és kipróbált szer fejkorpa és hajhullás ellen. Negyedliteres üveg. 1 frt 50 kr. Fülöp Gy. (ezelőtt Török K. Budapest, Kálvin-tér 3. I emelet 7. és Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. sz. 7031-13